

# گولی کومه‌لگا

ئاگادارى ئهو دەستانە بە كە  
ئەيانەۋى ھەلتۇرېنىن

نووسىينى :

باوکى فريشته

پىداجۇونەوهى :

مامۆستا عىدنان بارام

چاپى پىنجەم

**گوئی کومه لگا ئاگادارى نەو دەستانە بە كە ئەيابەنە وىت هەلتۈھەرپىن ...**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

**کچی مسلمانی له خواترس :** پایز هرچهنده رُولی هه بیت له وهی که په په  
ناسکی گوله کان هه لوهه رینه ، سه ده هینده بیباکی و به ساده یی بیکردنه وهی گوله کان  
رُولی هه بیه له هه لوهه رینهان .

چهنده جوان نئ و گولانه داره کان ده رازیننه و، به راستی جوانی قوتا بخانه و  
مال و سه رشہ قام و با خچه گشتیه کان به گوله و هیندھی تر جوان ده بنه و.

به لام ئەوهى سەرسامى كردووم ساده بى بىركىرنە وەي گولەكانە ، هېچ كۆمەلەكىيان پەند لەوانەنەن پېش خۆيان وەرنانگىن ! بە بەردەۋامى دەستى چەپەل و خویناوى شەھوهت بازان ھەليان دەوەرىيىن ، يان لە پاش ھەلىچارانيان لە دارەكانىيان تىر بۇندەكىيىن ، لە پاشان سىيس دەبئەو و ئەوانىش ھەتا دەستىيان بگات فېيىان دەدەنە بەرپىرى ئەو كەسانەنە كە بە ماوهەيەك پېش سىيسبۇنى واى دەردەبپى كە بەنرختىرىن شىتىتى لە زياندا ، كە چى لە وکاتەدا پىيى پىائەننى ! سەيرە تۆزۈك بەر لە ئېستا چەندە جوان و گەشاوەبۈرون .

بەپاستى جوانى و گەشاوهىي گول بەودارهوهىيە كە ھەلەكىرتوو و پىيىگەياندۇو كە ئەم دەست و ئەودەستى كرد هيچ رەونەقىيکى نامىيى لەپاستىدا ، چىرۇك و بەسەرهاتى گولە باخ ھاوشىيەي بەسەرهاتى تۆى كچە لە ناو كۆمەلگا كەت كۆمەلگا ئەودارهەيە كە تۆى گولى ھەلگىرتوو بەپاستى كۆمەلگا بەتۆى گولە و جوانە ، ئەو كەسانەش كە بى پە حمانە و بە ھەرشىيەيەك بىت ھەولى ھەلۋەراندىن ئەدەن ئەوەندە كاريان بەتۆى گولە تاوهەكى لەدارى كۆمەلگا دەكەنەوە و تىر بۇنت دەكەن ، دواي ئەوە يان ھەلت دەوەرىيەن يان دەھىلەن سىس ھەلگەپىي تاوهەكى بەرنەفرەتى كۆمەلگا كەت دەوکە ويىت ئەوكات تۆلەدەست دەچىت و كاريان بەتۆ نامىيىنى ، لەدواي تۆ پەنادەبەنە بەر وەراندى گولىيکى تر لە دەستە گولى خوشكانت بۇ ئەوەي بەرەو ئەوە ھەلدىرەي رەوانە بکەن كە تۆيان بۇ رۇانە كرد بۆيە ھەولەدانت بۆمانەوە بەقەد دارى كۆمەلگا كاۋە بەساغى ھېننەدى تر جوانى دەكەتەوە .



## گولی کومه لگا ئاگاداری لهو دهستانه به که ئەیانه ویت هەلتورینن ...

هر ئەوهشە به دورت دەگری لهو دهسته خوئنواي و شەھوھەتبازانه کە دەيانه وئى هەلت وەريىن ، تۆيش سەرهەتاي گەشۈنۈت چەشنى گولە باخە ، و هەر دەسته و ئەيەوي دەست پېشخەرى بکات بۇ ھەلپەچەن و بۇنكىرىدنت .

پۇزانەش بى شومار چاوى شەھوھەت بازانت دەكەويتە سەر ئاگەداربە هەر ئەوهندە دەستىيان کەوتى تاكاتى تىرىبۈونى ئارەزۇھەكانىان بۇنت دەكەن و ئەلىن : **ھەرتۇشك ئەبەم !!** ! کە كارىشى پېت نەما و ئارەزۇھە شەيتانىيەكەي تىئر بۇو بە چەشىنېك فەپىت دەدەت وەك بلىيى ھەر نەتىناسى بى !!!

**بەل خوشكى بەریز :** چىرۇكى زىانى تۆيش دەقا و دەق چىرۇكى زىانى گولە باخە ، مانەوهى بەجوانى بەقەد دارەوە ، مانەوهەتە بە پاكى لەناو كۆمەلگا ، هەلپەچەنە ياخود ھەلۋەرېنى لەدەست دانى گەورەترين شتىكتە كە (شەرف و ناموست) ، سىس ھەلگەرانىشى مانەوهەتە لە كۆمەلگا بەنەفرەت لېڭراوى تەنها جياوازىيەك لە نىوانى تۆى كچ و گولدا ھەيە ، گول كە پايز ھەلیدەوەرېنى بېيارى قەدەرە و دەبى دارەكەيىشى قايل بى بەو قەدەرەي ھاتوھەتە پېگەي ، بەلام ھەلۋەرېنى تۆى كچ ياخود سىس بۇنت دەستى خۇتى تىدایە كە خۇت تەسلىمي جۇرە بېركىرنەيەك دەكەيت دەتباتە دونىايەكى ئەفسانەيى تائەو كاتەي بەنگا دىئى دەبىنى هيچت بۇنەماۋەتەوە ! ! لەوە نەبى ئەو كۆمەلگا يەى كە تادۇينى مەدھى دەكردى ، ئەمپۇ سەرزەنشتت دەكات .

دەبا پۇزانە ھەلۋەرېنى پەھى سەدەها گول بېتىتە پەندىك بۇ تۇو ھاۋىيەكانت . بېرىشت نەچى گول ئەوهندە جوانە بەقەد دارەوە بېت ، ئەوهندەش بۇنى خۇشە ئەمدەست و ئەودەست نەكەت .

بۇيە ئامان سەد ئامان پازىنەرەوە و گولى كۆمەلگا خۇت لەو دەستانە بېپارىزە كە دەيانه وئى هەلتورىنن .

نووسەر

باوکى فەيشتە / كەلار



: ...

بۇ ھەموو خوشكىيکى باوهەردارى لە خوا ترسى بى ئاگا لە تۆرى  
جالىچىكەكانى سەرددەم ، لە نيازى پېسى ئەو كورانەي كە سەرە رېگاكانيان  
پى دەگرن و دوايان دەكەون ... ئەو كورانەي بە وشەي (تەنا تۆشك  
دەبەم !! دەتخوازم !! دىيە خوازبىنیت !!!) تۆى باوهەردار بىھۇش دەكەن ، و  
پاش ماوهەيەك چۆن پەشەبای پايىز يارى بە گەلا وەريوھە كان دەكەت ، بىگەرە لەوە  
خراپىتر يارى بە (شەرەف و ناموسى) تۆى بى ئاگا دەكەن ...

بۇ ھەموو ئەو خوشكانەي كە ھەلگرى ناسنامەي ژىرى و شەرم و پېزىن ،  
و ھېشتا شەيتانەكانى سەرددەم لە خشتەي نەبردون : داواتانلى دەكەم لە چەند  
دىيپى ئەم نامە كراوهەيدا لە گەلەمدا بن و بە جوانى بىخويىننەوە ، و بىرىكىش لە  
دوا رۇزىتان بىكەنەوە و ئاگاتان لە بەلەنى پې درق و فىللى كورانى دەرۇون بەزىو ، و  
دۇور لەخوا بن .

**خوشكانى بەرېزىم :** راستە يەكەم ھەنگاو كورپەدەينا ، بەلام ئەگەر  
پەزامەندى تۆى لە سەرنەبىت ئەو ھەر لە يەكەم ھەنگاوىيەوە بى ئومىد دەبىت  
و بە سەر شۇپى ملى ئەو رېگايە دەگرىتە بەر كە لىيەوە هاتۇوە ، ئەوهش بىزانە  
ئەو جۆرە گەنجانەي كە ئاماژەم بۇ كردن لەم سەرددەمە لە گورگ خراپىتر و  
درېنەترن ، رەنگە سەير بى بەلاتەوە بۇ چى كورپىك ھاۋپەگەزى خۆى بە گورگ  
دەزانى و ھېنەدە بە خراپى باسيان لىيە دەكەت ؟ ! !



## گوئی کومه لگا ئاگاداری ئەودەستانە بە كە ئەيانەويت هەل توھرینز ...

وەلامەكەشى زۆر ئاسانە كە راستى ھاتە گۇپى پىيىست دەكە درق  
بەلاوه نىيەن و راستىيەكان بىگىرىنىەوە ، وە دەلىيەن زورىنىەي زورىان لەم  
پۇزگارەدا گورگن ! وە ئەگەرتۆيىش بەو مەترسىيەت زانىبا ، چۆن مەپ لە  
دەستى گورگ ھەلدى توش لە دەست پەيمانە پېلە درۆكانى كۈران ھەلدىھاتى ،  
ئۇھەش بىزانە گورگ گوشتى لە نىچىرەكەي ئەۋى و تا كاتى گىان دەرچوون  
نىچىرەكە ئازارى پى دەگات ئەۋەش ماۋەيەكى زۆر كەم دەخايەنلىت ، چونكە  
پاش گىان دەرچوونى ، لاشە بى پۇحەكەي دەمىنلىتەوە ، و ھىچ ئازارىكى نىيە  
با ھەر گورگ گازى لى گرى .

بەلام ئەم گورگەي كە پىيىست دەگات لىيى بىرسى گوشتى لە تۆ ناوى  
، و ئازارىكى كاتىت پى ناگەيەنى بەلكو شتىكى لە تۆ دەۋى بە نرخ تريين و بە  
بەھاترين شتە بۆ تۆ ، شتىكى لىت دەۋى كە پىيىو سەرى خۆت و بىنەمالەكتە  
بەرزە ، ئەو شتە بەنرخەش (شهرەف و ناموس)ى تۆيە ، ھەركە دەستى ئەم  
درېندەيە كەوت ھەموو دونييات ھەبى ئامادەبى بىيدە بۆ گىرمانەوە ، بەلام  
جارىيکى تر دەستت ناكەويتەوە ، وە لە پاش لە دەست چوونى نە بە ئاسودەيى  
و خۆش بەختى دەزىت و نەش بە ئاسودەي دەمرىيت ، ئەم تاوانەش تاوهەكە  
مرىن وەك دىيەزمەيەك بە دواتەوە دەبىت و راوت دەنلى !

مرىنلى مەپ لە سەرەتاي بىينىنى گورگەوە دەست پى دەگات بەلام ئەم  
گورگەي تۆ لە پۇزىكدا سەد جار دەتكۈزى و ناشمىرىت و مرىنىش لەو ساتەدا بۆ  
تۆ خۆشتە لە ژيان ، چونكە ژيانى تۆ بەوهەوە ژيانە كە ئەو گورگە دەيەۋى بىبا  
، گەر بە ئاگاش نەبى لە كەمترىن كاتدا دەبىاۋ بەرنەفرەتى كۆمەلگا دەكەوى ،  
و ئازارىكى سەختىش يەخەت دەگرى و لىت نابىتەوە .



## گوئی کومه لگا ئاگاداری ئهو دەستانە بە كە ئەيىانە وىت هەن توھرىيىن ...

**خوشكى موسىمان :** گەر سەرنجى بەسەرهات و چىرۆكى لاي خوارەوە  
بەھى - كە لە يەكىك لە ولاتە عەرەبىيە كاندا پۇوى داوه - پاستىيە كانت زىاتر بۇ  
دەرئەكە وىت ئاشكرا دەبىت .

ئافرەتنى - كە نىچىرى ئەو جۆرە گورگانە بۇوه - باسى خۆى دەكت  
بۇمان دەگىرپىتەوە : پىش (٦) مانگ حەزم لە (گەنجىك : لاۋىك) بۇو، و  
پەيوەندى يەكەمان زۇر بە خىزايى پەرەي سەند ، شەرم دەكەم لەوەي بىلىم لە  
گەلەيىدا دەپقىشتىم بۇ يەكىك لەو خانووه ئامادە كراوانەي كە هى يەكىك بۇولە  
هاورپىكانى ، وە زۇر بە ئاسانى توانى قايلم بكا بەوەي كە ئەم جىڭگا يە جىڭگا يە كى  
داخراوه و دەتوانى بە ئاسانى بمانپارىزى لە چاوى ئەو كەسانە دەترسىن  
بمانبىين ! ! بەم شىۋىھە يە لە گەلەيىدا گونجا، چونكە من ئەو كورپەم خوش  
دەويىست و بەلېنى دابۇو بىتە داخوازىم و بەخوازى ! ! ئىستا گرفته كە  
لەوەدایە من داوا لە كورپە دەكەم بىتە خوازبىين بەلام لە پاش ئەو بەسەرهات و  
پەيىشتىنەم لە گەلەيىدا بۇ ئەو جىڭگا يە ، ئەم كورپە لە دەستم ھەلدى و نايەوى بىمىنى  
، وا ئىستا لە دۆزە خىكى پېر لە ترس و بىزازى دەزىم و نازانم چۈن رەفتار بکەم  
، و ناشتowanم بەرەنگارى كەس و كارەكەم بىمەوه ، جونكە ئەوان متمانەي  
تەواويان پىيمە سەرەرای ئەوەي (٢٧) سال ئەنمە ...

**خوشكى موسىمان :** گەر ئەمە حاىى كچىكى (٢٧) ساللە بىن بە دەست  
كۈرى ئەم سەردەمەوه ! ! ئاخۇ ئەبى كچىكى تازە پى گەيشىووى بى ئاگا لە  
نىازى پىسى كورپان ئەبى چى بە سەربى ؟ !  
يەكىكى تر لەو كچانەي \* كە ژيانى شىرىنى پېر لە بەختەوەرى لە خۇتاڭىردوه .  
ئەلتى : لە گەل كورپىك يەكتىمان ناسى ، ماوەيەك لە پاش ئەم يەكتى ناسىنە كورپە

---

\* ئەم چىرۆكەش بە هەمان شىۋىھە لە يەكىك لە ولاتە عەرەبىيە كاندا پۇوى داوه .



## گوئی کومه لگا ئاگاداری ئەودەستانە بە كە ئەيانەويت هەلتۈرىيىن ...

ئامادەيى خۆى دەرپىرى بۆ ئەوهى بىتە خوازبىنلەم ، خۆشحال بۇوين ھەموو  
وابى ھەست دەكىد كە كاتى شوکىدن و ۋېنىتىن نزىك بۇوه تەوه ، بەلام  
بەداخوه يەكتىرىنىڭ كەمان تا دەھات پەرهى دەسەند و زىيادى دەكىد بە  
شىۋەيەك تاك بە تاك من و ئەو بە تەنھايى لە دەرھەۋى بازىنە خىزان لەگەل بە<sup>1</sup>  
سەر چۈونى پۇزگار من و كورپ تۇوشى چەند تاوانىيىكى بچوك بۇوين ، كە پۇزلە  
دواى پۇزلەگەل يەكتىرىنىڭ بە تەنھايى تاوانى كانمان لە زىياد كىرىدىن دا بۇو .

بەلام بە داخوه دواى ئەنجام دانى تاوانى ھەرە گەورە و كە شەرەفى  
خۆم و ھەموو كەس و كارەكەشمى پىوه بەند بۇو ! ! كەچى بەو حالەش  
بەجىي ھىشتم ؟ بە جىي ھىشتم بەبىانوى ئەوهى نەمتوانىيە بەرەنگارى ئەو  
بىكەمەو و شەرەفى خۆم بىپارىزم ؟ گەر بىخوارى مەتمانە پىيم نابى ، چونكە نەم  
تowanىيە رېيگا لە ئارەزوھ پىسەكانى ئەو بىگرم ! ! و ئامادە دەبەم لەگەل يەكىكى  
تريشدا ھەمان كردەوە ئەنجام بىدەم ! ! كە لەگەل ئەم شەھوھت بازە پىسەدا  
ئەنجام داوه و بەبىانوو ئەوهى چىش لەگەل ئەو دا كردى ئامادەم لەگەل  
كەسيكى تريشدا بىكەم ! !

**خوشكى باوەردار :** ئەمەي كە بۆم گىزپايتەوە دوو قوربانى بۇون لە<sup>2</sup>  
كوربانى يەكانى بەلىنە پەلە درۆكانى كورپان ، ئەم كورپ مەتمانە نەبۇو بەو كچە  
بىخوارى بەلام خۆى ئامادەيە لە گەل (١٠) كچى تردا پېڭ كەۋى تاوه  
يەكىكىيان بىخوارى ، ئەمەش مەتمانە و بەلىنە كورپ ئەم زەمانە يە ! ! !  
**بۇيە وەكوبىرايەكى دىسۋۇز بەرامبەر بە خوشكى خۆى پېت ئەللىم :**

تو خاونەن شەرەفيت و شەرەفيشت سەرەۋەتىكى زۆر گەورە يە چەندەها دز  
بە پۇز و شەو ئاواتە خوارى دىزىنى ئەو سەرەۋەتە تۆن ، گەر دىزىك ھات و لە  
دەرگائى دا پېت ووت كىرى ؟ و تى دزم ، پېت ووت فەرمۇو چىت ئەۋى بىبە ،  
ھەرچى ويست لە ماوە يەكى كەمدا دەبىبا و ھەلدى .



## گوئی کومه لگا ناگاداری ئەو دەستانە بە كە ئەيانە ويىت هەن توھرىيىن ...

لە ساتە وەختە دا چى دەكەى ؟ ھاوار دەكەى ؟ بە ھەموو تواناتە وە دەنگ ھەل دەبېرىت و ئەلىرى : خەلکىنە فريام كەون دز سەرورەت و سامانى تالان كىرم ؟ مالى وېران كىرم ؟ ج سودىيىكى ھەيە ئەو پۇيىشت ، و ھەلھات ، تۆش دەستە و ئەزىزلىق لە پال دىوارەكاندا دادەنىشىت و بۆ خۆت دەگرى .

**ئەوهش بىزانە خوشكى بەرىيىزم :** ئەو مالەيى دز لە مالانى دەدزى نۇر بە ئاسانى شتە دزراوەكان دىئنە وە جىڭكاي خۆيان ، و ھەرشتىيىكى دزراو لەو مالە شتىيىكى نۇر ترى بۆ دەكپەرىت ، و لە جىڭكەي دزراوەكە دايئەنلىرى ، بەلام ئەوهى دزى ئەم سەردەمە لە تۈرى ئافرەتى ئەويى شتىكە كە لە دەستت چوو بە ھەموو دوونيا بۆت ناكىپپەتە و دەستت ناكە ويىتە وە .

لە دونيا بەرتانە و تەشەرهى خەلک دەكەويىت و پوبەپۈسى مەترىسى دېيتە وە و لە قىامەتىشدا توشى سزايدىكى سەخت ئېبىتە وە ، كەوابوو بەم كارەت دونيا و قىامەتىش لە دەستى خۆت ئەدەي ، و دوا پۇزى خۆيىشت ئەسۇتىنى ، و سزايدىپەروھەر دەگارىش بۆ خۆت مسۇگەر ئەكەي ، ھەرۇھە خوايى گەورە دەفەرمۇسى :

. [ : ] ﴿

واتە : ھەر كەسيك پشت لە قورئانە پىرۆز و ئايىنه كەي من بکات ، ئەوا ھەر لە دونيادا ژيانىيىكى كويىرە وەرانىي ھەيە و لە دوا پۇزىشدا ، بە كويىرە وەرى حەشر دەكىيەت ، دەلىت ئەي پەروھەر دەگارم بۆچى بە كويىرى حەشر دەكىيەم ، ئەي خۆ من لە دونيادا چاوهەكانم ساغ و بىنا بۇون ، لە وەلامدا پىيى دەۋوتىرىت تۆ لە دونيادا ئايىتە كانى خوايى پەروھەر دەگارت پىيگەيىشت كەچى پشت گوېت خىتن ، تۆش ئىستا لىرەدا پشت گوئى دەخرىت .



## گولى كۆمەنگا ئاگادارى ئەو دەستانە بە كە ئەيانەويت هەل توورىيىن ...

بەم شىۋەش كاكى دز ھەچىيەكى ويست لە تۆى دەبا و ئەوهش ئارەزۇوى لى بۇو بە جىئى هيئنا ، و لە پاش پەردى دووهمى دەم و چاوايىيەوە بە تۆ پى ئەكەنى .

**خوشكى موسىمان :** ئەمەش چىرۇك و سەرگۈزەشتەي يەكىكى ترە لە ئافرەتانەي كە نىچىر و قوربانى ئەم جۆرە ھاۋپىتى و پەيمانە سۆزدارىيەي ئەم سەردەمەيە ، كە بە ھەمو تونانىيەوە دەنگ ھەل دەبپى و ھاۋپەگەزەكانى خۆى ئاگادار ئەكتەوە لە پەيمانى پە درقى كوربان .

بۇ ئەوهى نەوهەكۆ ئەو بە سەرهات و تاوانانەي كە تۈوشى خۆى بۇوە ، تۈوشى يەكىكى تر بىن و دوا پۇزى وەكۆ ئەم بىسۇوتى ، بەم شىۋەيەي لاي خوارەوە چىرۇك و بە سەرھاتى خۆيمان بۇ دەگىرىتەوە و ئەلىنى : \*

پۇزىك لە پۇزەكانى سالى خويىندىن بۇو لە دەروازە زانكۆ ھاتمە دەرەوە بىنیم كورپىك لە بەر دەرگاى زانكۆ ، بەرامبەرم راۋەستاواه ئەم كورپە پوخسارىيکى پېيك و پېيك و جل و بەرگىكى پاك و جوانى لە بەرداپۇو ، بە چەشىنىك سەيرى دەكرىم وەك بلنى دەمناسى ، بەلام من ھىچ بايەخىكىم پى نەدا ، پاشان دوام كەوت و دەستى كرده قسە وەشاندىن بە دەنگىكى نزم و لە سەرخۇ بە چەند ووشەيەكى مەنلاانە و تازە پى گەيشتوانە لە دوامەوە قسەي دەوهەشاند وەك : ( ئەي جوانكىلە من تەنها توشك ئەبەم !! ئەمەوي بىبى بە ھاوسەرم !! دەتخوازم !! من چاودىرىت دەكەم رەفتار و رەوشتى توشارەزابووم !! ) . منىش لە ئەنجامى ئەم رەفتارە مەنلاانە كورپە ، و ئەم قسە ھىچانەي بەپەلە كەوتىمەپى ، بە چەشىنىك دەپوېشتم لە كاتى پېكىردىدا قاچەكانم بە يەكدا دەچۈون و ( چىن چىن يان چۆپ چۆپ ) ئارەق بە نىيۇ چەوانەوە دا دەچۈپ ، چونكە يەكەم

---

\* ئەم چىرۇكەش وەكۆ چىرۇكەكانى ترى ئەم باسە لە ولاتىكى ترى عەرەبىدا پۇسى داوه .



## گوئی کومه لگا ئاگاداری ئە دەستانە بە كە ئە يانە ويىت هە تۆھرىيىن ...

جارم بۇ تووشى ئەم جۆرە هەلۋىستانەبم ، بە هەرچەشنىك بىت بە ماندوو بۇنىكى زۆر و دلە خورپەوە گەشتىمە مالەوە ، تەنها بىرم لەم بەسەرھاتەي ئەمپۇم دەكىدەوە ، ئەو شەوهش لەتىس و دلەپاوكىدا خەولە چاوانم تۆرا و نەمتوانى بخۇم ، پۇزى داھاتۇو بەھەمان شىيۆھ لە كاتى دەرچۈونم لە دەروازەي زانكۇ ، بىنم لىّو بە خەندە بەرامبەرم راوه ستاواھ ، بەم شىيۆھ يە راوه ستان و پېكىدىن لە پاشىمەوە و قىسە وەشاندىنى منالانە پۇزى لە دواى پۇزى درىيىزەي دەكىشا هەموو پۇزى ، هەموو ئەم كىدارانە كۆتاىيى هات بە نامەيەكى بىچۈك كە لە بەر دەرگائى مالى ئىيمە فېرى ئابۇو كە نامەكەم بىنى جارى يە كەم نەمتوانى هەلى گرم ، بەلام هەر چۆننەك بىت توانىم نامەكە هەلگرم . لە ساتەدا دەستە كامن لە ترسانا هەلدىلەر زىن دەستە كامن لە ترسانا بۇو بۇونە دەستى ئافرەتىيىكى بە سالا چۇو كە نەتوانى پارچە كاغەزىك هەلگرى و دەستى بلەر زى . نامەكەم كىرىدەوە خويىندەمەوە پېپىوو لە ووشەي (سۆز !!) و (ئەوين داري !!!) و داواى ليبوردن كىرىن بەھۆى ئەو پەفتارانە كە پۇزانە ئەنجامى داوه ، و بۇونەتە هۆى بىزازكىرىدىنى من ، و وەپەز بۇونم .

پارچە كاغەزەكەم دېپاند و پاش چەند ساتىك زەنگى تەلەفۇنەكە لىتى دا هەلمگرت ، هەمان ئەو كورپەي هەموو پۇزى بە ووشەي سۆزدارى دوام ئەكەۋى و ئىسىتا لە تەلەفۇندا پېم ئەلى : نامەكەت خويىندەوە يان نەت خويىندەوە پېم ووت ئەگەر مالەوەمان ، يان كەسوکارەكەم ئاگادار كەمەوە ئەو جا واي بە حالت ، لە پاش يەك سەعات جارىكى تر تەلەفۇنى كىرىدەوە ، و هەولى ئەوە بۇو كە خۆى خۆشەويىست كات لەلام ، بەھەدە كە مەبەستە كانى پاك !! و بىيگەردن !!! و دوورن لە درۇ و قىيل و هەنخەلە تاندى !!! و ئەيەويى جىڭرىنى و ژىن بەھىنە !!! و زۇر دەولەمەندە و كۆشكىكىم بۇ دروست دەكات !! و هەموو ئاواتە كامن دىيىتەدى !! وە لە هەموو ئەندامانى خىزانەكەي خۆى بە تەنها ماۋەتەوە وە ... وە ...



## گوئی کۆمەنگا ئاگادارى ئەودەستانە بە كە ئەيانەويت هەتۆهورىن ...

وه... هتد ، لە كاتەدا بەرامبەر بەم كورە منيش دلەم نەرم بۇو جۆرىك لە بەزەبىي هاتنەوە و خۆشەويىتى بەرامبەر بەو كورە لە دلەما دروست بۇو ، وام لىھات نامەم بۇ دەنۈسىسى ھەموو ساتىك چاوهپوانى تەلەفون كردى كورە بۇوم . پاش ئەوهى لە كاتى دەرچۈونم لە زانكى چاوم بۇ كورە دەگىپرا !! ! بەلكو چاوم پى بکەۋى و بىبىنم بەلەم بىن ھودە بۇو ، كەچى رۆژىكىيان كە لە زانكى ھاتمە دەرەوە ، بىنيم بەرامبەرم پاوهستاوه ، بەو بىنینه وەخت بۇو لە خۆشىيانا بېرپم !!! پاشان واى لىھات لەگەلىا بە سەيارەكەى دەر ئەچۈوم بۇ پىاسەكىردن و ھەموو كون و كەلەبەرى ئەم شارە دەگەپاين ، كە لەگەلىا دەبۈوم وام ھەست دەكىد كە تواناي بىر كردىنەوەم نەماوه وەك بلىرى مىشكى لە جەستەم دەرھىنابى ، باوهەرم بە قىسەكانى دەھىنَا و مەتمانەم پىنى بۇو !! بە تايىھەتى كاتىك دەيىوت تۇ تەنها ھى منى !!! و لە دوا رۇڭدا لە يەك مائىدا دەزىن لە يەك خانوو دا ڦيان بە سەر ئەبەين !!! كاتىك كە دەيىوت تۇ شازادە جوانەكەى منى وەخت بۇو لە خۆشىيانا بېرپم !!! وە ئەو كاتانەي ووشەي سۆزدارىم لى دەبىست وام ھەست دەكىد لە خۆشىيەك دا دەزىم جەك لە من كەسى تر ئىيەتى ، بەلەم لە يەكىك لە رۇڭەكاندا چ رۇڭىك بۇو رۇڭىكى پەش ، ھەموو ڦيانى تىكشەكاندەم ئارەزۇھەكانى لە بىر بىردىمەوە خۆشتىرىن رۇڭەكانى ڦيانم بىر چۈوهەوە ، و دوا رۇڭى سوتاندەم ، پۇزىك بۇو بەرەو چەشتىنى تال ترین ئازار پاپىچى كىردم ، لە پىش چاوى ھەموو خەلکى شەرەفى شەكاندەم و قىزەونى كىردم .

پۇزىك بۇو وەك پۇزەكانى تر لەگەلىا بۇ پىاسە كىردىن دەرچۈونم ، بەلەم ئەمجارەيان لەگەل خۆيا بىردىمى بۇ يەكىك لە خانوو دەنۈمى ئامادەكراوهەكان ، چۈوبىنە ژورەوە و بە تەنھايى پىكەوە دانىشتىن من و ئەو كەسى سىيەممەن تەنها



## گولی کومه لگا ناگاداری ئهو دهستانه به که ئه یانه ویت هه توهريين ...

شهيتان بwoo ، لهو ساته وخته دا ئهو فه رموده يه بير چوو که پيغەمبەرى خوا  
(" ) .

فه رمبوووی :

واته : هرگىز پياوىك له گەل ئافره تىكدا به تنهنا نابن ، ئيللا شهيتان  
سىيە ميان دەبىت .

به هيچ شىيوه يك بيرم لاي ئەم فه رموده يه نه بwoo ، به لام ئەم جارهيان  
شهيتان دلى داگىر كىرم و پىرى كرد لە ووتە و ووشە ئەم كورە لاوە ، دانىشتىن  
و يك بق يك دەمانپوانى يه يەكتەر و نىگامان دەگۈپىيە وە . بهم شىيوه يه به بىنى  
ئەوهى به خۆم بزانم بoom به نىچىرى ئەم كورە ئەوهى خوا پىنى خوش نه بىنى پىنى  
كردم ، ئەو رەفتارە ناشايىستە يە لە نىوانماندا ئەنجام دراو ، گرانبەھاترىن  
سامانى زيانم لە دەست دا به چەشىنەكەنەتايە دەستم ناكەۋىتە وە . وە كو  
شىت هەستام و پىم ووت : چىت پىرى كردم ؟ ! ! چىت ؟ ! ! چىت بەسەرھىنام  
!!?

ووتى : مەترسە تو خىزانى منى ! ! ! (ھاوسەرى منى ! ! ! ) .

ووتى : چۆن دەبىھ خىزانى تو ، ھېشتا نە مارەت بىرپىم و نە خوازبىنىش  
لە نىوانمان دا پۇوى داوه ؟ ! !

ووتى : بهم زوانە مارەت دەكەم .

بە حالە گەرامە و مالۇوە ، قاچەكانم تواناي ھەلگىتنى جەستە ميان  
نه بwoo . لە ھەناومدا ناگرىك دەيسوتاندەم ، خوايە چىم بە خۆم كرد ؟ ئاخۇ من  
شىت بoom ؟ ! چىم بە سەرھاتووھ ؟ ھەموو دونيا لەبەر چاوم رەش ھەلگەرا ،  
دەستم كرد بە گريان گريانىيەكى زۆر بە كول و توند و تالى ، بارى زيان و  
تەندروستىم تا دەھات خراپ تر دەبwoo ، تا گەيشتە ئەو پەرى خراپى وە واي

---

( ) : ( ) .



## گوئی کۆمەنگا ئاگاداری ئەودەستانە بە كە ئەيانەويت هەلتوورىن ...

لىكىدم وازم لە خويىندن هىتىنا . هىچ كەسيش لە كەس و كارەكەم نەيانتوانى  
ھۆكاري ئەو بار و دۆخە بىزانى كە بە سەرما ھاتۇوه و تىيابىدا دەزىم .

بەلام خۆم پەيوهست كرد بە تورسكە ئومىدەي كە زۆر جار بە خەيالىدا  
دەهات ، ئەويش (بەلّىن و پە يمانى ئەو كوره بۇو بە خواستىم !!!!) .

پۆزگار بە سەر دەچوو بەلام بۆ من قورسەتىن و تال ترىن پۆزگارى ئىيانم بۇو  
، بە لاي منه و پۆزگارىك بۇو بە قورسى چىايىك قورسایى خىستبۇوه سەرم .  
دوای ئەو چى پۈرى دا ؟ ئەو پۇداوه لە ئاكاواه بۇو كە ھەستى ھەزانىم و ھەمۇو  
ژيانمى تىك شكاند ، ھەمۇو ئارەزۈوه كانى پۈچەل كردهو . چ پۇداوېك بۇو ؟  
ئەو ھەلۋىستە ناشايىسە بۇو كە لە شەيتانىك بىنىم ، و بۇو مایەي شىۋاندىنى  
ژيانم .

زەنگى تەلەفۇنەكە لىئى دا ھەلم گرت ، گۆيم لى بۇو دەنگى لە دوورەوە  
دەهات ، پىيى ووت : ئەمەو ئىتتىپ بۆ كارىكى گرنگ ، خۆشحال بۇوم وام  
ھەست كرد ئەم كارە گرنگە ئامادە كىرىنى ئىش و كارى مارەبىرىن و خوانبىنى  
كىرىنى منه ، بەلام كە بىنىم دەم و چاوى نىشانە تۈرپەي لە سەر دىيار بۇو .

پىيى ووت : پىيش ھەمۇو شتى داواكىدىن و خواستىن تۆبۇمن لە بىر خوت  
بەرەوە !! و بە هىچ شىۋەيەك بىر لەوە مەكەرەوە رۆزىك خوازبىنىت بکەم !! و  
بىيت بە ھاوسەرم ئەمەو پىكەوە بىزىن وەكۈن وەرىدىك بەلام بەنى مارەبىرىن  
و داخوازى !! و ... و ... هەت .

كە ئەم ھەلۋىست و ووشە ناشايىستانەم لەم كورەوە بىست بە بىن ئەوھى  
ھەست بە خۆم بکەم دەستىم بەرز بۇوەوە ، و زللەيەكم لە پۇمەتى دا ، بە  
چەشنىك لىيەدا وەخت بۇو بروسكە لە چاوانىيەوە دەرىپەرئى .

پاشان پىيم ووت : وام زانى بانگت كردووم بۆ ئەوھى ئەو ھەلەيە راست  
كە يتەوە كە كردوته ، بەلام بە چەشنىك بىنەتىم زۆر جىاواز لەوھى كە من بىرم لى



## گوئی کومه لگا ئاگاداری ئەو دەستانە بە كە ئەيانە ويىت هە تۆهرييىن ...

دەكىدەوە ، بە چەشىڭ ئەتبىم پياوېكىت نە رەشتەتھە يە نە دەدەب ، لە پىسىشدا هىچ شتىڭ ھاوشانت نى يە . بە دەم گريانە وە بە پەلە لە سەيارەكەي دابەزىم .

پىيى ووت : بە يارمەتىت تۆزىك پاوهستە . بىنۇم شرىتىكى ۋىدىيۇنى بە پەنجەكانى دەستىيا ھەلۋاسىيە و پىشانى منى ئەدا ، بە دەنگىكى بەرز ووتى : بەم شرىتە ھەموو زىانت تىك و پىك دەشكىن .

پىيم ووت : جا چى لە ناو ئەو شرىتە دايە ؟

ووتى : وەرە لەگەلما بۇ ئەوهى بە چاوى خۇت بىبىنى چى لە ناو ئەم شرىتە دايە .

بۇ ئەوهى بىزانم چى لە ناو شرىتى ۋىدىيۇكە دايە لەگەلەپەيىشتم كە شرىتەكەي لى ئا بىنۇم ھەموو ئەو تاوان و كىدارە ناشايىستانەي كە لە نىوانماندا بە ئەنجام گەيەنراوە بە كامىرای ۋىدىيۇ گرتۇويەتى ، بە تەوارى چىمان كردىبوو ئىيىستا لە سەر شاشەي تەلەفزيون بە چاوى خۆم دەبىبىنم .

پىيم ووت : ئەوه چ كارىكە كردووته ھەى بى شەرەف ھەى بى رەشت .

ووتى : كامىرای شاراوهمان لە سەر بۇوە ھەموو جولە و چىركەيەكى نىوانمانى وىنە گرتۇوه و الە ناو ئەم شرىتە دايە . ئەم شرىتەش باشتىرىن چەكتىكە بۇ من ، بۇ ئەوهى بىتخەمە ئىر فەرمانە كانى خۆم و بە پىيى فەرمانى من ھەلسوکەوت بىكەي ، دەنا بەم شرىتە تىككە دەشكىن و دوا رۆزىشت دەسۈتىن .

منىش دەستم كرده گريان و ھاوار كردن چونكە كىشەكە بە تەنها كىشەى من نەبۇو بەلكو كىشەى ھەموو كەس و كارەكانمە بە تايىيەتى مالۇھمان .

بەلام ووتى : ھەرگىز ... لە ئەنجامدا بۇوم بە دىلى ئىر دەستى ئەم كورە . ئەم كورەش بە ئارەزووی خۆى چۆنى بۇويىستانىيە لە پياوېكەوە



## گوئی کومه لگا ئاگاداری ئە دەستانە بە كە ئەيانەويت هە تۆهورىن ...

دەيگواستمه و بۇ زىزىر دەستى پىباويىكى ترو لە گەنجىكە و بۇ گەنجىكى تربەم شىيوه يە ئەم دەست و ئەم دەستى بە من دەكىد ، و پارەدى لە سەرم وەر دەگرت . بە هەر حال ئەم كورە منى كردە سەرچاوهى پارە دەركىدنى خۆى ، و پازى كىدىنى گەنجە شەھووهت بازەكان ، نەشم دەۋىپرا ھىچ بلىم ، كەوتە نىۋە زىيانى لەش فرۆشەكان و بە يەكجاري مالىاوايم كرد لە زىيانى پاكى و بىيڭەردى .

تا ئەساتە وەختەش كەس و كارەكەم دەربىارە ئەم پەفتار و كىدارانەى من ھىچيان نەدەزانى ، چونكە مەتمانەيان پىيم بۇو !! بەلام شرىيەتكەش بە نىۋە گەنجە كاندا بىلۇ بۇوه وە . يەككىك لەو كورانەى كە شرىيەتكەى كەوتە دەست ئامۇزاكەم ( كورى مامم ) بۇو ، بەم شىيوه يەش پۇداو و كېيشەكەم ئاشكرا بۇو ، باوكم زانى و كەس و كارەكەم بەم بەزمەي منيان زانى ، وە ئابپۇ چونكەش بىلۇ بۇوه و گەيشتە زۆربەي شوينەكانى شار ، مالەوه و كەس و كارەكەم بەم كارەى من لەكەدار بۇون . منىش بۇ پاراستنى گىيانى خۆم ھەلھاتم و خۆم لە چاۋ وون كرد پاشان كە زانىم باوک و خوشكەكانم لە شەرما مالىيان بەجي ھىشتۇوه و ھەلھاتۇون بۇ لەتىكى تر .

تا واى لى ئەت ھەموو كۆمەلە خەلک و دانىشتن و باسىكى ئەم شارە دەبۇو باسى ئەم حەيا چۈونەى ئىيمەي تىيا بىكريا يە و بەو شىيوه يەش شرىيەتكە لە گەنجىكە و دەكەوتە دەست گەنجىكى تر ، و بىلۇ دەبۇوه و منىش لە نىوان زىيانى بى عارى و لەش فرۆشەكاندا دەزىيام . وە ئەم بى نرخى بى پەوشتە ، يەككەم ئاراستە كار بۇو كە وەك بۇوكە شۇوشەيەك چۆنلى بويىستايە جولەى پىيىدەكرىم و دەيجولاندەوه ، نەشىمدەتونى بە ئارەزۇوى خۆم بجولىيەوه ، وە ھەمان ئەم گەنجە بۇوهتە ھۆى شىواندىن و پارچە پارچە كىدىنى چەندىن خىزانى تر و مالى تر ، بۇوهتە ھۆى لە دەست دان و سووتاندى دوا بېرىنى چەندىن كچى وەكى من ، كە لە سەرەتاي چىز دەركىرن و پىيڭەيشتىدا بۇوين بۆيە : بېپىارم دا



## گوئی کومه لگا ئاگاداری ئە دەستانە بە كە ئە يانە ويىت هە تۆهرييىن ...

تولەي خۆمىلى بىكەمەوه ، رۆزىك بۇو وەك رۆزەكانى تر كورە بە سەرخۆشى خۆى كرده ئۇوردا و لەپەرى سەرخۆشى دا بۇو ، منىش ئەم ساتە وەختەم بەھەل زانى و چەقۆيەكم لىيىدا و بەم كارەم ئەو شەيتانە كوشت كە لە نىيۇ جەستەمى مەۋھىكدا خۆى نواندبوو ، خەلکىشىم لە شەپى ئەو شەيتانە پىزگار كرد ، دوا رۆزى منىش ئەوه بۇو ، لە پىشت دەرگا داخراوەكانى زنداندا خۆم بىندييەوه . تالى و سەر شۆپى تەنھايىم دەچەشت ، وە ئىستاش پەشىمانى لەو كرددەوه ناشرينانە كە كردومه وە پەشىمانىش لەو زيانەى كەم تەرخەميم تىادا كرد .

وە هەر كاتى شريتى قىدىقىم دەھاتەوه ياد وام هەست دەكىد لە هەموو شويىنىك دا كامىراكان بە دوامەوهن و راوم دەننىن ، وە ئەم چىرۇكە خۆم نۇوسىيەوه ، بۇئەوهى هەممو كچىك بە خويىندەوهى چىرۇكە كە ، پەند و ئامۇڭكارى لى وەرگرى و بېيىتە پەندىك بۇئەو كچانەى كەوتونەتە نىيۇ دنیاى سۆزدارى و نامەى رازاوه و درەوشاوە بە ووشەى سۆزدارى ، بۇئەوهى بە نامە و ووشەى جوان و پەيمانى كوران خوش باوەرنەبن ، و جوانلىرىن و رازاوهترىن ووته و ووشەى كوران بە دوزمنى سەرەكى خۆيان بىزانن .

بۆيە : ئاگادارى تەلەفون بە خوشكى خۆم ئاگادارى بە !

**خوشكى حىشەت و حەيا ويىتم :** خۆ گۈيەت لى بۇو سەر گۈزەشتەي ئەم كچە خويىندەوهى چەندە بە ئازارە ، سەرەتا قايىل نەبۇو ، پاشان گۆرپانى دلى و خۆش ويىتنى كورەكە پاشان كوشتنى خوشە ويىستەكەى ، و پاشان لە ژۇورى تارىكى زنداندا خۆى بىندييەوه ! ! بۆچى ؟ ! چونكە خوشە ويىستەكەى دوزمنى دەرچۇو ! !

بۆيە قەت مەلىن هەممو كورى وانىيە چونكە هەممو كورىكە ھەر ئەو جۆرە شەيتانە لەگەللىدایە كە لەگەل شەيتانى ناو چىرۇكەكەى پىشىودا ھەبۇو .



## گوئی کومه لگا ئاگاداری ئەو دەستانە بە كە ئەيانەويت هەل توورىن ...

ئەويش بزانە خوشكى باوهەدارى بەریز : ئەو سى چىرۇكەي سەرهەدە دروستكراوى خەيالى من نىن و لە نوسىنى كەسايەتىيەكى ناودارى بوارى ئەدەبیات نىن ، بەلكو ھەر يەكەيان پوداوىكىن و لە پاستى دا پۇرى داوه و كەسەكان خۆيان بە زمانى خۆيان دەيگىرنەوه .

بۆيە : لىرەوه وەك برايەكى دلسۆز پىت ئەلیم ھەموو ووشەيەكى سۆزدارى كە دەينووسى يان بۆت دەنۈوسىن ، ھەموو ووشەيەكى سۆزدارى كە بۆ كورپان دەيکەي يان بۆتى دەكەن ، ھەموو چىركەيەكى سۆزدارى لە سەرت حسىپ دەكىرى و لە قيامەت دا لىت دەپرسن بۈكىت كرد ؟ بۆچى كرد ؟ ... ؟ ... ؟ ... هەندى .

ئەوهش بزانە مەدن گەورە و بچوک نازانى رەنگە لە ساتە وەختىكدا بىرى كە سەرقالى قىسەكىرىن بىت لەگەل كورپاندا و سەرمەستى سۆزدارى بىت . يان رەنگە لە ساتە وەختىكدا بىرى نامەي كورپىك دەخوينىتەوه يان تەلەفونى لەگەل دەكەي يان نامەي بۆ دەنۈوسى .

ئاييا ئەتهۋى لە كاتىكدا بىرى كە ناشىريين ترىن ووتە و ووشە لەگەل كورپاندا ئال و گۇپ دەكەي ؟ ئەتهۋى لە ساتە وەختىكدا بىرى كە لەسەر پىبازى دلدارى بىت و بە خراپەكارى يەوه لەگەل كى ؟ ئەتهۋى تۈوشى سزاي سەخت بىت لە قيامەت ؟ بۆ چى ؟ بە هوئى كى وە ؟ لەگەل كەسانىك و بە هوئى كەسانىكەوه كە ھەرگىز ماناى شەرەف و ناموسىيان نەزانىيە دواى شەھوەتى خۆيان كەووتۇون .

پىت چۆنە ئەو ساتە وەختە دەتخەنە ناو گۇپىكى تارىك و بە تەنھايى بەجىت دەھىلەن . تەنانەت خۆشەويىستەكت و ھەموو ئەو كورپانە كە تۆيان بە شازادەي خۆيان دەزانى بە جىت دىلەن ، و پاش ماوهەيەك لە بىر كەس نامىنى . ھەر ھەموو بەجىت دىلەن و دېيتە ھاۋپىسى كرم و مىرۇوه كانى ژىر زەمین ، ئەو



## گوئی کومه لگا ئاگاداری ئهو دەستانە بە كە ئەيانە ويىت هە تۆهريىن ...

دەم و چاوە ناسكەي لە زياندا جوانى دەكردەوە ، ئەو زمانەي كە لە زياندا  
تەرخانت كردىبوو بۇ كورپان ئەم پۇ لە ناو گۈردى ژەمېكى باشە بۇ تىرکىرىنى كرم  
مېزىۋە كانى ناو گۈر .

ئەللىي چى چەند سالىكە و واز دەھىئىم لە دەمەتەقىي كورپان ، ئەي  
ئەگەر مەرگ لە تو خىرا تربۇو ، لە پاش مەردن تەوبە دەكەيت و پەشيمان  
دەبىتەوە ؟ ! بەلام ئەوهش بىزانە خوشكى بەرلىز : سويند بە پەروەردگار بەرلە  
مەردن تەوبە نەكەي تەوبەت لىغۇرناڭىرىت ، وەئەگەر لە سەر ئەو حالەش مەرى  
و تەوبەت نەكىرىدىن پەشيمانى هىچ سودىكى نابى ئەر وەك پەروەردگار

ئەفەرمۇى :

[ : ]

واتە : كاتىك كە مەرنە يەخە بە يەكىكىيان دەگرىت ، دەلىت خوايا  
بىمگەپىننەوە بۇ ئەوهى كردىوەي چاكە بىكم لە دۇنيايدى بەجىي دەھىئىم .

وە لە وەلامدا پىت ئەللىن

[ : ]

واتە : نەخىر ، ئەو ووشەيەكە ئەو بىزەرىتى ، و لە نىوان ئەو و دۇنيادا  
، پەرددەيەك دادەدرىت ، تا ئەو رۆزەي زىندۇو دەبنەوە .  
پاش ئەمە چى ؟

پاشان زيانى ناو قەبر ، كە زيانى بەرزەخە ، ئەو زيانەي كە پىغەمبەرى  
خوا لە بارەيەوە فەرمۇويەتى : " " ، كەچى هەروەكۇ ئاشكراشه ئەو ھاولە بەرپىزە لە پىنماوى  
خواي پەروەردگاردا شەھىد بۇو .

واتە : قەبر گۈر ووشارىكى ھەيە ، ئەگەر يەكىك ھەبىت لىئى پىزگار بىت  
ئەوا (سەل) ئى كورپى (معاذ) لىئى پىزگار دەبۇو .



## گوئی کۆمەنگا ئاگاداری ئەودەستانە بە كە ئەيانەويت هەلتوورىن ...

جا خوشكى به رېزىم بپارپىرە و بۇئەوهى پەروەردگارت تۈزىك پە حەمت پى  
بىكەت ، چونكە ئىسکەكانى لاشەت ھەموو ناسكەن و بەرگەي بچوكتىرىن ھېز ناگىن  
، جا بۇ خۆت بىر لە گوشتنى قەبر ناكەيتەوه ؟ !  
بۇيە خوشكىم : وەكى برايمىك پىت ئەلىم تۈزىك لە كاتەكانى پۇۋانەت تەرخان بىكە  
بۇ بىركىرنەوه و بەخۇدا چۈونەوه ، بىرېك لە و رەفتارانە بکەرەوه پۇۋانە  
ئەنجامى دەدەي ، چونكە دەبى باش بىزانى تەلەفۇن كىردىن و نامە نۇوسىن  
و خويىندەوهەت و وىئەگىرتىن ، و دەمەتەقىت لە گەل كورپانا تەنانەت بە  
مەبەستى شۇووكىرىنىش بى كارىكى ناشەرعى و خيانەت كىردىن لە نەفسى خۆت و  
كەس و كارەكەت كە بە دىزى ئەوانەوه ئەم كىردار و رەفتارانە ئەنجام دەدەي ،  
دلى پاك و سېپى خۆت بە دەستى شەيتانەكان رەش و پېيس دەكەي ، پاش  
ھەموو ئەمانە چاوهپوانى چى دەكەي لە كورپان ؟ خەلات كىردىن ؟ ! يان دەست  
خۆشى لى كىردىن ؟ ! ھەرگىز بىرەت نەچى خوشكىم ھەرۇھخت كورپى ئەم  
سەرددەمە ئىشى پىت نەما سەرزەنشتىت دەكا و پىت ئەلى : تۆ بە كەلکى من  
نايەيت ، چۆن بە قىسەكانى من فريوت خوارد ، سبەينى بە قىسەي يەكىكى تىريش  
فرييوو دەخۆي و ھەلدەخەلەتىي ، ئەمە پاداشتى كورپانى سەرددەمە بۇ تۆ  
خوشكىم .

بۇيە لە پاش خويىندەوهى ئەم نامەيە و ئەو سى چىرۇكە كاتى ئەوه  
هاتووه بە خۆتا بچىتەوه بۇ ئەوهى بە دەستى خۆت دواپۇزى خۆت نەسوتىيىنى .  
وھ ئەگەر ئەتەۋىي بلىرى من مەتمانەم بە خۆم ھەيە و ناتوانى پىش  
خواستن ھىچم لەگەلدا بكا و سوئىندى خواردوو بىتە داخوازىم ، ئەوا منىش پىت  
ئەلىم ( ٤ ) خالى گىنگ ھەيە پىيىستە بىزانى :

۱ - ئەو كچانەي لە چىرۇكە كاندا بە سەرھاتى ژيانى خۆيان دەگىرەوه  
وەكى تو مەتمانەيان بە خۆيان و ھاۋپىكانيان ھەبىو ، بەلام لە كۆتايى دا نە



## گوئی کومه لگا ئاگاداری ئهو دهستانه بە کە ئەیانە ویت هە تۆهريىن ...

پەيمانەكان تا سەر بۇو نە متمانەكانىش لە جىڭاي خۆى بۇو ، كچە كانىش دوا پۇچىيان سووتا .

٢ - كاتىك ئەللىي متمانەم بە خۆم ھە يە ئايە تۆ لە دايىكى ئىمامداران - خيزانەكانى پېغەمبەر ﷺ - پاكتىر و بە توانا ترى وە لەوان ئىمامدار تر و بە پىز ترى ؟ كە پەروەردگار فەرمانىيان پى دەكا و دەفەرمۇۋى ؟

. [ : ] ﴿

واتە : ئەي خيزانەكانى پېغەمبەر ﷺ ئىيە وە كو ئافرهتاني تر نىن ، ئەگەر لە خوا بىرسن ، لە كاتى قىسىمدا ناز مەكەن ، بۇ ئەوهى كەسانى دل نە خۆش تەماحتان تىينەكەن ، با ووتەكانىشتان ووتە ئەپەن ئەنلىك بىت . منىش ئەلېم : نە خىر وە زار نە خىر نە لەوان پاكترى و نەش لەوان ئىمامدار ترى كە خۆيان لە شەپىرى پىاوان بە دوور دەگرت .

٣ - بە كردى وهى عىشق بازى ، و تەلەفون كردن ، و نامە و نامەكارى و دەمەتەقى و ... هتد ، تۆ دەبىتە دەروازەيەك بۇ دروست كردىنى تاوان ، و دەبىتە سينەماى چاوى كورپان ، و دەبىتە سەرچاوهى تاوان باركردىنى خۆت و چەندىن كەسى تر ، بەمەش دوو تاوانىت دىتە سەر :

أ - سەرپىچى كردىنى خۆت لە فەرمانى پەروەردگارت .

ب - گوناھى ئوانەشت دىتە سەر كە پابەندى تۆ و قىسەكانى تۆ بۇون .

٤ - بەلېنى كورپانى ئەم سەر دەمە ، چەند ووشەيەكە و هيچى تر وەك دە تخوازم !!! تۆتەنها ھى منى !!! و ... !!! و ... !!! ... هتد .

وە ئەم ووشانەش يەكىكىن لە دەروازانەكە كورپان لەيىھە وە دىنە نېيو زيانى تۆ ، و بىھۆشت دەكەن و گەورەترين تاوانىت دەرەق دەكەن و بە بەھاترين و بەنرختىن شىت لە دەست دەكەن ، و وەك شوشە عەتىيەك وائى دەتشكىن



## گوئی کۆمەنگا ئاگادارى ئەو دەستانە بە كە ئەيانەويت هەل توورىيىن ...

نە عەترەكەت بۇ كۆبکىتەوە نە شوشەكەيىشت بۇ پىنە بىرىنى ، وەعد و  
پەيمانەكەشيان خۆ ماست نىيە بە دەميانەوە دىيار بىنى لە كۆتايش دا ھەرچى  
پۈوبىدا لە نىيوان تۆ و كورپىك دا پاش ماوهىيەك ئەگەر كورپە تەوبە بكا لە نىيۇ  
خەلکى دا بە تەوبەكار ناو دەبىرى با درقىش بكا . بەلام گەرتۆ تەوبەيەكى  
پاستەقىنەش بکەى خواى پەروەردگارلىت خۆش دەبىنى و ئىماندارانىش باوهەرت  
پىيىدەكەن ، بەلام لە نىيۇ خەلکى دا وەكولەكەيەكى پەش ، وەكۆ مۆرپىك بە نىيۇ  
چاوانتەوە دەمەننەتەوە و دەبىتە چىرۇكى سەر زارى خەلکى و بە چاۋىكى سووك  
، و خراپەوە تەماشات دەكەن .

جا پىيىش ئەوهى توشى سزاي پەروەردگار ، و تانە و تەشەرهى خەلک  
بىت ، خوت لە كورپان و بەللىنى كورپان بپارىزى ، لە پەروەردگار بپارپىرەوە و  
داواى لىّ بکە كە لە خراپەيان بىتپارىزىت .

لە كۆتايش دا داواكارم لە پەروەردگارى بە بەزەيى و لېبۈوردەم ، لە  
گوناھەكانمان خۆش بىنى ، و ھەموو كچىكىش - لەگەل تۆش دا - لە تۆپى  
جالىڭىزكەكانى سەرددەم و دزانى ناموس ، و گورگەكانى شەرەف بپارىزى .



**ئامۇزىگارى مامۇستا شىخ عبدالرحمىن السدىس**

**خوشكى موسىلمان :** مەرگىز ناگەيتە پلەي كاملىقى ، و تەواوى ، و ناشتوانىت پىز و پلە و پايەت بپارىزى و ناتوانى بگەيتە پلە بەرزە كان جگە بە شوين كەوتى تەواوى ئىسلام نەبى ، و لە دلىشتدا خوشەويىسى و خىر و خورپوشت بەرزى مۆركرابى ، لە مال بمىنەوە و سوپاسى خوابكە ، چونكە بەختە وەرى ، و ئاسىوودە يىيت پەيوەستە بە لە مال مانەوە ، و پۇشاکە شەرعىيەكەت ، و داوىن پاكىت .

تۆ بە هوئى ئىسلامەوە گەوهەرىيکى پىزلى گىراوى ، بەلام بە جگە لە ئىسلام دەبىتە بوكە شۇوشەمى مەنداان و بە دەستى ھەموو بى رەوشت و لە خوا نەترسىيەكە وەك كالايەكى بازىگانى چاوجىنۇكە كان و مرۇفە لە پېچىستى گورگە كان گالىتت پى دەكەن ، و شەرەفت ئەبەن و پاشان پېشىلىت دەكەن ، هەر كاتى ئافرهەت پىچەوانەي ئادابەكانى ئىسلام جولايەوە و پۇشاکى لەبەر نەكىد و دەركەوت بۆ پياوان بە بۇنى خوشەوە ، ئەوا نىخى نامىنەن و توشى بەلاؤ نارەحەتى دەبى ، كەواتە ئەى خوشكى بىرۋادار : تۆ باشتىرىن ئافرهەتى ئىسلامىت ، دەبا تەواوى پەيوەستىت ھەبى بە ئايىنەكە تەوە ، زۇر بە ئاگا بە لە دەستى فيئل و تەلەكە باز و چاوى حەسەن و دەرونى شەپخوازان كە دەيىانە وى كەرامەتت بىرۇوشىيىن ، و لە پلەت دابەزىن .

زۇر بە ئاگا بە دواى لە كومەلەيەكى سەركەشى ياخى بۇو ، وەك چىا لە پۇوياندا بودىستە ، و دامەزراو و خۆ راگربە لە بەرامبەر ھەموو فيئلبازىك و بىزانە پۇوتى و خۆ داپۇشىن ، و داوىن پاكى ، و بەدېوشتى دووشتى جىاوازن ، وە بىزانە دۈزمنانى ئىسلام لە جولەكە و شوين كەوتوانيان زۇر غەمبارن بەو نىخ و پىزەيى كە ئافرهەتى موسىلمان ھەيەتى ، بۆيە بۆ گەيشتن بە مەبەستى گلاويان بە



## گوئی کۆمەنگا ئاگاداری ئەودەستانە بە كە ئەيانيهويت هەلتوورىن ...

هەموو شىيّوه يەك ھەولۇ دەدەن كەسايىھتى ئافرەتى موسىلمان لە ناوېرىن ، زۆرىش جىئگەي داخە ھەندىك لەو بانگەشەكارانە بە زمانى خۆمان دەدوين و بەناو موسىلمانن ، كەچى ھەولىيان تىكىدانى كەسايىھتى ئافرەتى موسىلمانانە ، ئەوهش بە ناوى سەربەستى ئافرەتانەوە !!

**خوشكى بەرىزىم :** دەست بىگرە بە قورئانى پىرۇز و فەرمۇودەكانى پىغەمبەرى خوا ﷺ و لە كىردارى پۇژانە خۆتدا جىيەجان بىكە و ، دواى ئەو ھەموو درق و دەلەسانە مەكەوە كە دوزمنانى تۆ و ئايىنەكەت بىلەنەوە لە سەراپاي ھەموو كەنالەكانى جىهانەوە . كە ھەموو جىگە لە درووشمى درق و پەونەقدار و گومراڭار نەبى ھىچى تر نىن ، و لە ناوه پەتكىشدا بەتال و بۆشىن ، كە ھەروەكۆ ژەھەر دەيرىزىننە ناو جەستە ، و دلّ و دەروننى موسىلمانانەوە .

پاشان خۆت دوور خەرەوە لەو فيلمە ناشايىست ، و ناشرينانەي كە پەردهي حەيا و شەرمى نىيوان پىباوان و ئافرەتان ھەلدىمەن ، و دەبىتە ھۆى بەجى ھىشتىنى كۆمەللىك كارىگەرى خراپ لە دلى خۆت و نەوە كانىشتدا بۆيە پىيويستە لە سەرت كە تەقوای خوا بىكەي و مندالەكانىشت بە پەرەردەي ئىسلامى پەرەردە بىكەي و پىگاپاسىتى خوا پەرسەتىيان پى نىشان بەدەيت .

**خوشكى بەرىزىم :** گۈئى مەگرە لە شتە ناشرينانەي كە دەربارەي دىنى خوا و موسىلمانان بىلۇ دەكىيەتەوە ، و ئىسلام وادەخەنە پىش چاوى جىهان كە ستەمى لە ئافرەت كىدووھ و مافى بۆ دىيارى نەكىدوھ ، و كىدووھتى بە كۆيلەي ناو مال ، و ھەر بە خزمەتكارى مالى داناوه ، ئەمانە ھەزاران پىپۇپاڭەندەي تىريش كە دىرى ئىسلام دەكىيەت ، ھىچ گوئىيان مەدەرئ ، چونكە ئەوان لە سەرنەكەوتىنى خۆيانەوە ، ئەو جۆرە پەستانە ھەر وەكۆ توتى دەلىن و دەلىنەوە ...



## گۆنی کۆمەلگا ئاگاداری ئەو دەستانە بە کە ئەیانەویت ھەئۆهريین ...

وە ھەروەها پیویستە و ئەرکى شەرعى سەرشانىشته کە توپىزىنەوە و لېكۆلىنەوە زىاتر سەبارەت بە ئىسلام ئەنجام بىدەيت ، بۆ ئەوەي وەکو زانىاريەك لە لات كۆبىيەتەوە سووديان لى وەربگرىت ، و تىكەل بە لەگەل ئايەتەكانى قورئانى پېرۇز و بە دواى حىكمەت و واتاكانىدا بگەپى و ئەو باس و بابەتەي کە پەيوەندى بە تۆى ئافەرەتەوە ھەيە زىاتر جەختيان بخە سەر و تىبەفكىرى لېيان ، و باشتىر پۇچقۇ لە واتا و مەبەستەكانىيان بۆ ئەوەي خۆت پېچەك بىكەي بە زانستى ئىسلامى و بتوانىتى دژايەتى ئەو ھەموو بىرۇكە خوار و بۇچۇنانەي کە بە گوئىرەي سەردەم دايىان دەھىتىن بوهستىت کە تۆ و موسىلمانانى پى لەكەدار دەكەن . و ھەموو ئەو گومانانەش بېرەۋىنىتەوە . وە كاتەكانى خۆشت بە فېرۇق مەدە و بە شتى لاوەكىيەوە خۆت خەرەيك مەكە کە ئەنجام و ئاکامەكەي بى سوود بىت و ھەموو كات سەردىنى دەستە خوشكانت بکە و زۇو زۇو ئاگاداريان بکەوە و پەيوەندى خۆشەويىستى لەگەل يەكتىدا پتەو بکەن و ھەموو كات چاوتان بە يەكەوە بىت و كەم و كورپى و نەبوونى و ھەزارى يەكترى بە كۆمەكى يەكتىر پېر بکەنەوە و يارمەتى ئەو خوشكانەشت بىدە کە دەست كورتن و دللى خۆش بکە و دللى و دەرەوونى زىاتر لە سەر ئىسلام جىڭىر بکە ، و قەلايەكى وايان بۆ دروست بکە کە جارىيەتى دى بى باوهەپان و نۆكەرانى نەتوانن بىيان گىپەنەوە بۆ سەر نەفامى و نەزانى و سەرگەردانى .

**نووسەر / باوكى فريشته / كەلار**

freshta85@maktoob.com

**www.ba8.org**

چهند چرپه‌یه‌ک

به گوئی

گولی کومه‌لگادا

نووسینی :

باوکی فریشته

پیداچونه‌وهی :

ماموستا عدنان بارام

چاپی دووهه



**خوشکی به حیشمەت و ئىماندار :** ئەم نامىلکەيە بەردەستت برىيتىيە لە چەند ئامۇڭكارى و چرپەيەك ئاراستەت تۆى ئىماندارى دەكەم بە ئومىدى ئەوهى بۆ ساتە وەختىك گوئىكانت لە دەنگە كانى دەوروبەر پاك پاڭرى و چاوه كانىشىت لە شويىنانە بىيىتەوە كە بۆي رېيىشتۇوھ ، وە بۆ ماوهىيەك گوئى و چاو و بىروهۆشت بىكەيتە مىوانى ئەم نوسراوه .

**خوشکی به شەرم و حەيام :** ئەم نوسراوهت پېشكەش دەكەم بۆ ئەوهى بىيىتە پاشتىوانىك بۆت كە لە رېگەيەوە زىاتر لە پەروەردگار نزىك بىتەوە و لە بىئاڭايى بىدار بىتەوە و لە تاوان دوور بىكەويتەوە .

**خوشكم :** دلىابە ئەم رېزگارەت تۆى تىدا دەزىت لە ئاھەنگىك ئەچى هەموو ئامادە بۇوانى برىيتىن لە دەستەيەك پېرە پىاو و ئافرەتى بەسالا چوو ، بەلام جله رەنگاورەنگ و دەمامكە كانى سەرچاۋيان لىييان تىكداوى بۆيە بى ئاڭا لەو رۇخسارە ناشرىنالەنە پىشت ئەو دەمامكە رەنگاورەنگە خوتتەل ئەدەيتە نىيۇ ئەو ئاھەنگە و ئەو ئاڭرەت كە بۆ خۆيان و تۆ و هاورييىانى تۆ بە تەمان گەرمى بىكەن .

بۆيە بەر لەوهى بەرپى بکەوى بۆ ئاھەنگە كاتىيەكەي دۇنيا ، شانەكەي دەستت دانى و مكىاج و بۆنە خۆشەكانت وەلاوهنى و پىشت لە ئاۋىنەكەي بەردەمت بىكە و ئەم نامىلکەيە بخويىتەوە ، پاشان خوتت بېيار بە دەچى بۆ ئاھەنگى دۇنيا ، يان دەگەرېتىتەوە بۆ لاي پەوهەردگارت .



### چرپه‌ی یه که م : باشترين تویشوو

**خوشکي ئيماندار :** له خوا ترسان باشترين كاريکه و باشترين سيفه‌ته هه‌تبى ، به‌لکو گهوره‌ى كرده‌وه چاكه‌كانه هه‌روه‌ها ته‌رازويه‌كه پله‌وپايه‌ى باوه‌پى پى لە يەك ديارى ئەكرى و جيا ئەكريتەوه هه‌روه‌ك په‌روه‌ردگار ئەفرموى :

] : [ ، واته : پايهدارترین ، و شكودارترین و به‌پيزترينتان له لاي خواي په‌روه‌ردگار ئەوتانه كه له خوا ترسينى زياتر بىت .

هه‌روه‌ها چۈن له سەفه‌رييکا تویشۇوی رېڭا بۆ خۆت ئاماده ئەكەى و لېكى ئەدەيتەوه ئايا ئەتگەيەنىتە شوينى مەبەست يان ناتگەيەنى ؟ ئەوا له خوا ترسانىش باشترين تویشۇویه‌كه بۆ دوا سەفه‌رى ژيانىت بۆ ئەوهى بەره و قيامەت هەلىگرى ، هه‌روه‌ك په‌روه‌ردگار ئەفرموى :

] : [ ، واته : تویشۇوی سەفه‌ر بۆ خۆتان ئاماده بکەن و باشترين تویشۇوش بۆ سەفه‌رى قيامەتنان له خوا ترسانه .

**لە هەمۇوشى گەنگەر :** هەركىز له و كەسانە مەبە كە تەنها خۆيان بەراست ئەزانن و بىربىچونيان وايە كەوا پىويستيان بە ئامۆژگارى كەس نابى ! بىرت نەچى زىرى بە گهوره‌ى و بچوكى ذىيە .

**جا دەي خوشكى خاونەن هزرم :** تا كات بەسەرنەچۈوه خۆت له و بىركىدنەوە يە رىزگار بکە و با نەچىتە پىزى ئەوانەئى كە په‌روه‌ردگار له بارەيانەوه ئەفرموى :

واته : ئەگەر پىئى بووتىت لە خوا بىرسە ، سور دەبىت لە سەر تاوانەكانى بە هوى فيز زلىھە و ئامۆژگارى وەرنانگرى .

**بۇيىخوشكى باوه‌دار :** ئاگاداربە له خوا ترسان و شەيەك ذىيە بەمه‌ره‌كەبى



## چهند چریه‌یه ک به گوئی گولی کومه لگادا

په‌نگاو په‌نگ و به‌خه‌تیکی جوان بنوسری ! ! یان وشه‌یه ک نییه ته‌نها به‌زمان  
بگوتری و به گوئی ببیستری ! ! به‌لکو له خواترسان ئو له خواترسانیه که ئین  
مه‌سعود (۷) له باره‌یه وه ئه‌فرمودی : ))

((<sup>(۱)</sup>) واته : گویرایه‌لی بکریت نه‌ک سه‌رپیچی ، زکری بکریت ،  
و له‌یاد نه‌کریت ، شوکرانه‌بژیریش بکریت و کوفری پی نه‌کریت .

یان هه‌روه ک سه‌هله کوبی عبدالله (۷) فه‌رموده‌تی : ))

((<sup>(۲)</sup>) ، واته : ئه‌وکسه‌ی که ئه‌یه‌ویت له  
خواترسانی راست و په‌وانی هه‌بیت ، با وازله هه‌موو تاوانه‌کان بیتت .

وه هه‌روه‌ها عومه‌ری کوبی عبدالعزیزیش فه‌رموده‌تی : ))

:

.((

واته : له‌خوا ترسان به پقذ به پقذوبون و شه‌و نویزکردن و تیکه‌ل  
کردنی ئه‌و دوانه نییه .. به‌لکو به واژه‌تانا له حه‌رام و جی‌به‌جی کردنی  
فه‌رزه‌کانی خوایه ، وه هه‌ر که‌سی دوای ئه‌و خوا خیریکی پی به‌خشی ئه‌و  
خیره له سه‌ر خیر .

بؤیه له خواترسان باشترين کداریکه و جوانترین هنگاویکه بینیی به بی  
ئه‌وهی به خوت بلیی ئه‌م تاوانه بچوکه و ئه‌وهیان هیچ نییه ! ! بیرت نه‌چی چیا  
بلند و سه‌رکه‌شەکان له وردە زیخ (چو) پیکھاتون ، هه‌روه‌کو (ابن معتز) له  
پاچه هونراوه‌یه‌کدا ده‌لیت :

---

:	/	:	( )
.	/	:	( )
		.	( ) / ( )

( ) بپوانه :



واتاکه شى بىرىتى يې لە :

واز بھىنە و دور بىگە لە تاوانە گچە و گەورەكان ، ئەوه يە خۆپارىزى و تەقواي دلەكان خۆپاراستنت لە تاوان وەكى كارى رېبوارىك بىن ، كە خۆ دەپارىزى لە ئازارى دېكەكان نەكەى تاوانە گچەكان بەكەم دانىيەت ، چونكە لە گچە بەردىن ھەموو شاخ و كىۋەكان وە ئەوهش بىزانە كە پىوهرى تاوانەكانت خواي گەورە يە كە فەرمۇويەتى :



. [ ] :

واتە : تەرازو و مىزانى دادۇردى دادەنىيەن لە پۇزى دوايدا بۇ ھەموو كەس ، بىن ئەوهى هىچ جۇرە سىتەمىيکى گەورە يان بچۈك بىكىت لە هىچ كەسىك ، جا ئەو كەسەى كە تۆسقالە زەرە يە كى كردىت - چاكە بىت يان خрапە - ئەوا لەو پۇزەدا بەرچاوى دەخەين و حىسابى لە گەلدا دەكەين ، ئىيمەش بەسىن بۇ ئەو پۇزە ، بۇ ئەوهى حىساب لە گەل خەلکدا بکەين .

### **چۈپەي دووھەم : لە خەيالى بىسۇود بىيّدار بەرەوە**

**خوشكى بەرپىز :** ھەروەك چۈن ھەموو بەيانىانىك دانىشتىنى بەردەم ئاوىنەكەت بىرناچى ، چۈن سەردىنى ھاۋپىكانت و پىاسەى پاركەكانت بىرناچى ، خواردىنت بىرناچى ، ھەروەك چۈن كاتى پەخش كردىنى زنجىرە تەلەفزىيۇنى و فلىمى كەنال ئاسمانىيەكانت بىرناچى ، چۈن كاتى تاقى كردىنەوەت بىرناچى و خەو و خەيال و پىيکەنин و خۆ جوانكىرىن و گۇرانىيت بىرناچىن ، ئەوا با مردىنىشت بىرنه چى ، بىرت نەچى مردىنىش ھەيە و بەھەشت و دۆزەخىش ھەيە ، دلىيابە ئەو پۇزە دىت و دەيىبىنىت ئەو پۇزە يە كە ھەموو خۆشىيەكانت بىر دەباتەوە و نەدايىك



## چهند چریه‌یه ک به گوئی گولی کومه لگادا

و باوک نهبرا و خوشک نههاوری و دوست لات نابن ، گهر لاشت بن هیچیان له  
دهست نایهت بوت ئەنجام بدهن ، هروهک په روهه دگار ئە فەرمۇئ : ﴿ . واته : بۆزىكە دوايى .

بۆزىكە مرۆڤ ھەلدىت له برا و دايىك و باوک و خېزان و بۆلەكانى .  
پاشان ئەتهوى چەند سال بىزىت ؟ ھەزار سالىش بىزىت ھەر دەبى  
بىرىت ، ئەگەر بۆ بۆزىكىش له دۆزە خدا بىت - خواى په روهه دگار بە بەزەيى  
خۆى من و تۆشى لى بىپارىزىت - بەسە بۆ ئەوهى خۆشىيە كانى دونيات بىر بچى  
تەنها بۆزىك ! ئەو بۆزەيى كە په روهه دگار لەباره يەوه ئە فەرمۇئ : ﴿ . [ : ] .

پىت چۆنە بۆ ھەزاران سال لە ئاگردا بىت ؟ لە ولايىكى بى كارهبا حالت  
چۆنە ؟ خۆت بىنييە بۆ پەرداخىك ئاوى سارد ، و تۆزىك باي فينىك حالت چۆنە ؟  
كە چى بىرت لە ئاگرىك نە كردۇتەوە كە تەنها بەناو هيئانى دلەكان دەكەونە  
خورپە و مىشكە كان رادەمېيىن ، ئاگرىك كە بە بەرد و مرۆڤ گەرم دەكىت  
ھەروهک په روهه دگار ئە فەرمۇئ : ﴿ . [ : ] .

واته : سووتەمنى ئاگرى دۆزە خ لە خەلک و بەرد پىك دىت .  
ئاگرىك كە حەفتا ھەزار لەغاو و كۆتى زنجىرينى ( ) ھەبىت ، و ھەر لەغاو و  
كۆتىكىش ھەفتا ھەزار فريشىتە گرتىتى <sup>(۲)</sup> ، باشه ئەم ئاگرە چەندە گەورە بى  
؟ ! ئەو پىستە لاوازەت كە چەندەها سالە بە چەندىن دەرمانى جۇراوجۇر  
بەخىيۇي دەكەي و ئاگادارى دەكەي ، ناترسى لەو بۆزەدا ئاگرى دۆزە خ بىسۇتىنى  
بى ئەوهى گوئىشى بىتى و رەحمىشت پىبكەت ، چونكە تو خۆت پەحمەت بە  
خۆت نەكىدووه لە دونيادا ، بە كرده وەكانى ئەو ئاگرەت ھەلبىزاردۇووه .



## چه ند چریه یه ک به گوئی گوئی کومه لگادا .....

**خوشکی ئیماندار :** بیرت له پردی صرات کردۇتەوە ، ئەمپۇھەن بە نازەوە بەرپىوه دەچى جادە و كۆلانىكتى پى بچوکە ، سېبەيىنى پىرىدىك چاودەروانته لە شمشىئر تىئىتر و لەتالاھ مو بارىك تر ، ژىرەوەشى دۆزەخ ، ئەو كاتە بەنازەوە پىكىدىن چ دادىكت ئەدات .

ئەو كاتە تەنها كارە چاكە كانت فرييات ئەكەون ھەروەك پەروەردگار

ئەفەرمۇى :

. [ : ] \*

بىريشت نەچى لە دونيادا ھەرچىيەكت لە دەست بچى لۆمەكىدىن و سەرزەنشت دادت بەدات و كاتى ئەوەشت ھەبى ئەو ھەلەيەى دەيىكە دوبارەي نەكەيتەوە يان چاكى بکەي يان چاودەپوانى ھەلىكى تر بکەي بۆ راپست كردنەوەي ھەلەكانت ، بەلام مردىن يەك جارە و لە پاش مردىنىش سەرزەنشت كردىنى خۆت هىچ دادت نادات ، هىچ دەرفەتىكىش نابى بۆ بىركرنەوە و گەرانەوە بۆ چاكەكىدىن ، بۆيە تامىدىن نەبووەتە ميوانت و قەبرەكەت ھەلەنەكەنراوە بگەپىوه سەرپىگايى راستى خواپەرسى ، بەر لەوەي ئەو كاتە بى زىند و بىكەيىتەوە و مردىن نەمىنى بگەپىوه ، ھەروەك خواى بەبەزەيى ئەفەرمۇى :

. [ : ] \*

واتە : دۆزەخىيەكان ھاوار دەكەن پەنا دەبەنە لای ( مالك ) بۆ ئەوەي داوايان بۆ بکات لە خواى پەروەردگار بەوەي كە بىيانمىيىت ، بەلام وەلام : ئىيۇھ ئەبىت بەمېنىدەوە .

بۆيە ستايىشكىدىنى خەلکى بۆ كەمايەتىت و پياھەلدايان بەجوانىتى ئەبنە ھۆكارىك بۆ خۆشويىستانى دونيا و لە دەست دانى قىامەتت ، چونكە ئەم دونيايەي تۆي ئىماندار پىيۇھ ئالودەبۇي لای پەروەرگار بالى مىشولەيەك



## چهند چریه‌یه ک به گوئی گولی کومه لگادا

ناهینی .. بالی میشوله‌یه کیش (دونیا) ئه وه ناهینی به هۆیه وه بچیته ئاگره وه  
تەنانەت بۆ چرکه‌یه کیش بیت .

تەنها پیت ئەلیم : مالی دونیا و منال و باوک و دەزگیران و کەس و  
دوقست ... هتد ، له خشتەت نەبەن کەسیان له قیامەتدا هیچیان له دەست نایەت  
بۆت ئەنجام دەن ، تەنھا کرداره جوان و شەرعىيەكانى خوت فريات ئەکەون  
هەروهك پەروه رەدگار ئەفەرمۇي :

﴿ . . . . . ﴾

واته : رۆژیک دېت نەمال و نەنەوه سوود به مرۆڤ دەگەيەنن ، جگە لە وه  
نەبیت کە دلیکى پاك سەلامەتى هەبیت .

### چرپەی سى يەم :

#### کفن سادەيە و نەخشىن نى يە و لە سەرمۇدەش نادوري

**خوشكى موسىمان :** دوو پىگات له پىشە بۆ خۆشىبەختى :

**يەكەميان :** پىگاي خۆشىبەختى دروستكراوى خەيال و خۆھەلخەلەتاندىن  
وكات بەسەربىردىن ، ئەمەش لە پىگەي لەبەركىدىن جل و بەرگى نوى و مۇدە  
بەدەست دەھىنرى ، و خۆشىبەختى يەكە لە خەيالى خوتىدا دروستى ئەكەي و  
تەمەنیتى كورتى هەيە و هىچ ئەنجامىكى نابى هەر ئەنەنە جله كانت داکەند يان  
يەكى پىيى وتى جوان نىيە ئىتىر تەمەنلى ئەو خۆشىيە بەسەرئەچى .

**دۇوەميان :** پىگاي راستى خوابەرسىتى كە خۆشىبەختى يەكى  
ھەتاھەتايىيە ، بۆ دۆزىنەوهى پىگاي دۇوەم و بەدەست ھىنانى خۆشىبەختى  
ھەتاھەتايى پىويىست ئەكا جل و بەرگى ناشەرعى و مۇدە وەلاوه نىيى و خوت  
پەيوەست بکەي بەرەفتارى جوان و شەرعى و موسىمانانە بە لەبەركىدىن جلىكى  
شەرعى جل و بەرگىك كە پەروه رەدگار بەجوانى بىزانى و پىيى خۆشىبى .



واته : جل و پوشاكى له خواترسان باشتە ...

نەوهك جلى بەلاي ھاۋىي و دۆستەكانتهوه جوان بىت !! ! بادۇست و

ھاۋپىكانيشت جله شەرعىيەكانت بەناشىرىن و دواكه وتوانە بىزانن !!!

ئەوهش بىزانە پەروھەردگارىش جلى مۆدە بەناشىرىن ئەزانى و بە

جەھالەت و دواكه وتوبىي ناوى ئەبات .

پىت وايه كاميان له سەر پاستن ھاۋپىكانت يان پەروھەردگار ؟

پىت وايه كاميان بەرژە وەندى تۆى ئەوى ؟ ئەو ھاۋپى كورانەي ئەيانەوى ئە

جلەكانت تەنك بن وھېنەتەسک بن ئەندامەكانى لەشت بەدەركەون ؟ يان

پەروھەردگارىك بەرژە وەندى تۆى ئەوى كە داوات لىدەكتات خۆت داپوشى و چىتر

خۆت نەكەيتە سىنەماى چاوى كوران ؟

ئەوان ھىچيان بۇ نەكردووى ، بەلام پەروھەردگار له سەر جوانترىن شىّوه

دروستى كردووى و بىچىسى و بىچىسى ، لە مۆدە و جلى كورت و تەسک و تەنك

مەرقۇشەھوەت باز و دواكه وتۇو لايەن گىرته و ستايىشت دەكتات بە لە بەركىدى

جلى داپوشراو و شەرعى ، پەروھەردگار ستايىشت دەكتات كاميانىت پىخۇشە ؟

خۆشەويىستى كى بەدەست بىنى باشە ؟ خەلکى و كاتى ؟ يان

پەروھەردگار و هەتاھەتايى ؟ پىت خۆشەكى پالپشتت بىت پەروھەردگار ؟

يان مرۆقە شەھوەت بازەكان ؟ كى پىت پازى بى باشە ؟ پەروھەردگار

يان مرۆقە بى پە حەمەكان ؟ تەنها پىت ئەلەيم لە كۆتايى دا ئەگەرييەتەوە لاي

پەروھەردگار و ئەو لىت ئەپرسىتەوە ئىت خۆت وەلامى ئەو پرسىيارانەي سەرەوە

بەدەرەوە و لايەكىيان ھەلبىزىرە .

**خوشكى ئىيمازار: لە بەركىدى جلىكى شەرعى كە ھەموو ئەندامەكانى**



## چهند چریه‌یه ک به گوئی گولی کومه لگادا

له شت دا پوشى له و که سانه ت جياده کاته و که په رو هر دگاريان بيرچووه و  
به خوشيه کاني دونيا په یوه ست و رازی یوون .

پیم خوشە ئاگادارت بکەمەوە كە جل و بەرگى مۆدھى ئەم سەردەمە بۇونەتە ھۆكارييکى گەورە بۆ كارىگەرى كىدەنە سەر ئافرەتانى موسىلمانان ولە خشته بىردىيان .

خوشکی بهریز : هر پرژه و موده یه کی نوئی جل و برگ ده که ویته بازاره وه ،  
وله پشت په رده هی ئم جل و برگه خراپانه ش دهسته یه کی خراپه کار هن  
کاری سه ره کیان پرکردنی با خله و تیزکردنی چاوه کانیانه و دژایه تی کردنی ئه و  
ئاینه یه که ده بی تؤی نیماندار شانازی پیوه بکه هی ، دوزمنانی ئیسلام له دواي  
پوچه ل بونه وه رزربیه هه وله کانیان بؤ له ناو بردنی ئیسلام ، په نایان بردوته  
به ره کارهینانی ئافرهت و هکو چه کتیک بؤ له ناو بردنی ئیسلام بؤیه جهسته  
ئافره تیان به هه ل زانی و کردیانه پارچه شتیک باز رگانی پیوه بکه ن بؤ هه رجاره و  
په نگیکی نوئی و مودیلیکی نوئی جل و برگ ده خانه بازاره وه پرژه دواي پرژه  
مودیلیکان کور تر و ته سکتر و ته نکتر ده بنه وه ، به بی ئه وه بی به خوت بزانی یان  
دواي هه کت ئاراسته بکه ن ، ئه تکه نه سینه مای چاوی پر له شه هوه تی خویان و  
مرؤفه نه فس نزمه کان و لاوه برسیه کانی شه هوه ت .

**خوشکه به ریزه کله** : به له برگردانی جله کانیان ده بیته سینه‌مای چاوی  
ئه‌وان بی، ئوه‌هی به خوت بزانی .

پیم سهیره کچیکی ثیری وه کو تو چون رازی ئېبى كە پیاوان بازگانى  
بە جەستە يەوه بکەن ، لە كاتىدا پەروەردگار پلەيەكى بەرزى بە تۆى ئافرهەت  
بە خشيوه كە ناوى يەكىك لە سورە تەكانى ناوە (النساء) ، كاتى ئەوه هاتۇوه پر  
بە دەنگ هاوار بکەي و بلىي نەخىر بۇ جل و بەرگى مۆدە و چى تر خۆم ناكەمە  
سىنە ماي حاوتان ، ملۇنە خىر بۇ ئەو جل و بەرگانەي ناوتنان لىتىناوه ئازادكىرىدىنى



چهند چریه یه ک به گوئی گولی کومه لگادا

نافرهت، چونکه خوی خوییدا به ندکرنه، بلی نه خیر بتو باز رگانی کردن  
به له شمانه وه.

خوّشکی ئىيماندار : پىش بە سەرچونى كات جله خراپە كانت بە لادەنلىق و بە  
لە بەركىدىنى جلىكى شەرعى و دايپۇشراو خوشە ويىستى پە وەردىگار بە دەست بەھىنە.  
مەلى مىزدە كەم ناھىيىلى ! ! براڭەم قايىل نابى ! ! ! باوكم پىسى ناخوشە  
! ! ! شەرم دە كەم ! ! ! يان دۆستە كامن عاجز ئەبن ! ! ! مەلى لە كۆمەلگاى  
رۇزئاوايى مۇدىئىل بە سەرچوھ جوان نىيە ! ! !

کچی نیماندار : جلی شه رعی لای په روہ ردگار جوانه و مودیلی  
به سه رنناچی به هانه شمه هینه و هیچ له و قسانه ای سه ره و به هانه  
وه رنناگیری چونکه بی ئه مری په روہ ردگارت کردووه بی ریشت نه چی سبهی که  
ده مری کفنيکی سپی و ساده ت له به ر ده کهن نه په نگاو په نگه و نه خش و نیگار و  
گولی تیدا یه له سه ر موده ش نایدرون مودیله که شی ده گه ریته وه بو زیاتر له هه زار  
سال به رله نیستا !!! خوشکی بگه ریوه سه ر پیگای پاست ، و په فتاری  
سه رد همی جاهیلی واز لیبینه هه روکه په روہ ردگار ئه فه رموی :

واته : وەکو پۇوتىرىنىدە وە سەردىھمى نەفامى يەكەم خۆتان پۇوت مەكتەنەوە .

**ئامۇرگارىم بۇ تۇ و خوشكانت :** خۆتان دەربازكەن لە قەفەزى مۆدە  
وجل و بەرگى ناشەرعى ، ئەو جل و بەرگانە فېيىدە كە لە بەھەشت دوورت  
دەخەنەوە و لە ئاڭرى دۆزەخ نزىكت دەكەنەوە .  
بەپى كەوە بەرھو لە بەركىدىنى ئەو جل و بەرگەي لە بەھەشت نزىكت  
دەكاتەوە .



## چرپه‌ی چواره‌م : ئازادی راسته قینه :

**خوشکی باوه‌ردار :** ئافره‌تى نۇرەن شانازى بە جوانىيە و ئەكەن ھەيانە شانازى بەدەنگ و زىرەكىيە و ئەكەن شىيانە شانازى بەدەسەلات و باوك و پارە و مىزدەوە دەكەن ، ئەمانە و چەشنى ئەمانە سەرەوە بۇونەتە رېگە خۆشكەرېك دوزمنانى ئىسلام دەس وەردەنە تىكىدانى ئايىنى ئىسلام و دژايەتى كەدنى پەروەردگار ، ئەمەش لەپىگە بەكارهىنانى مىشكى ساولىكە ئەم كەسانەى كە تىپوانىن و بىركەنە وەيان ناگاتە بەرىپىيان بەلکو ھەنگاۋ بەھەنگاۋ لەدواى خۆيان بەجىي دىلىن ، وەھەندى ئافره‌تى تريش ھەن كەشانازى بە و ئايىنە و ئەكەن كە ماناي راستى ثىيانى پى بەخشىون ئەوهش ئايىنى ئىسلامە .

بە راستى ئەمانەى دوايى بونەتە بەربەستىك بەرامبەر بەدېھىنانى ئارەزۇوە پىسەكانى دوزمنانى ئىسلام . لەم چەند سالەي پابردوو چەند دەستەيەك پەيدا بۇون بانگەشە بۆ ئازادى ئافره‌ت دەكەن خانە يەكى جال‌جالۇكەيان لەپەتى زىپىن دروست كەدووھەرجارە و دەستەكچىك بە و رەنگە زەردە ئالّتونىيە لە خاشتە دەبرىن ، بۆيە بەرلەوهى بىبىتە شوينكەوتى بانگەشە كارانى ئافره‌ت ، پىم وايە و باش وايە بانگەشە بناسيتە و پاشان بېپارى شوينكەوتى يان شوين نەكەوتى بەھى ئەوانىش بىتىن لە :

(۱) كۆمەلېك گەمژە و نەزان ئەقسانەى لە دوزمنانى ئىسلام دەبىسىن بەبى ئەوهى بىزانن بە مايان هەيە يان نا لە نىيۇ خەلکدا بىلۇي دەكەنە وە ، وەك توتى ئەوهى ئەبىسىن ئەيلىنە و !!!

(۲) كۆمەلېكى فيلباز ئيانە و ئەم ئايىنە تىك بەدەن و خەلکى هەلگەرېتنە و كە ئەوانىش بىباوه‌ران و چەند پىگايەكىان گەردوتە بەر وەك بەكارهىنانى كۆمەلى يەكەم و نوسىن و كەنالەكانى راگەياندن ، و لە ھەمويشى



## چه ند چریه یه ک به گوئی گوئی کومه لگادا .....

سەيرتر بەكارهىتانى ئافرهت بۇ داپوخانى ئاين وزهوت كردنى ئەو پايەيە  
بە ئافرهتى داوه .

(۳) كۆمەلېكى شەھوھت باز كە ئارەزوو وشەھوھتىيان بەسەرياندا زالە  
داوا لە ئافرهت ئەكەن لە ئىسلام دوور كەويىتەوە و ئازادىيان بۇ دەنه خشىن  
بە چەندىن پەنگى جۆراوجۆر ، ئەمەش تەنها بۇ تىرکىرىنى چاوى برسى و نەفسى  
پېلە شەھوھتىيانە ، وەئيانەۋى تۆى ئافرهت بکەن سىنەماى چاوى خۆيان  
وھەرسى جۆرەكەش لەم پۇزگارەدا زۆرن وبوونيان ھەيە .

**بەلام خوشكى ئاگادارىيە :** ئەم بانگەشە كىرىن تەنها ناوى ئازادىرىنى ئافرهتە  
ناوەپۈكەكەي ناشىرين كىرىن و عەيب داركىرىنى جەوهەرى ئافرهتە خۆتلىييان بېرسە  
بۇچى بانگەشە بۇ لادانى حىجاب ئەكەن ؟ ! بۇچى بانگەشە بۇ جلى مۇدە  
وناشرىعى دەكەن ؟ !

ئايىھ حىجاب و دانانى سنورىك لە گەل لاؤاندا بەندە ؟ ! بەپاستى كاتى  
ئەوە هاتووه پېيەگە رۈوت ھاوار بکەي و بلىي بانگەشە كارانى ئازادىرىنى ئافرهت  
لە باخچەي ئىمان و پۇشتەيى بۇ زىلدانى تاوان و خراپەكارى نەخىر بۆداواكەتان  
بۇچى بانگەشە ناكەن بۇ پىزگار كىرىنى ئافرهت لە بازىگانى بەلەشىيەوە لە  
پېكلاامە تەلە فزىيونىيەكان بۇچى ھەولى ئازادىرىنى نادەن لەو دەست درېزىيانەي  
دەكىيەت سەريان بۇچى داوا ئازادىرىنى ناكەن لەو كەسانەي وەك بۇونەورىك  
تەماشى دەكەن و تەنها لايەنى جنسى تىا ئەبىن ولايەنى مەۋھايدى پشت گوئ  
ئەخەن بۇ بانگەشە ناكەن بۇ ئازادىرىنى لە بازىگانە كانى سېكىس و مۇدە و  
بۇچى ... بۇچى ... بۇچى ... زۇرشتى تىريش ؟ !

بەپاستى ئەوەي بانگەشە بۇ ئەكەن سوونتاني ئافرهت و بەندىرىنىيەتى  
( ئەم چىرۇكەي خوارەوەش ) ( نەك ئازادىرىنى ) ئازادى راستەقىنەت بۇ پوندەكتەوە وجوانلىقىن پىتىناسە ئەكتات .



## چهند چریه‌یهک به گوئی گولی کومه‌لگادا

به سه‌رهانیکه له نیو کومه‌لگای ئهوروپی یه‌وه سه‌رچاوه‌ی گرتووه له و  
ئازادی‌یه‌ی مرؤوف بانگه‌شەی بۆ ئەکات پیگه‌شتووه بۆیه هه‌رئەمەش وای  
لېکردووه بگاته ئازادی راسته‌قینه ئه‌ویش چیرۆکی ژیانی ئافره‌تىكى تەمەن  
(۲۴) ساله‌ی بەریتانی بە ناوی (سارا جوزیف) له چاو پیکه‌وتىكدا له گەل  
کچە موسىلمانی بەریتانی (سارا جوزیف) كە له تەمەنی (۲۴) سالى دايە ، كە  
(۷) سال لەمەوپیش موسىلمان بۇوه ، ئەللى : له لايىن منه‌وه بېپارى پوشىنى  
جل وبەرگى شەرعى له بېرۇباوه پىكى بەھىزه‌وه سه‌رچاوه‌ی گرتووه ، چونكە من  
پىم وايە له نیو کومه‌لگای بەریتانيدا له‌شى ئافره‌ت بەشىوھ‌يەكى خراپ مامەلەي  
لەگەلدا ئەكربىت ، هه‌روه‌کو دەبىنین وىنەي كچانى نىمچە پوت له هەموو  
جىيگاكاندا بىلە ئەبىتەوه ، تا ئەوراده‌يەكى كەوا له‌شى ئافره‌ت بۇوه‌تە مولكىكى  
گشتى بۆ هەموان .

من رقم لهم کاره‌يە و هىچ بە باشى نازانم ، چونكە ئەمەويى هەموو خەلک له  
پوانگەي كەسايەتىمەوه بېپارام له سەر بىدەن نەوهك له پوانگەي لەش و  
پوكەشمەوه . بەم شىوھ‌يەش پوشاكى شەرعى ئازادى كردم له‌وهى كە بىمە دىلى  
شىوھ و پوكەشم .

### چرپەي پىنجەم : رۇكەش لە خشتهت نەبات

**خوشكى ئىيماندارم :** هەموو شىتىكى درەوشادو زىر نىيە ، هەرگىز مەھىلە  
پوالتى رەنگا و رەنگى دەهروپىر لە خشتهت بەرى ، بۆ ئەوه ئەمەت پى ئەلېم  
پەنگە پىت وابىت ئافره‌تانى رۇزئاوا له ژيانىكى پې لە خۆشىدا بىزىن و هەموو  
كاتەكانىيان بە خۆشى بە سەربەرن !

پەنگە پىت وابىت ئەو ئازادى‌يەي پىيان بە خشراوه هەموو هيواو  
ئاواتەكانىيانى هيئابىت دى ! ! گەر وابير دەكەيتەوه ئەوا جىيگەي داخه كاتى



زیرپینی خوت به و جوره بیرکردن‌وهی به ههده دهیت ، چونکه وک و تراوه :  
**(دهنگی دههول له دوورهوه خوش)** ، ئه و ئازادیهش پییان به خشراوه له راستی دا  
 بهندیکی ئاسنینی ئستوره ، ئافره‌تانی ئه‌وروپا و ئافره‌تانی بانگه‌شەکارى  
 ئازادی ئافره‌ت له نیو چوار شورای به‌رزو پتەودان ده‌ردهوهی ئاگرە و ناوه‌وهی  
 بهندیخانه‌ی فەرمانی مروفه شەھوهت بازه‌كانه ، هەرجاره و دەسته‌یه ک ئافره‌ت  
 بهمه‌بەستی هەلھاتن له و بهندیخانه‌یه ناویان لینناوه ئازادی دەبن به میوانی ئاگر  
 و ناچار دەگەرپینه‌وه بهندیخانه‌کەیان بەتەواوى دەسوتین کە بەدەم و چاوى  
 سوتاوايش گەرانه‌وه ، ئه و کاته تەنها ئاواتیان مردن ، بەلام هەرگىز مردن بە  
 ئاره‌زۇوی ئهوان نابى و بە فەرمانی ئهوان دوا ناكه‌ۋى لە هاتن و پەلەش ناکات .  
 كەی کاتى خۆى هات پیویسەت ناکات كەس ئاگادارى بکاته‌وه هەروهك  
 ﴿ پەروه‌ردگار ئەفەرمۇز : ﴾ [ ] .

واته : ئەگەر ئەجەلى هەركەسىيک نزىك بويه‌وه ، ئهوا بىڭۈمان نەساتىيک دوا  
 دەكەۋىت ، نە ساتىيکىش پېش دەكەۋىت .

**خوشکى بەریزىم :** ئەم چەند خالىش كەلەمە دوا ئەيختەمە پەرو  
 سەرژمیرىيکى پۇزئاوايىيە ئه و پاستىيە ئازار بەخشە ئاشكرا دەكتات كە ئافره‌تانى  
 پۇزئاوا لە خۆشبەختى و ئارامى نازىن ئەوهش مشتىكە لەو خەرمانەی كە تاكو  
 ئىستا بە هەلە لىيى تىيگە يىشتۇرى .

- (۱) ۸۰٪ ئافره‌تانى ئەمرىيکا پییان وايه ئه و ئازادىيەي كە ئافره‌ت  
 بەدەستى هيئاوه ھۆكارەكەي دەگەرپىتەوه بۆ نەمان و پەرتەوازه بۇونى لايەنى  
 پەوشت و ئەو توند و تىزىيەي كە تاوه كو ئىستا بۇنى ھەبو لە كۆمەلگا كانىاندا .  
 (۲) ۷۵٪ يان ھەست بەنيگەرانى دەكەن بەھۆى دارپۇخانى بەها  
 كۆمەلایەتى و پەرتەوازه بۇنى خىزان .



## چەند چرىيە يەك بە گۇئى گۇلى كۆمەنگادا .....

- (٣) ٨٧٪ يان ئەللىن گەر مىئىۋو بە سەرچوو بگەپتەو دواوه ئەوا داواكىرىنى يەكسانى بە پىلانىتكى كۆمەلایەتى دائەنلىن دې بە ئەمرىكا ، وە بەرگى ئەوانەشمان دەكىد كەوا درووشمى يەكسانيان ھەلدىگرت .
- (٤) ٤٠٪ ئافرەتانيان پوبېپویى لېدان و دەستدرىزى كىرىنەسەر بونەتەو ئەگەر بۇ تەنها جارىكىش بۇو بىت .
- (٥) ٨٠٠ هەزار ئافرەت كە لە بەريتانيادا سكىپر دەبن ، (٤٠٠) ھەزاريان لە دەرەوەي بازنهى خىزىندارىدا پۈويىداوە ، واتە بەپىگەي ناشەرعى سكىيان پېپبۇوه .
- (٦) (١٥٢٩٠) حالەتى لە باربرىنى مندال لە وىلايەتە يەكگىرتووه كانى ئەمرىكا لە ماوهى يەك سالىدا پۇو دەدات .
- (٧) ١٠ مiliون حالەتى لە باربرىنى مندال لە روسىيا ھەيە .
- (٨) (١٠ ، ١) مiliون تەلاقىداو لە فەرەنسا ھەن .
- (٩) ٤٠٪ ئافرەتاني ئيتاليا بونەتە قوربانى دەستدرىزى كىرىنەسەر ) .
- (١٠) (١٤) مiliون ئافرەتى ئيتالى دەترىن بەتەنیايى لە جادەكاندا بگەپىن .
- (١١) ٦٠٪ كەخىنداكارەكان چاوهپوانى ئەو دەكەن بەر لە تەواوكىرىنى قۇناغەكانى خويىندىن پوبېپوی دەستدرىزى كىرىنەسەر بىنەوە .
- (١٢) ١٨٪ ئافرەتاني ئەمرىكا دوچارى دەستدرىزى كىرىنەسەر بۇون ، يان پوبېپويان بۇوهتەوە .
- (١٣) لە ھەر (٣٥) حالەتى دەست درىزى كىرىنە سەر تەنها لە سەر يەك حالەت لايەنەكان و دەزگا بەرپىرسەكان ئاگادار دەكىنەوە ئەوانى تەبەبى دەنگى دەمەننەوە .
- (١٤) (٤٠) مiliون منالى بىنەوا لە ئەمرىكا لاتىن ھەن .



### چرپه‌ی شه‌شم : دان پیانان سه‌روه‌ری به لگه‌کانه

خوشکی ئیماندارم : ئافره تانیکى زور هن لهم پۇژگاره ئاره زو دەكەن و خەون بەوهود دەبىن كە وەك فلانه گۇرانى بىزى ناودار بن يان وەك فيسارە ئەكتەر ناسراو بن ، چونكە ئەوانه خۆشە ويستى خەلکن نوى ترىن جل و بەرگ لەبەر دەكەن خۆشتىن خۆراك دەخون جوانترىن ئۆتۆمبىليان ھەيە خەلکى خۆشى ئەۋىن مالى جوانيان ھەيە لاوه كان بۇ ئيمزا يەكىان بەدارا ئەچن ... هەند .

بەلى ئەمانه ھەموو پاستن ، ھەموو ئەوانه يان ھەيە وەرەنگە پېت وابى ھەرجى يەكىان بۇ دەستىيان ئەكەوى ؟ بەلام گەر وابيركەيتەوھ ئەوا زقر ھەلەي ، زورشىتى تريشيان ھەيە و بىانەوى دەستىيان ئەكەوى بەلام ھەموو ئەو شستانەي باسمان ليىوه كىردىن گەورەتلىرىن شتى ليىزەوت كىردوون كە ئەوهش خۆشىبەختى هەتا ھەتايىي يە ، ھەموو ئەوانه سەرەوەش بەشتىكەوھ خۆشە كە ئەوان نيانه ئەوهش خۆشىبەختى و بە ئارامى ژيانە ، بەلى ئەو شستانەي ھەيانه بۇونەتە بەربەستىك لە نىوان ئەوان و خۆشىبەختى .

دلنیابە خوشکى ئیماندارم ھەموو ناودارەكان و ئەكتەر و گۇرانى بىزەكان تامەززۇرى چىركەساتىكى بەئاسووە ژيان و بەسادەيى ژيان ئامادەن ھەموو ئەوانه ھەيانه لە پىناو خۆشىبەختىدا بىبەخشىن بەلام بە داخەوھ پىگاي خۆشىبەختيان ھەلە كىردووھ ، تا لەسەر ئەم حالەش بىزىن تامى خۆشىبەختى ناچىشنى ، خۆشە ويستى خەلکىش بۇيان خۆشە ويستىيەكى كويىرانەيە . گۇرانى بىزىك چەندىن مانگ ژيان لە خۆى تال ئەكا زور جار سالىك بۇ بەرھەم ھىننانى قىدิيۇ كلىپىك ، خەلېش بەيەك چارەكە سەعات گوئ لە ھەموو دەگىن .

كەوابوو ژيانيان لە كاركىردىن ماند و بۇونىكى بەردەوامە، كوا خۆشىبەختى ؟ ! !



## چەند چرييە يەك بە گويى گولى كۆمە لىگادا .....

**خوشكى به رىز :** پىگاي خوشبەختى و ئەو پىگايە ناودارەكان ( گورانى بىز و ئەكتەرەكان ) ھەلىان بىزاردووه بېكەو نايان گونجى خوشبەختى پىويسىتى بە پىگاي خوا پەرسىتى ھې تەنها لە پىگاي خوا پەرسىتى يەو ئەبىينىتەوە . ناودار و گورانى بىز و ئەكتەرەكان پىگاي خوشبەختيان ھەلەكردووه چونكە پشتىان لە خوابەرسىتى ھەلەكردووه بۇيە ئاسايىيە لە نائارامى بىزىن ئەمە بەلىنىكە خواي پەروەردگار بە ھەموو كەسيكى داوه كە پشت لە خوابەرسىتى بکات ھەروەك ئەفەرمۇز :

[ ] ، واتە : ئەو كەسە كە پشت لە زىكرى خواي پەروەردگار بکات ، ئەوا ژيانىكى پىر لە كويىرەورى و دىۋارى دەبىت ، ئەمە خوارەوەش و تەسى سەرزاري ئەو ناودارانىيە كە راستى ژيانى ھونەرمەند وناودارەكانمان بۇ دەخەنە پۇو ( برجىت باردو ) ئەستىرەتى ( ) و تۈويەتى : (ئىستا كە سەيرى يەكىك لە فلىيمەكانى پابىردووم ئەكەم ، تف لە بۇوي خۆم ئەكەم و دەست بەجي تەلە فزىونە كە ئەكۈزىنەمەوە ، من چەندە بىنخ بۇوم ) .

**ھەروەما (ھناء شروت)** لە دواي واژهىنانى لە ھونەر ئەلى : (بەلى بپيارى واژهىنانىم لە ھونەر راست ترىن و باشترىن بپپيارىكە لە ژيانمدا دابىتتم . ئەوەش بەسە كە واژهىنانەكەم واي لىكىدم ھەست بەو خوشبەختى يە بکەم كە پىويسىتم پىيى بۇو .. سوپاپسى پەروەردگارم ئەكەم كەوا پىش بەسەرچوونى كات خۆم پىزگار كرد ) .

**دەتۇش خوشكى به رىز :** پىش هاتنى ئەجهل بگەپىوه سەر پىگاي راست و ئارەزووی ئەوە بکە وەك فللانە ھاۋىرىت جله كانت پۆشتە بن ، وەك فيسارە دراوسى قورئان لە بەركەي ، وەك كچانى خەمخۇر بۇ ئايىنى ئىسلام بانگەشە بۇ دىنه كەت بکەيت و ئامۇزگارى ئاراستەي ئەو كچانە بکەي لە پىگاي راستى ئىسلام لايان داوه ، كتىپ و كاسىتى بەسۇد بەسەر كچاندا دابەش بکەيت .



بە راستی کاتی نئوه هاتووه ئاره‌زوي خراپه بگۈريتەوە بە كىردارى چاك و نوی و شەرعى ، واتە پېرىست بە بىركىرنەوە ناکات بىيارىكى راست بدهو بگەرىۋە سەر پېگای راست .

### چرپەی حەۋەم :

#### دوايەمین وىستگا ... مردن !!!

بىرت نەچى خوشكم بەر لەوهى چاوهەكانت بۇ چەند چرکەيەك داخھى ، پۇزىك دى بۇ ھەتاھەتايى چاوهەكانت لەم دونيا يە دادەخەى و مائىلائايى لە شتە پەنگاۋ رەنگەكانى دونيا دەكەى . پۇزىك دى مردن دەبىتە مىوانات ، و ھەرگىز دەرباز بۇون نىيە سەير لە وەدایە لە پېڭىكا دىت بەبى نئوهى مۆلھەتلى وەرگىز يان تەلەفۇنىكت بۆبىكا يان لە دەرگاکەت بدا خۆئەكا بەزۇرا ، و باكى نىيە مىوانات ھەبى يان تاقى كىردىنەوە ، باكى نىيە فىليمى ئەمپۇت لە دەست دەرئەچى يان دەبى لە گەللى بېرى لە گەللى ؟ فريشتهى پوح كىشان ( ) !؟

پەروەردگارت كاتى زۇرى پى بەخشىت نەتتوانى بە باشى بەكارى بىنى بۆيە كاتت بەسەرچوو ، ھەروەك كاتى تاقى كىردىنەوە كاتەكەت بەسەرچوو دەفتەرەكەى بەر دەستت لى ئەسىنن بەلام تاقىكىردىنەوەي دۇنيا قەرەبۇو و جىنگىرى ( ) ئەكىرى دەرفەتىكى تر و تاقىكىردىنەوەيەكى تر لە پېش ئەبى بۇ ناجع بۇون ھىچ نەبى بەدرىيەتى سالى خويىندن كاتت لە پېشە بەلام مردن يەك جارە و هاتنەوەي نىيە بۇ دونيا با ھاوارىش بکەى گەرانەوە نىيە ھەروەك پەروەردگار ئەفەرمۇي : [ ] .

واتە : كە مردن يەخەي پېڭىرن ، دەلىن ئەمى پەروەردگار بمانگىرەوە . بەلام كە مردن هات ئەبى لە گەلەيا بېرى چاوهەپوانت ناکات جلىكى نوى لە بەركەى و پرچت بەھىنى ، كاتى ئەوهەت ناداتى مائىلائايى لە كەس بکەيت و سەردانى كەس بکەيت .



## چهند چریه‌یه ک به گوئی گولی کومه نگادا

ئەزانى باسى چىت بۇ ئەكم ؟ مردن ... ! مردن ... !!

ئەو مردىنى كە بەزەيى بە مندالى ناو لانكدا نايات‌ووه ، ئەو مردىنى باكى نىبىه و جوانىيەكەت هېيچ كارى گەرىيەكى نابى لەسەرى ، مردن ئەو ساتە وەختىيە كە هەرگىز ناتوانى لە خشته‌ي بەرى و فرييوى بەھى ، مردن نە كورپىك ساويلكەيە و نە مامۆستايىكى دلنى رمە و بە هوى بەرنامەتەلە فزيونىيەوە نەتخويىندىبى و بەدرۇوه بە مامۆستاكەت بلەيى نەخوش بۇوم ! ناشتوانى لە دەستى هەلېيى وەك پەروەردگار ئەفەرمۇق :

﴿ . ] : . ﴾

واتە : پىيان بلى ئەو مردىنى كە لىيى هەل دىن ، بىڭومان توشتان دەبىت .  
دوينى لە گەل كورپىكا بە مۆبايل قىسەت ئەكرد ! بە باوكت ووت پەيمانى هاورييە ! ! تا درەنگانىك لە پارك و بازار دەبىت بە مالەوە ئەلېيى دەرسىمان  
ھەبوو .. لە مالى تارا بۇوم !

هاورييەكەت هاتە بەرده رگاتان ووتت پىيى بلېن لە مالەوە نىيە باشه لە پىشوازى مردن چى ئەكەى ؟ ج فىلەيکى تر بەكار ئەھىنلى ؟  
ج درۆيەكى تر ئەدۆزىتەوە ؟ چۈن لىيى هەلدېي ؟

بىر مەكەرەوە پىويىست بەوە ناكات بىر بکەيتەوە چونكە هەرگىز دەرباز  
بۇون نىيە هەر دەبى بىرى ، وەك خواي بالا دەست ئەفەرمۇق :

﴿ . ] : . ﴾

واتە : هەموو نەفسىك ئەبى مردن بچىزىت .

بۆيە خوشكى باوەردار ئاگادارى مردن بە رەنگە لە ساتە وەختىكى بىرى لە سەرپىگايەكى خراپ بى ، يان رەنگە لە كاتى نوسىينى نامەيەكى سۆزدارى بىرى ، يان لە كاتىكدا بىت گوئ لە گورانى بىگرىت و سەيرى فليمىكى ناشەرعى بکەي



و کونترولی تهله فزیونه که ش هر به دهسته وه بیت .

**خوشکی** : مردن جیاوازی له نیوان ههژار و دهوله‌مند و گهوره و بچوکدا ناکات ، مردن دهسه‌لاتدار و بی دهسه‌لات وهک یهکن لای ، لهش ساغ و نه خوشی بو نییه ، بهلکو هندی جار جوان پیش لهوانی تردەمری لاو پیش پیر ، دهوله‌مند پیش ههژار ، لهش ساغ پیش نه خوش .

**خوشکم** : بیریک لهم ئایته بکوه که پهروه ردگارت ئەفرموی :

[ ] : [ ] واته : که مردن هات له گەل هەموو ئەو تونديانەی که له گیان کیشاندا ھەیه .

ھەموومان ده بی بمرین به لام چون و له سەرچ کوتایییه ک ؟

گرنگ ئەم دوانیه بە موسلمانی و له سەر کوتایییه کی پەلە چاکه و کاری شەرعی بویه لىرەوە بە پهروه ردگار سویندت ئەدم ئەگەر مردن کوتایی ھینان بیت به ژیانی دونیا و سەرهەتاي ژیانی دوا پۆزبیت ؟

وھ ئەگەر روبەرپو بۇونەوەی پهروه ردگار و لىپرسىنەوەمان له پیش بی و دەربازبۇون نەبى ؟

بە چ عەقلیکەوە باوهش بو دۇنیا ئەکەيتەوە و مالى دۇنیا ئەپازىنیتەوە و مالى دوا پۆزت کاول و وېران ئەکەيت ؟ ! باش وايە خۆت وەلامى بدهەيتەوە .

### **چرپەی ھەشتەم : ریگای رزگار بۇون**

رەنگە له خۆت بېرسى چون له بىزارى و ناخوشىيەكان رزگار ئەم و ئەگەمەوە خوشبەختى ؟ ریگای خوشبەختى له کويیه ؟

پیش تو خەلکانىكى نقد هەولى وەلامدانەوەی ئەو پرسىيارانە سەرەوەيان داوه بە داخەوە زورىكىيان پەنایان بىرە بەر شتى لاوهكى و ناشەرعى بە بىانۇوى گەران بە دواى خوشبەختى ! له وان وابۇو خوشبەختى و رزگار بۇون له



## چهند چریه‌یه ک به گوئی گولی کومه لگادا .....

ناخوشی‌یه کان به کپینی جوانترین جل و به رگ و گویگرتن له نوی ترین گورانی به دهس ده هیزن له وان وابوو به سهیرکردنی نوی ترین زنجیره تله فزیونی که ناله ئاسمانی‌یه کان پهند و هرئه گرن و پیگای خوشبختی ئه بیننه وه !! به داخه وه پیگه‌یان هله کردبوو ، پیگه‌یه کی هله‌یان هله بزاردبوو به ته اوی دور له پیگای پاست و پزگاربوون و خوشبختی .

وهلامی پرسیاره کانی سهره وه ش بو زیاتر له هه زار سال پیش ئیستا وهلام دراوه ته وه .

پیگای خوشبختی په روهردگار و هسفی کردوه و پینمودی خله لکی بو  
کردوه وه ک ئه فه رموی : ﴿ [ : ] ﴾ .

واته : ئمه‌یه پیگای راستی من ، شوینی بکهون .

پیگاکانی به دهست هینانی خوشبختی زورن له وانه ش :

\* خوشبختی له باوه‌هینانه به په روهردگار و پیغه مبهه ران و کتیبه ئاسمانی‌یه کان فریشته کان و پوزی دوایی ، و به خیر و شهپری قهدهر .

\* رزگاربوون و به دهست هینانی به خته و هری له گویپایه لی فهرمانه کانی په روهردگار و پیغه مبهه ره کهی P به دی دی .

\* خوشبختی له به رده وام بونه له سه رهه ( ۵ ) فه رزی نویژه و ئه نجامدانی له کاتی خویدا و ئه نجامدانی به دلکزی و خشوعه وه .

\* خوشبختی له زه کات داندایه .

\* خوشبختی له ترسان له په روهردگار و ئارامگر تندایه .

\* خوشبختی له خویندنی قورئان و شهونویژه کرندایه .

\* خوشبختی له پاراستنی زمان و قسسه‌ی خراب و پاک راگرتنی گوئی‌یه کانه له بیستنی قسسه‌ی خراب .

\* خوشبختی له گویپایه لی کردنی دایک و باوکدایه .



\* خۆشبەختى لە راست گۈبىدaiيە .

\* خۆشبەختى لە حىجاب و خۆدابۇشىنىدايى بە لەبەركەدنى جلى شەرعى  
و دووركەوتىنەوە لە خۆشوبەاندەنە بە پىاوان لە جل و بەرگ و پەفتارەكانى تر .

\* خۆشبەختى لە فەرمان كردەن بە چاكە و نەھى كردىن لە خراپە .  
بە گشتى خۆشبەختى لە كاركىن و گۆيپايەلى كردەن بە ناوهپۇكى قورئان  
و سوننەت و ئەنجامدانى ئەوهى فەرمانيان پىىدراؤھ و دووركەوتىنەوە لەوهى  
قەدەغەيان لىكراوھ .

### وتهى كۆتاىي

**خوشكى باوهەدارم :** ئەمەي خويىنتەوە گولبىزىك بۇو لەو چىپە بەسۇدانى  
كە بەدلنىيائىيەوە گەربە باوهەر و دلّەوە خويىنبىتىتەوە بەسە بۆ ئەوهى بە<sup>1</sup>  
ھۆيەوە پېڭاي خۆشبەختى بىزىتەوە ، دلنىام گەرييەكى - ھەركەسى بى - بە  
ووتهىيەكى كورت و شىرىن بە دېپىك ئامۇڭكارى وەپزبى و سودى ليۋەرنەگرى  
چاوهپۇانى ئەوهى لىتاكىرى بە كتىيخانەيەك ئامۇڭكارى و پەند وەرگرى ، ئەم  
نوسيئەش ھەرچەند كەمەو ھەولى كورت بىريم داوه ، بەلام زۇره بۆ كەسىك بە  
فەرمودەيەكى پېغەمبەر م كارى گەربى و كارى پى بكا .

دلنىام گەربىوهقشت خستبىتە خزمەتى خويىندەوەي ئەم نوسراوە ئەوا  
بەللىنت داوه ئەو جلهى لە بەرت كردىبوو بۆ ئاھەنگە كاتىيەكەي دۇنيا داي  
ئەكەنى و تا لە تواناندا بېت تۈرى ئەدەي ، دلنىام گەربە وردى خويىنبىتىتەوە  
ئەوا هانى ھاۋپىكانىشىت ئەدەيت كەوا بگەپىنەوە و نەچن بۆ ئاھەنگەكەي دۇنيا .  
ئەوانەش كە بۇشتۇن كاتى ئەوهەتىوو بگەپىنەوە چونكە ئاھەنگىكى  
خۆشتەر چاوهپىتەنە ئاھەنگى خۆشبەختى ھەتا ھەتايى ، بۆيە وەك برايەك داوات



## چهند چریه‌یهک به گوئی گولی کومه لگادا

لی ئەکەم کە دواى خويىندنەوهەت بۇ ئەم نوسراوه بىبەخشە بە يەكىكى تروهانى يەكىكى تربىدەي بۇ خويىندنەوهەي با بگاتە دەستى زورلىرىن كەس بۇ ئەوهى بەشدارى ئەم كارە خىرە بىھىت ھەروەك پىغەمبەر ۱ فەرمۇيەتى : " (۴) ، واتە : ئەو كەسەي كە چاكەيەك بە كەسىك پېشان بىدات ، وەكۆ ئەوهىيە كە خۆى ئەنجامى دابىت .

نووسەر

باوکى فريشته / كەلار

اي رەممەزانى ۱۴۲۷ كۆچى

freshta85@maktoob.com

چاودروانى زنجىرەكانى تر بن

[www.ba8.org](http://www.ba8.org)

( ) صحيح الجامع الصغير : ۳۳۹۹ .

زنجیره گولی کومه لگا (3)

پېيڭىزەڭانسى

خۆشىھەختى

گولى کومەلگا

نۇوسيىنى

باوکى فريشه

پىّدا چۈونە وەي

مامۇستا عىدنان بارام

[www.ba8.org](http://www.ba8.org)

: ...

**خوشگی با وددار :** پیگای خوشبهختی و سه رفرازی هتاهه تایی ئەم بە روئە وبەری بە خوشی يە کاتى يە کانى دونيا پازاوه تەوە . پیگایەكى راستەو چەندىن تولە پىيىلىبۇھەتەوە ، جاخوشبەخت ئەو كەسە يە كە لانە كاتە وەو نەپوانىتە راست و چەپى خۆى ، بەلكو چاوى لەھەنگاوه کانى بى ، و راست ملى پىگا راستەكە بىگرى تاوه كە خوشبەختى بە دەست ئەھىنى . ئەم رىگا راستەش كە گرتوتە دەتباتە دوايە مىن وىستىگا كە بەھەشتى بەرينە ، وەك چۈن چوار دەورى بەھەشت بە تاوان وەھرام وشتى لاوهكى و پەنگاوه پەنگ پازىنراوه تەوە ، ئەوا ئەم بە روئە وبەری پیگای راستىش بە تولە پىيى خراپ پازىنراوه تەوە ، وەك شاعير دەلى :

چوار دەورى بەھەشت هەر دېك و دالە  
بۆبى سەبرەكان گەلە مەحالە  
دەورى جەھەننەم گول و گۈلزارە  
نەفس پىيى خوشە چۈن تاوانبارە

"<sup>(1)</sup> ، واتە : بەھەشت پەر زىن كراوه  
بە شتانە كە دەرۇون پقى لييانە و پىيى ناخوشىن ، دۆزە خىش پەر زىن كراوه بە شتانە كە دەرۇونى مەرۋە ئارەزۇوی  
لييانە .

**جاخوشگە بەریزەكەم :** وريابە نەكەي شوين ھەواو ئارەزۇوە كانت كەوي و بە ختوکەي شەيتانى نەفرەت لىكراوه ھەلخەلەتىي  
و خوشبەختى هتاهه تايى لە دەست بەھى و خۇت توشى ناسۇرۇ ئىش و ئازارىك بکەي كە دەرچۈن و بىزگاربۇون لىيى گەلە  
مەحالە جا لە وکاتەدا پەشىمان بۇونە وە هيچ دادت نادات ، تەنها ئەوهنە بىي كە سەركۈنە و سەرەزەن شتى خوت بکەي ئەوهش  
هيچ سودىيکى نابىي ، بۆيە خوشگى بپوادارم بە دەستەتەننائى بەھەشت هەر دەرۇان نى يە پىيىستى بە ماندوو بۇون و وا زەننائى  
لە شوين كەوتىي ھەوا و ئارەزۇوە كانت و پاراستنى سنورە كانى پەرەردەگارت ، بەپىچەوانە وە ! دۆزە خىش ئاسانە ، چونكە  
شەھوەت و خوشى كاتى دونيابىي و بانگەوازكارانى پىگای خوار و خراپ گەلەن زۇرن ، تاوانەكان و سەرپىچى كەدنى فەرمانە كانى  
خواي گەورەت لاجوان و شرین و پازاوه ئەكەن . ئەو كاتە جوانە كە خواي پەرەردەگارت بىي داوى بۆ ئەوهى خوشبەختى  
نەبراوه و بەھەشتە جوان و پازاوه كەي پەرەردەگارتى پىي بە دەست بىي كەچى هاوري خراپ و شەيتانە كانى ئىنس و جن وات  
لى ئەكەن كاتە كانت بەشتى پپوپوج و شتەلاوه كى يە كانە وە بە سەربەرى بۆئەوهى بىي ئاگات كەن لە فرمانە كانى پەرەردەگار  
، و لەو لاوه شەوه بىي بە يارى چەى دەستى ئەوان تابە و ھۆيە وە ئارەزۇوە گللاوه كانى خۇيانى پىي تىرەكەن .

جا كەسى زىير و بە ئاگا ئەوهى كە بە هيچ شىيەھە يەك لايىن بەلاوه نەكتات و بەھەشت لە دەس خۆى نە دات بۆ چەند ساتىك  
خوشى بپاوهى دونيابىي .

**خوشگى شىرىن :** بۆئەوهى خۆت و دەستە خوشگە كانت بگەنە كە نارىيکى ئاسايش و هيىمن ، وە بۆ ئەوهى بگەنە  
خوشبەختى يەكى هتاهه تايى ئەوا پىيىستە لە سەرتان ئەو كۆسپانە تىپەپىن كە لە پىگاتان دانراون هەر لە شەھوەت  
و خوشويىستنى دونيا و تاوان كەدن وەھرام و قەدەغە كراوه كان و كىدار و گوفتارەنا شەرعىيە كان ... هەند . بەبى ئەوهى هيچيان  
ئەنجام بە دەن يان بە باشى بىزانن ، وە دەبى ئارامى لە سەر بگى ، چونكە ئارامگەتن دواپقىزىكى باشى لە شوينە ، وە كەوتىنە  
دواي ھەواو ئارەزۇوە دواپقىزىكى خراپى لى ئەكەويتەوە ، ھەر دەرەدگار ئەفەرمۇي ﴿ فَأَمَّا مَنْ طَغَى وَأَثْرَ الْحَيَاةَ

الذئباً فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَتَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَى فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى<sup>(2)</sup> ، وَاتَّهُ : وَه سَهْ بارهت بهوهی که سهركهشه و له سنوری خوی ده رچوه ، دونیا پیش دهخا و دهیدا به سه دوارقشیدا ، ئهوا جیگا و ئاكامي ئهوانه دوزهخه ، بهلام ئهوانهی که ترسی خوای پهروه ردگاريان ههیه و جلهوی نهفسی خویان دهکهن له كردنی خراپه ، و شوينکه وتنی ثاره ززووه کانيان ، ئهوا ئاكام و مهزلگای ئهوانه بههشتی بهرينه .

بويه ليرهوه ئاگادارت ئىكمەوه كە چەندىن پىگەن كە بىنە هوئى ئەوهى لەو رىڭە راستە لات دەن پەنا بېنه بەر تولە رىگاكان .

**خوشکی باوه‌ردار**: همو ریگایه کوتای یه‌کی هه‌یه ، توله ریگاکان ده‌تگه‌یه‌ننه بیابان و درک و مار و درنده‌ی کیوی توینیتی و برسیتی له ناوچون .

پیگا راسته که شهربدی کوتای یه کی هه بی شوینیکی هه بی تییدا بجه سییته وه . کوتای یه که شی ده تگه یه نیته با خیکی پر له میوهی خوش و ناوی شرین و هه وای فینک .

ئامان سەدىمان خوشكم بير لەلادان مەكە وە بۇ پشودان ، ئەم تولە رېگايانە شوينى پشودان نىن بەلادانت رېگاپاستەكە هەلە ئەكەي ملى رېگا پاستەكە بىگرە و بەچواردەورى خۆتا مەرىوانە تەنها چاوهكانت با لەسەرەنگاوهكانت بى پشودانەكەشت بىخەرە دواویستگى ئەم رېگايە ، پشودانەكەت بخەسىبەرى ئە و بەھەشتەي كە لەدونيادا ھول و ماندوو بۇونت بۇ داوه و چەندان جار لە پىنناویدا ئارامت گرتۇوه و شوينىكەوتىنى ھەوا و ئارەزۇوهكانت بۇ پشت گۈ خستۇوه ئە و بەھەشتەش پەيمانى خواي پەروردىگارە و چاوهرپوانىتە و واپۆي ئەچى پشت بەخوا

**خوشکه‌کاه** : گر به بیر و هوشیکی ته واوه وه ئه م نوسراوه بخوینیته وه ، ئه وا هیچ نه بئی کومه لی له و کوسپ و پیگرانه ئه ناسیت وه که له پیگای راست و خوشبختی و بیهه شته کهی خوای گهوره لات ئدنهن به هیوای ئه وهی ته و خوشکه کانت سودی لیوه رگرن و خوای په روهر دگار پشت و پهنا وهیدایهت دهه ری هه موومان بیت .

ریگری یہ کہم

کہناں کے نامی ایسے

له گرنگترین ئەو كۆسپانى كە دەبنە هوئى لە دەست چون وەرپانى خۆشبەختى يان يەكىك لە و پىگانەى لە پىگە راستەكە لات ئەدا و پاكى و بىيگە ردىتلى ئەسىننېتەوە پەيوەست بۇونە بە كەنالە ئاسمانى يەكانەوە. كە بەداخىكى زورەوە زورىنەى خوشكەنمان تا ئىستاش نەيان توانيو بە باشى سەتەلايت بەكار بىيىن بەلكو توشى چەندىن گىروگرفت و كارى خراب هاتوون هوڭارەكەشى ئەگەرىتەوە بۇ پابەندبۇون و ئالودەبۇنباڭ بە كەنالە ئاسمانى يەكانەوە.

پهنه‌گه بلیّی سه‌تله‌لایت زانستی سه‌ردمه چون پیگره بُو خوشبه‌ختی؟! پهنه‌گه به‌دواکه و توم بزانی، چونی دائنه‌نیی  
ثارزادی تنه‌ها نئه‌مه‌وی پیت بلیم برایه‌کتان هه‌یه غه‌متان ئه‌خواو پیّی خوشه دوارقزیکی پرشنگدارتان هه‌بی.

**خوشکی باوه‌ردار؛ له‌پژیکا چه‌نده به‌دیار که‌ناله ناسما‌نی یه‌کانه‌وه دائه‌نیشی یه‌ک سه‌عات دووسه‌عات چه‌ن فلیم  
ئه‌بینی چه‌ن گورانی ئه‌بیسی ؟!**

لهوهته‌ی ههی گورانی چی بوكرووی چ پهندیکت له فلم و هرگتووه لهونه‌بی کاته‌کانت به‌فیروزه‌دهی ئوهندەی کات بوقورئان خویندن ته رخان بکه‌ی به‌لای که‌مهوه مانگی جاریک قورئان ختم ئكھه‌ی ؟ !!

که ناله ئاسمانی يەكان چیان پى بەخشىوی لهکات بەفيپۇدان زىاتر ، لە ماندووبۇونى چاوهکانت و تەماشاكىرىنى حەرام زىاتر چ سودىتىكىان بە تۆ گەياندۇوه . چەند جار يېغ فلېمىنگ گىياوى گىيانىتكى بەكۈل يېق روداويىكى دروست كراوى خەپاڭ !

بیت دی کهی بهئایه‌تیکی قورئان گریاوی ، بُو روادیکی راسته‌قینه ، قهت بُو حالی مسلمانان گریاوی ؟ قهت بُو حالی خوت و خوشکانت که له که ناری تیاچون و خنکانی دهستی شوینکه وتنی ئاره‌زهو و موده‌کانیان گریاوی ؟ !!

**خوشکی** : که ئه و هموو کاته زیپینه به ته ماشاكدنی گورانی بیزیکه و به‌دهر ئه‌دهه ، يان به ته ماشاكدنی چهندین که نالی ئاسمانی که سوکایه‌تی به ئائینه کهت ئه کات ، وله زوبه‌ی که ناله کاندا سوکایه‌تی به‌ئافرهت وجه‌سته ئافرهت کراوه به‌پیکلامیک بُو پزادنه‌وهی که ناله کان ! ! به‌کورتی خوشکه که م که ناله ئاسمانی يه کان دوزمنی سره‌کی ئافره‌تن ، دوزمنی توو خوشکه کانتن پوشاكیکی نیوه پوت ئافره‌تیک پیکلامی بُو عه‌ترو که ره‌سته خوجوان کردن ئه کات ، فلیم و گورانی به‌رنامه کان ، به‌گشتی ئافرهت بووه‌ته کالایه‌کی بازدگانی هرجاره و که نالیک به‌کاری ئه‌هیئنی .

ئه‌مه‌ش بُو ئه‌وهی خوشکانی بی ئاگامانی پی لەخته بەرن و په‌ردەی حیشمەت وحه‌یا و شەره‌فیان بشکینن و دووریان خەنوه له ئائینه که يان ، و به ويستی خۆيان چۆنیان بوی بەکاريان بىيىن ، ئه‌مه‌ش چهندین پلان و نيازى گلاؤ ترى له‌زىردا حەشاردراده ! !

بزانه خوشکی باوه‌ردار تاكو جوان وجاحیل بی که ناله ئاسمانی يه کان و به‌ناوماف مرؤۇ و غەم خۆرە‌كانت تۆيان ئه‌وهی و بایه‌خت پی ئه‌دهن ، له کوي بىنيوته پيره‌ژىنیک پیکلام بُو جل وبه‌رگ بکات يان غەمی بخورى و پارىزگارى له مافى بکرى ... هتد .

چەند جار له گورانی يه کان گویت له‌وته پروپوج وهاوەل بپياردان بووه ! ! گورانی يه کان پېن له‌هاوەل بپياردان بۇپە‌روه‌ردىگار ، فلیمە‌کان سوکایه‌تی به ئائينى ئىسلام ئە‌کەن ! ! به‌رنامه‌کان دژ بە به‌رنامه‌ی خواى په‌روه‌ردىگاره ! ! ! ئىتىچ دلخوشىيەكت بە و كه ناله ئاسمانيانه ھەيە وچ خوشىيەك له سەيرىكىنى ئە‌بىيىن و هەموو کاته‌كانتى پی بە‌هە‌دهر ئە‌دهى لە‌هە‌مان کاتدا په‌روه‌ردىگار لە چىركە بە‌چىركە کاته‌كانت لېپرسىنە‌وهت لە گەلدا ئە‌کات ، وە‌لامت چى يه بُو په‌روه‌ردىگارت ؟ ! بۇيە کاتى ئه‌وه هاتووه واز‌لەم کاره بە‌هېتى و کاته‌كانت بە‌شتى چاک و بە‌ئە‌نجام‌وه بە‌سە‌رېرى نەك بە‌شتى لاوه‌کى و بى ئە‌نجام .

خوشكم له‌م رۆبە‌دواوه کاته‌كانت باش بە‌كار بىيىن و سوديانلى و‌رگرە پېش ئه‌وهى مە‌شغول و سە‌رقاڭ بىي و له دەستت بچى و پە‌شىمان بىيە‌وه وەك پېغەمبەر ﷺ ئە‌فەرمۇي : " (3) ، واتە : دوو نىعەت ھەن زۆرىنە خەلک شوکرانە بىرە خواى په‌روه‌ردىگاريان لە سەر ناكەن ، ئە‌وانىش : لەش ساغى و دەست بە‌تالى .

ئه و هەموو کاته‌ئى بُو تەلە‌فرزىونت تەرخان كردووه تەرخانى كه بُو خويىندە‌وهى قورئان وكتىبى به‌سود ، و بە‌گوئى گرتىن لە ئامۆژگارى وشىتى به‌سود کاته‌كانت بە‌سەر ببە . كه ناله ئاسمانى يه کان چىيان فيرگردووی درۆكىردن لە گەل گەورە‌كان ... خۆشە‌ويسىتى و خۆپوت كردنە‌وه خيانەت كردن گالىتە‌كىردن بە‌ئائين ئازادى دروست كراوى خەيال وچەندىن شتى ترى بى مان او ناوه‌پۈك ، ئە‌ئى کاته زىپينه‌كەت بىت لېكىرۇتە‌وه چۆنی بە‌كار ئه‌هېئىنى ؟

ئه و نىعەتە جوانە‌ئى كەخواى په‌روه‌ردىگار پېسى بە‌خشىوی دەبىي بەم شىوھىي بە‌كارى بىيى كات ئە‌ۋەشتە بە‌نرخە كەپه‌روه‌ردىگار سوينىدى پى ئەخوا هە‌روه‌ك ئە‌فەرمۇي : ﴿ وَالْعَصْرُ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي حُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبَرِ ﴾ (4) ، واتە : سوينىد بىت به زەمانە يان بە کاتى نويىزى عەسر ، مەرۇقە‌كان هە‌موو له خەسارۆمەندىدیان ، جىگە لەوانە نە‌بىت كە بپوا دە‌هېئىن ، و كىردار بە و زانىنە يان دە‌كەن ، و دەيگە‌يەن بە كەساني تر ، و ئارامىش دە‌گىن لە سەر ئە‌و شتانە‌ئى كە توشىيان دە‌بىت له‌و رېگايەدا .

(3) . (4) . (3 : )

ئایه ئەبىٰ وابەکارى بىيىنى ، ئاوا سوپاسى ئەو پەروەردگاره ئەكەى كە لە سەر باشترين شىّوه دروستى كردۇرى وەك خواى مىھەبان ئەفەرمۇئ : ﴿لَقَدْ حَلَّتَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَفْوِيمٍ﴾<sup>(5)</sup> ، واتە : ئىمە مەرقۇمان لە سەر باشترين شىّوه دروست كردۇوه .

**خوشكى بەریزم :** هىچ شتىكى نى يە بەقدە كات گىنگ بىت چەندە كاتەكانت بۆ لادانى پىگەكان تەرخان كەى ئەوهندە درەنگ ئەگەيتە جىڭايى مەبەست . بىريشت نەچى چىكە ساتىكى ئاگرى دۆزەخ يان تەنها بىينىنى ئاگرى دۆزەخ ھەمۇ خۆشىيەكانى دونيات بىر ئەباتوھ بۆيە ئامان خوت بەدۇور بىگە لە فلىم وگۇرانى يە تىكىدە رو بەدرەوشتىكە كان وکەنالە ئاسمانىيەكان خوت لەشەپىان بىپارىزە بۆ ئەوهى ھەردەم پاك و خاوىن بى ، بىريشت نەچى ( كات وەك شمشىر وايد گەر نەيپى ئەتبرى ) .

**خوشكى بەریزم :** ئەو نەمامەتىيانى بەسەر موسىلماناندا دىت ئەو ئازارەى كەپتۈھى ئەنالىنین ھۆكاري سەرەكىيەكەى پەيوەست بۇونە بە كەنالە ئاسمانىيەكانوھ ، چونكە خوشكەكەنمانى فيرى خۆرپوت كردنەوە كرد لە كاتىكدا پەروەردگار داوايان لى ئەكەت خۆيان داپۆشىن وەك خواى گەورە ئەفەرمۇئ : ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ فُلْ لَأْزُوْجَاجَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْبِيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيْهِنَّ ذَلِكَ أَذْنَى أَنْ يُعْرَفَنَ قَلًا يُؤْذِيْنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا﴾<sup>(6)</sup> ، واتە : ئەى پىغەمبىرى خوا ﷺ بە خىزان و كچەكانت و ئافرهتى بىۋاداران بلى با جلبابەكانيان ( جلبابىش : واتە : عابا ) بىدەن بە خۆياندا ، ئەوهش نىزىك تە بۆ ئەوهى كە بە رەوشىت بەرز و بە حەيا و حىشمت و قورس و سەنگىنى بىناسرىيەنەوە ، تا ئەزىزەت و ئازار نەدرىن ، پەروەردگارى تۆش لى بۇوردە و مىھەبانە .

فيرى خۆشەويىستى بى ناوهپۇك وعەشقى كردىن لەكاتىدا برايەكى كەمتان ھەيە و درېنديەكى زۇر دەورى داون وچاوىيىكى زۇرتان لە سەرە . كەنالە ئاسمانىيەكان خوشكەكانى فيرى لاسايى كردىنەوهى بى باوهەپان كرد ، ج لە جل پۇشىن وچ لە رەفتار كردىن وەلسوكەوتكردىندا ، لە كاتىكدا پىغەمبەرى ئازىزمان ﷺ ئەفەرمۇئ : " " ، واتە : پىچەوانە بىباوهەپان بىنەوە .

فيرى نەزەر كردىن لەكاتىكدا پەروەردگار داواتان لى ئەكا كە چاوتان لە تەماشاكردىنەرام بىپارىزىن وەك ئەفەرمۇئ : ﴿وَقَلَ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَعْضُضُنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظُنَ فُرُوجَهُنَّ﴾<sup>(7)</sup> ، واتە : بە ئافرهتانى بىۋادار بلى كە چاوبىان لە تەماشاكردىنەرام بىپارىزىن ، داۋىنيشيان بىپارىزىن .

دەپىم بلى لەشتى خرالپ زىاتر چى لە كەنالە ئاسمانىيەكانوھ فىرىبۈيەت ؟ ! فيرى كەدىت قسەى خوا وپىغەمبەرەكت ﷺ پشت گوئى بخەيت و بەگوئىرە بەرنامە داپېژراوەكانى ئەوان رەفتار بىكە بەگوئىرە شەھەتى خوتان رەفتار بکەن .

**خوشكى خۆم :** بىدار بەرەوە كەنالە ئاسمانىيەكان بىبابانىكى بى ئاواه دارىكى سەوزى تىدا نى يە لەتۈينىتىدا ئەخنکىي ، كەشىش فرييات ناكەۋى بۆيە تەنها بىرەت بخەلاي ئەو باخە پەلەميوه و ئاواھشىرىنە لەدواوىستىگە باخى پىگاراپستەكە چاوهپوانته .

## پىگرى دوووه م تىكەلاۋىوونت بۆ كوران

- 
- (4: )<sup>(5)</sup>  
 . (59: )<sup>(6)</sup>  
 . (31: )<sup>(7)</sup>

## (ھەرگىز گورگ و مەرلە قاپىكا پېكەوە ئاو ناخونەوە)

يەكتىكى تر لە و پېڭە كوشىدانەي كە دواجار سەرت ئەكتە مالى گورگە كان تىكەلابۇونە لەگەل پىاواندا . خوشكى بەبىرا رەنگە بەدواكە و تۈممۇ بىانى كە داوات لى بىكەم لەگەل كوران تىكەل نەبى تۇ خوشكە كانىشت بەھەر شىۋىيەك ناوم لى ئەذىن بىنىن، تۇندرەو، گىلى، دواكە و تو، كەردىنان ئازاد بى لېتىان ناگىم بىرۇبۇچۇنى تايىەتى خۆتان ھېيە بەلام لىم بىبورن كەپېتىان ئەلېم بى ئاگان بە راستى بەھەلەدا چون ئەمەش و تەرى سەرزارى يەكىك لە موعجىبە كاتتان نى يە ، بەلكو و تەيەكە لەسەرزارى برايەكى دلسۇر ئاتانە و سەرچاواھى گىرتووه و لەپېڭە نوسىنە و بۇتانى دەرئەپىم ، رەنگە بلېيى فلانە كور ھاوارىمە ، وەك خوشك و بىرا و اين ! ! لە ئامۇزا باشتەرە بۆم ! !

لىت ئەپرسىم ئايدا تۇ و دەستە خوشكە كانت لە پەروھەر دەگار و پېغەمبەرمان صلى الله عليه وسلم باشتىرى لى ئەزانى كەپېتىان ئەلېي : )) ( ( 430 ) :

واتە : هىچ كاتىكى ئىيە كە پىاۋىكە بە تەنها بىت لە گەل ئافرەتتىكدا ئىلالا شەيتان سىيەميان دەبىت

چەند جار بەنيو سەھات لەگەل كورپىكا بە تەنھايى پىاسەت كردووه كى ئاگاى لىت بۇوه كى سىيەم كەستان بۇوه ؟ ! شەيتانى ناما قول ئەو شەيتانە كە بەلىنى داوه لە خشته تان بەرى وەك و تويىھەتى : ﴿قَالَ فَبَعْزَتِكَ لَا غُوَيْتُهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ ( 82 ) . واتە : شەيتان ووتى : سوئىند بىت بە عىزەتتى تۇ ئەبىت ھەموو يان لە خشته بەرم و تۇوشى گومپايان بکەم .

پاشان لە سەرچ بىنەوايەك كوران بە بىرائى خۆتان ئەزانى ؟ ! كى ئەم حەقەي پىداون ، پەروھەر دەگار ئەفەرمۇي : ﴿أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءَ شَرَعُوا لَهُمْ مِّنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذِنْ بِهِ اللَّهُ﴾ ( 21 ) ، واتە : ئايدا ئەو جۆرە كەسانە كەسانىكى ترييان بە هاوهەلى خواي پەروھەر دەگار داناوه بۇ ئەوهى شەرعىان بۇ دابېرىزىن لە شتىلىكىدا كە خواي پەروھەر دەگار لېتىان پازى ئىيە كورپى واش ھەيە لە دواي ( 18 ) سالانە و ئەيناسى ! ! باشه چون ئەم كورپەت كرده بىرائى خۆت ؟ ! كى پېڭە پىداوى ؟ ! تا ئىستا نەت زانىوھ ئەم كارەت ھەلەيە و دېزىھە ياساوا پېسایيەكە پەروھەر دەگار دايىناوه ؟ يان ئەتەۋى ياسا ورپىسای ئىسلام لە شەو و پۇزىكىدا بگورپى ؟ !

ئەو كەسەي باوهەپت بە قەدەر ھەيە : كورپىك بە بىرائى خۆت ئەزانى رەنگە قەدەرى تۇ و ئەو كورپە بە يەكەوە بىي و بىتە خوازىيىت و پازى بىت باشه ئەو ھەموو ساتە وەختانە چون لە بىر ئەكەي كە بە بىرات زانىوھ و ئىستا لە مالىكىدا ئەزىن !!! گەر برا بە راستى برابى چون دەچىتە خوازىيىنى خوشكى خۆي ئەمە ئەگەر وابى و سەرەنجامەكەشى بەزىن و مىردايەتى بىگات ، ئەوا چاك بىزانە كە زۇر زەحەمەتە ئەزىن و مىردايەتىيە كە بە سۆزدارى بە يەك ئەگەن بەر دەۋام بىي ، زۇر كچ ھەبۇوه كە كورپىكى خۆش و يىستووه و باوهەپى بە و تە گلاؤھە كانى كردووه و خەرىكى كورپىنە وەي و تە و نامەسى سۆزدارى بۇوه لە گەلەدا كەچى تەنها مە بەستى راپواردن و گالىتە كردىن بۇوه بە ئافرەتتان و خوازىيىنى يەكىكى ترى كردووه و ئەو كچەش كە ماوهەيەك لە گەلەدا بۇوه و چاواھەپوانى ئەو بۇوه تائىستا بىريشى لە خوازىيىنى كردىنى نە كەردىتەوە بەلكو ھەموو پەيمانە كانى تەنها بۇ زىاتر فريودانى ئافرەتتانى بىي ئاگا و خۆش باوهەپ بۇوه وهىچى تر ! ! !

خوشكى باوهەدارم : بۆيە ئەمەت ئەخەمە پېش چاو چونكە نۇر بە ناوخوشك و بىرائى نۇرى لەم شىۋىيەمان بىنى نەك ئەنجامى بەزىن و مىردايەتى كۆتايىي هاتبى بەلكو ئەنجام تەنها كچى بى ئاگاى تىدا بۇوهتە قوربانى دەستى گورگە بىرسىيەكانى شەھەوت و ئارەزوو و كورپىش وەك ئەوهى مېشىك میوانى نە بوبىي ! بۆيە ئەم جۆرە برا خوشكى يە هىچ ئەنجامىكى باشى نابىي ، چونكە لە سەر بىنەمايەكى خرەپ بنىيات نزاوه . ئەم چىرۇكە خوارەوەش كە لە كوردىستانى خۆمان پويداوه و بە سەر يەكىكە لە خوشكە كانت هاتووه باشتىرىن بەلگە يە لە سەر ئەو ووتەيەي كە دەيلېم .

ئافرهتیک لەدواى سى سال پى ئەنلى بەجه رگى خۆيا ودوا بېيار ئەدا كەپاستى بىرگىنى سى سال ژيان لەترس لە دلە راوكى و خۆخەشار دان لەپاستى ، سى سال لە درۆكىرىن بۇ دوا جار بېيار ئەدا كەپاستى بىرگىنى سى سال ئەچىتەلەي مەلايەك

كى بىكۈزى ؟ چ پاستى يەك بىرگىنى ؟ پاستى يەكى بەئازارى نە بېراوه ئافرهتىك لەدواى سى سال ئەچىتەلەي مەلايەك و پىيى ئەلەي مامۆستا گەر بىشى كۈزى ئەم جارهەيان پاستى يەكى ئەلەيم .

مامۆستا من سى منالىم ھەيە گرفته كەم لەوەدایە نازازىن منالى مىرددە كەمن يان منالى براى مىرددە كەمن .

خوشكى ئىماندار بۆجاري يەكەم ئەو گورگە درېندەيە بەزۇرى بازۇو چى ويست كىرىدى وۇنى براكەي خستە ئىرپەكىنى خۆيەوە پاشان دواى سى سال ئەمە ئەنجامە كەيەتى نازازىن منالى مىرددە كەين يان براى مىرددە كەى ! !

گەر ئەمە حالى براى مىردد بى ئاخۇچ بەكۈرانىك ئەلەيم كە بۇ ماوهەيەكى كەمە ئەيناسى ؟ ! گەر براى مىردد وابى كە ئەبوايە شەرەف و ناموسى براكەي بىپاراستايە كەچى خۆي يەكەم كەسىك بۇوه كە ئابپۇوى براكەي بىردووه ! ! !

بۆيە خوشكى بەپىزىم وریابە لە براى مىردوو كەسانى تريش ، چونكە پىيغەمبەرمان صلى الله علیه وسلم ئەفرەرمۇئى : ((

: )) . ) . واتە :

ئامان وريابن ئەگەر ئافرهت بە تەنها بۇو ئەپۇنە ئۇورەوە بۇ مالەكانيان ، پىاۋىك لە ئەنصارىيەكان ووتى : سەبارەت بە خزمانى پىاۋ چى دەفرەرمۇيت ؟ ئەويش فەرمۇوى : خزمانى پىاۋ مردىنە .

خوشكى ئىريم : ئەوشەيتانە لەگەل براى مىردى ئەو ئافرهتەيا بۇو كەلەكتاتى تەنھا يىيەن سىيەن بۇو ھەمان ئەو جۆرە شەيتانە لەگەل كۈرانىدەيە و ھەر جارەي جۆرە ختۇرەيەك لەدلى كۈراندا دروست ئەكەن بەرامبەر بەئىوە .

ئەمە حالى براى مىردد بى كە باكى لەشەرەفى براكەي نەبى ! ! تەنها بىرى لاي خالى كىرىدى شەھوھەتكەى خۆى بىچ بەكۈرانىك ئەلەيم كە رەنگە خاوهن دوكانىك بى بۇشت كېپىن سەردانت كىرىبى يَا ھاوهپى خويىندىت بى چەند سەعاتى لە گەلەيا بى ؟ ! ! !

براى مىردد خەمى كچىكى نەبى كە برايەكى پاستەقىنەيە ئەى چ بەكۈرانىك ئەلەيم كەھەر لېت دابرەن بېرىان ناكەويتەوە تاجارىيەكى دى نەتبىننەوە ؟ ! !

ئەمە جەل لەو پەفتارەي هەندى لەخوشكان ئېكەن پەروەردگار ھيدايەتىان بىدات جەل لە تىكەلاؤ بۇونىيان بەپىاوان نۇر لەخوشكان جلى وا لەبەر ئەكەن كەھىنەتىر سەرنجى كۈران پائەكىشىن يان بەشىوازىك بەپىوە ئەچن كۈران دوايان بىكەون يان بەشىوازىك قسەيان لەگەل دا ئەكەن كۈران ھىنەتىر ئالولە ئەبن بەبىننەيان ! ! !

بەبى ئەوەي بېرىان كىرىبىتەوەلەوە كەپەروەردگارمان ئەفرەرمۇئى : ﴿ وَقُل لِّلْمُؤْمَنَاتِ يَعْضُضُنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَ وَيَحْفَظُنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبَدِّلْنَ زِينَتَهُنَّ ... وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِنَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَلَوْبُوَا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أُلْيَا الْمُؤْمِنَاتِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴾ (31 : )

واتە: بە ئافرهتان راپگەيەنە كە چاوه كانيان لە ئاستى حەرامدا بېپارىزىن ، و داوىن پاكىش بن ، جوانىيەكانيان دەرتەخەن ، ... ، و بەشىوهەيەكىش بەپىوە نەچن كە خېخالەكانى پېيان دەنگى لېۋە بىت ، بەو كارەيان جوانىيە شاراوه كانيان دەربخەن ، و ئەى بېۋاداران ھەموو تۆبە بىكەن و بگەپىنەوە بۇ لاي پەروەردگارتان بەلكو سەرفراز بىن .

بۆيە ھىچ كۈپىك براتان نىيە ونابنە براتان تەنها ئەو كۈرانە ئەبى كە خواى گەورە بەبراتانى داناون ، گەر بەدواى براى پاستەقىنەدا ئەگەرپىن ئەپىتان ئەلېيم ئەو كەسانە براتانن كەبې ئەوەي لەگەلتاندا بۇوهستن و پىيويستيان بەئامادە بۇونتان ھەبى ، و بېبى ئەوەي لەلپالىكَا ئامۇزگاريتان بىكەن ، وەك برايەكى دلسىزتان لەپىگە نوسىنەوە ئامۇزگاريتان ئەكەن و نايانەوى بەدەمتانەوە بۇوهستن ، چونكە پىگەيە كى تريان ھەيە بۇ ئامۇزگاريتان ئەوەيش نوسىنە بۆيە ھىچ نەبى

هه رکتیبی ناموزگاری کردن و سودی بوتان هه بمو ئوا ئه و کتیبه به برای خوتان بزانن هه رکتیبی پیگای راستی پیشاندان و  
وته خوا و پیغه مبه ری تیابوو صلی الله علیه وسلم ئه و کتیبانه باشترين بران بـ ئیوه به لکو له براش باشتـن .

## پیگـی سـیـم

### تلـیـفـونـ وـمـوـبـایـلـ

خوشکی باوهـدارـم : بمبوره چـندـ خـولـهـ کـیـکـ لـهـ کـاتـیـ زـیـرـینـتـ ئـهـ گـرمـ بـمـبـهـ خـشـهـ وـهـ بـرـایـهـ کـدوـ دـاـوـاـکـارـیـمـ لـیـتـ هـیـهـ :

یـهـ کـمـ : بـقـدـ خـولـهـ کـیـکـ مـوـبـایـلـ کـهـتـ دـاـخـهـ وـچـاـوـهـ پـوـانـیـ جـهـرـسـیـ کـهـسـ مـهـ کـهـ .

دووهـمـ : ئـهـ نـوـسـینـهـ خـوارـهـ وـبـخـوـینـهـ رـهـوـ وـبـبـرـوـهـوـشـتـ بـکـهـ مـیـوانـیـ پـاشـانـ خـوتـ بـرـیـارـ بـدـ وـهـلـامـیـ کـیـ ئـهـدـیـتـهـ وـهـ وـهـلـامـیـ کـیـ نـادـهـیـتـهـ وـهـ ؟

خوشکی ئازـیـزـ : تـلـیـفـونـ وـمـوـبـایـلـ تـهـنـهاـ بـقـ ئـالـوـگـوـرـ کـرـدنـ قـسـهـ وـنـوـكـتـهـ وـسـوـزـدارـیـ درـوـسـتـ کـراـوـهـ ! !

بـوـیـهـ سـهـیرـ نـهـبـیـ بـهـلـاتـهـ وـهـ گـهـرـ پـیـتـ بـلـیـمـ مـوـبـایـلـ یـهـکـیـکـ لـهـ پـیـگـاـکـانـیـ کـرـدنـ وـهـ دـهـرـگـایـ دـوـزـخـ ،ـ پـیـگـایـکـهـ بـقـ فـهـسـادـ

بـهـهـوـیـ مـوـبـایـلـ وـهـ چـهـنـدـنـ کـارـیـ خـرـاـپـ ئـهـ نـجـامـ دـرـاـ چـهـنـدـنـ خـیـرـاـزـهـیـ تـیـکـ چـوـ چـهـنـدـنـ کـچـ بـهـهـاـتـرـینـ شـتـیـ لـهـ دـهـسـتـ

چـوـوـ ،ـ چـهـنـدـنـ ژـنـ تـهـلـاقـ دـرـاـ ،ـ سـهـیرـ نـهـبـیـ بـهـلـاتـهـ وـهـ گـهـرـ پـیـتـ بـلـیـمـ چـهـنـدـنـ تـاـوانـ لـهـ پـیـگـهـیـ تـلـیـفـونـهـ وـهـ ئـهـنـجـامـ ئـهـدـرـیـ ،ـ

هـؤـکـارـهـ کـهـشـیـ نـاـگـهـرـیـتـهـ وـهـ بـقـ مـوـبـایـلـکـهـ کـهـشـیـکـیـ بـیـ گـیـانـ بـهـ لـکـوـ هـؤـکـهـیـ ئـهـگـهـرـیـتـهـ وـهـ بـقـ خـرـاـپـ بـهـکـارـهـیـنـانـ لـهـلـایـنـ کـوـرـانـ وـکـچـانـهـ وـهـ .

خوشکی خـومـ : (5) خـولـهـ کـسـهـکـرـدنـ لـهـ گـهـلـ کـوـرـیـکـاـ بـهـسـهـ بـقـ ئـهـوـهـیـ سـبـهـیـ بـهـسـعـاتـ قـسـهـیـ لـهـ گـهـلـاـ بـکـهـیـ تـاـ ئـگـاتـهـ

پـوـدـانـیـ کـارـهـسـاتـیـ گـهـوـهـتـرـ .

باـشـهـ قـهـتـ لـهـ خـوتـ پـرـسـیـوـهـ مـوـبـایـلـ چـ سـوـدـیـکـیـ هـیـهـ ئـایـهـ کـراـوـهـ بـقـ دـهـمـهـتـهـقـیـ کـوـرـانـ ؟ !

چـهـنـدـنـ کـچـ بـهـسـاوـیـلـکـهـیـ لـهـ گـهـلـ کـوـرـانـداـ جـارـیـ یـهـکـمـ تـهـنـهاـ سـهـلامـ کـرـدنـ وـهـوـالـ پـرـسـینـ لـهـتـیـوـانـیـانـداـ هـبـوـ بـقـ دـوـاجـارـ

قـسـهـ وـدـهـمـهـتـهـقـیـ نـیـوـ تـهـلـهـفـوـنـیـانـ گـهـشـتـهـ پـرـسـیـارـ کـرـدنـ لـهـیـکـتـرـ لـهـسـهـرـ پـهـنـگـیـ جـلـ وـبـهـرـگـیـ دـاـخـلـیـ وـنـاـوـهـیـنـانـانـ وـشـوـبـهـانـدـنـ

ئـهـنـدـامـهـکـانـیـ یـهـکـتـرـ بـهـشـتـیـ تـرـوـ ! ! تـاـ دـهـگـاتـهـ پـادـهـیـ مـاـجـ کـرـدنـ یـهـکـتـرـ کـهـ دـوـاـ جـارـیـ یـهـکـتـرـ کـارـهـسـاتـهـ گـهـوـهـکـهـ وـ

لـهـ دـهـسـتـ چـوـنـیـ شـهـرـهـفـ وـنـامـوـسـ .

ئـایـهـ تـلـیـفـونـ بـقـ ئـهـوـهـیـ مـهـبـهـسـتـهـ درـوـسـتـ کـراـوـهـ ؟ ! !

خـوشـکـیـ خـومـ دـلـنـیـابـهـ هـیـچـ کـوـرـیـکـ ئـامـادـهـ نـیـ یـهـ کـچـ نـاوـ تـلـیـفـونـ بـخـواـنـیـ .

یـهـکـتـرـ نـاسـیـنـیـ لـهـ پـیـگـهـیـ تـهـلـیـفـونـهـ وـهـ بـیـ ئـاـخـرـهـ کـهـشـیـ بـهـخـرـاـپـیـ بـهـسـهـرـ ئـهـ چـیـ ،ـ ئـهـوـهـشـتـ لـهـبـیـ نـهـ چـیـ ئـهـ وـقـسـانـهـیـ کـوـرـانـ

لـهـ تـلـیـفـونـ بـهـکـچـانـیـ ئـهـلـینـ یـانـ بـهـنـامـ بـوـیـانـیـ ئـهـنـیـنـ نـاوـیـرـنـ بـهـرـاـمـبـهـرـ پـیـیـانـیـ بـلـیـنـ ،ـ بـهـتـهـلـهـفـوـنـ قـسـهـتـ لـهـ گـهـلـ ئـهـکـاـ پـازـیـ بـوـیـ

باـشـ پـازـیـ نـهـبـوـیـ ئـهـواـ کـیـ شـایـهـتـهـ ئـهـ وـقـسـهـیـ خـرـاـپـیـ وـتـبـیـ .

خـوشـکـیـ منـ : تـلـیـفـونـ لـهـ پـوـیـهـکـهـ وـهـ رـوـرـهـ کـهـ بـهـ رـوـهـدـگـارـ پـیـیـ خـوتـ نـیـ یـهـ هـهـرـوـهـکـ ئـهـفـهـرـمـوـیـ

: ﴿ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴾ (31) <sup>(13)</sup> ،ـ وـاتـهـ :ـ زـيـادـرـهـوـیـ وـنـیـسـرـافـ مـهـکـهـنـ ،ـ خـواـیـ

پـهـ رـوـهـدـگـارـ کـهـسـانـیـ مـوـسـرـفـیـ خـوتـ نـاوـیـتـ .

چـونـکـهـ زـوـرـ کـچـیـکـ پـارـهـیـ مـوـچـهـکـهـیـ نـیـوـهـیـ لـهـسـهـرـ کـارـتـیـ مـوـبـایـلـ دـائـهـنـیـ ! ! !

له لایه کی تریشه و کات به فیروزدانه ، به نیو سه عات له گه ل کورپیکا ، رۆژی نیو سه عات قسه بکهی ، له رۆژی کیشدا نیو سه عات قورئان بخوینی کامیان بھسوده له پاش سالیک کوره به جیتی هیشتولو چونکه توکچی تەلیفونی ، بى ئەمری پەروھردگاریشت کردووه . بەلام له دواى سالیک له رۆژی نیو سه عات قورئان خویندن دھبینی دلت هیندھی تر فراوان و ئاسوده بوروه ، و هیندھی تر خوت ئەپاریزی له بى فەرمانی پەروھردگارت وزیاتریش دور ئەکەویتەو له دۆزەخ زیاتریش نزیک ئەبیتەو له گویپایەلی خواى بەبەزەی و بەھەشتە پر له ناز ونیعەت و نەبراؤھەکی و خوشبەختی و سەرفرازی ھەتا ھەتايى ، گەر ئەتەۋى راستى جىهانى مۆبایل و تەلیفون بىانى ئەوا ئەم چىرۇكە خوارەو بخوینەو باشترين زەنگە بۆ بەئاگا ھېننانەوە خوشكان :

زەنگىك ...

کور : ئەلو .

كچ : بەلى .

کور : يەك دەقىقە بە ئىجازەت .

كچ : چىت ئەۋى .

کور : من له دل راوكى و نىيگەرانى ئەزىم و بير له دواپۇز ئەكمەوە .

كچ : خىرە چىتە ؟

کور : له راستىدا من كچىك ئەۋى پاشان له دواپۇزىشدا خواستنى .

كچ : ھەروەها منىش گەر كورپىكى راستىگو بدۇزمەوە .

ئاوا شوکرى ئەو نىعەتە ئەکەی كە پەروھردگار پىيى بەخشىوی كە گۈي يە ؟ بۆيە خوشكى خۆم ئامان سەد ئامان بىزانە چۆن مۆبایلەكت بەكار ئەھېننى .

ھەمو پىيکە نىنېكى نىيۇ مۆبایلەكت ھەموو نوكتەيەك ھەموو دەمەتەقىيەكت لە گەل کوران و بە تەلیفون لە سەرت حساب ئەكرى و ئەنسىرى له پاش مردىنيش لىپرسىنەوە ھەيە لە سەر ھەموو كارەكانت پىيکەنин و نوكتە و وە سۆزدارى و بەنازەوە قسە كردىن و ... هەندى لىپرسىنەوەت لە گەل دا ئەكرى ، ئەو كورانە لە كۆين تا ئەو كاتە يەك چىركە لە ئازارى قىامەتت كەنەوە شەرمى ئەو دوو فرىيشه يەسى سەرشانت بىتكى كە : ﴿ مَا يَنْفُطُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدِيْهِ رَقِيبٌ عَيْتُدُ ﴾ ( 18 )

(<sup>14</sup>) ، واتە : هيچ ووتەيەك نايەت بە دەمدە ئىللا رەقىبىكى بە سەرەوەيە

خوشكى خۆم : له پەنهانى يەكان بە ئاگاى كەوا دلنىي ئەو كورەى بە تەلیفون قسە لە گەل ئەکەي راست گۈيە .

باشه پىت چۆنە سەرقالى قسە كردى لە گەل كورپىكاكەلىتەوە دوورە بە چاو نايىينى ، كەچى جەنابىشى لە ناوا دەستە ھاپپىكاني داويلەتە سەماعە خارجي و ھاپپىكانيشى دەنگىيان لە وەتى تو ئەبى كورەش گەز گەز بالا ئەكا لەنماو ھاپپىكانى پۇزى پىوه لى ئەدا كە كچىك تەلیفونى بۆ ئەكا قەت بىرت لەم ساتە و خەتە كردىتەوە ، گەر بىشىكا تو لە كۆيى پىيى بىزانى ، رەنگە ناوېشىت بىيىنی و ناوېشىت بىزى . يان پىت چۆنە لە گەرمە قسە كرناي قسە سۆزدارى لە گەل كورپىكاكە كۆپەتەوە جەنابىشى دەنگى تو تەسجىل ئەكا ، ئەو كات حالت چۆن ئەبى ، پىت ئەلى يان دەرچۈون بۆ پىاسە كردن يان مالىتان بەنامە و دەنگە كانت ئادار ئەكەمەوە ئەو كات ئەكەويتە داويلە پاشان جارىكى تر دەرچۈون تائەبىتە دىلى ژىر دەستى و دەبىتە كۆپەتە داوابى گەورەتىرين شىت لى ئەكا ، و مل كەچىشى دەبىت ، چونكە ناتوانى بەرگى لى بکەي چونكە دەنگە تەسجىل كراوه ، و نامە كانىشىت لايەتى كە گەورەتىرين شتىشى لى سەندى و ئارەزۇوى گلاؤى خۆى لى تىركىدى وەك توپىكە شوتىيەك تەنەكەي زېلىت پىوه خەسارناكا .

بەلکو فریت ئەداتە سەرجادە و بەرپیشى خەلکى لە كۆتايىشدا بازىگانىت بەسەرەوە ئەكەت .  
ھەموى لەچىهە دەستى پېكىرد جەرەسىڭ ئەلو ، چۇنى ، باشى ... تا گەشتە خراپتىن حال ، لە دەست چونى پاكى  
و بىيگەردى ، بىھىنە بەرچاوى خوت قەت ئەمەت بەخەيالدا ھاتووھ نىرىشلىقىش .

بۇيىھە بەرلەوهى وات بەسەربى باشتىر وايد خوت بىپارىزى لە شەپ خراپەي مۇبايل و تەلىقۇن و رىيابە باش بەكارىيان بىنە بۆ  
ئەوهى توش نەكەويتە ئەم جۆرە داوانەوە و بەودەرەدەوە نەتلىيەتە و ئاشكراشە ( خۆپاراستن لە چارەسەر باشتە ) ، بۇيىھە  
خوشكى ثىرم قەت مەلى من وەك ئەو كچانە نىم خۆم ئەپارىزىم گەورە بوم تونانى بىپارادانى باشم ھەيە .  
**خوشكى خۆم :** ئەوانىش ھەمان ئەم قسانەيان بۆ خۆيان دووبارە ئەكردەوە تا لە دەست چون و تەسلىمى ھەوا و ئارەزۇو  
بۇون ، ئەو شەيتانەش كە ئەوانى لەخشتە بىدەمان ئەو شەيتانەشە لەگەل تۈدايە بۇيىھە ئامان خوت لەشەرى تەلىقۇن  
بىپارىزە .

## ريگرى چوارەم

### پوشاكى مۆدە

**خوشكى بەئىمانم :** قەت لەخوت پرسىيوھ بۆچى دروست كراوى ؟ چ ئەركىكت لەسەر ؟ خواي گەورە ئەفەرمۇى ؛  
﴿ وَمَا حَافَتُ الْجِنَّةِ وَالْإِنْسَانَ إِلَّا لِيَعْبُدُونَ ﴾ ( 56 )<sup>(15)</sup> ، واتە : جىتكە و مروقىشىم بۆ ئەوهە دروست كردۇوھ  
بۆ ئەوهى بە تەنها بىپەرسىن .

بۇيىھە ئەم ئەركەي خراوهەتە ئەستقى تۆو خوشكانت واى كردۇوھ كە دوزمنانى ئىسلام ھەرجارە و پەنا بىنە بەر  
دۆزىنەوەي رىگەيەك بۆ لابىدى ئەو ئەركە پېرۋەزى كە خراوهەتە سەرشانت ولاانت لەسەر رىگا راستەكە كە ئەتكەيەننەتە  
بەھەشت و پەزامەندى پەرۇھەردىگارت ، ئەم جارەيان دوزمنانى ئىسلام پەنایان بىرە بەرپوشاكى مۆدە بۆ لەخشتە بەردىنى  
ئافرەتانى ئىماندار و بى ئاگاكرىن ولادانىان لەياسا پاڭ و بىيگەردىكەي پەرۇھەردىگارتا بەھەوھى و چۆنیان بۇيىھە بۆ ھەر  
مەبەستىكى ترى خۆيان بەكارىيان بىنەن بۆ پوشاندىنى خۆرەشىتى كۆملەڭكى ئىسلامى چونكە وەك خۆيان ئەلین ئەوهى كە  
ئافرەت و پەرداخىك مەدى دەيىكەت و گارىگەر لە سەر مۇسلمانان بەھەزاران تۆپ و تەيارە ناكىرىت !

ئەزانى مۆدە چى يە : واتە كەوتتە شوين يان ئالودە بۇون بەنۇيىتىن جۆرى پوشاك بەبى گويدانە ئەوهى ئەم  
پوشاكە شەرعى يەيان ناشەرعى !!! بۇيىھە سەرەپاي ئەوهى زۇرىپەي پوشاكە نوئىيەكان دىز بەھە شەريعەت و ياسا و پىسایانەن  
كە پەرۇھەردىگار دايىناوه كەچى زۇرىپەي خوشكان گوئى نادەن ئەھەر ئەپېشىن گەرچى پېچەوانە ئەو فەرمانەي  
پەرۇھەردىگارى كە فەرمانى كردۇوھ بە خۆداپوشىنى ئافرەتانى ئىماندار وەك ئەفەرمۇى : ﴿ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَا إِرْأَوَاجِكَ  
وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُذْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ دُلَكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفَنَ قَلًا يُؤْذِنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴾ ( 16 )

، واتە : ئەپېغەمبىرى خوا ﷺ بە خىزان و كچەكانت و ئافرەتى بىرۇداران بلىنى با جلبابەكانىيان ( 59 )  
جلبابىش : واتە : عابا ) بىدەن بە خۆياندا ، ئەوهش نىزىك ترە بۆ ئەوهى كە بەرەشت بەرز و بە حەيا و حىشمت و قورس و  
سەنگىنى بناسرىنەو ، تا ئەزىيەت و ئازار نەدرىئىن ، پەرۇھەردىگارى توش لى بۇوردە و مىھەرەبانە .

**خوشكى ئىماندار :** ئامانجى ئىسلام لە پوشاك ، داپوشىنى عەورەتى تو خوشكانتە و دووركەوتتە وەتانە لە خۆرۇت  
كىرىنەو و پارىزگارى كەنلى ئىۋەھە بۆ ئەوهى ھەمېشە گەشاوه وېئۇن خۆش بن ، وە دوورخىستنە وەتانە لە دەستانە كە  
ئەيانەو ئەنۋەنلىقىزىن بەنەنلىقىزىن بەنەنلىقىزىن .

.) ( 56 : ( 15 )

.) ( 59 : ( 16 )

ئامانجى دوزمنانى ئىسلامىش دەرسىتىنى عەورەتى ئىيۇھى بىيگەردا بۆيە ئەبىنин ھەرجارە و مۆدىلىك ئەخەنە بەرداستى ئافرەتانى ئىماندار لەپاستىدا جىيگەي داخە كچانىك ھەن بۇونەتە سەرچاوهى تاوان ! ! بۆچى ؟ چونكە ھەرجارە وجۆرە پۆشاکىك ئەپۆشن دەبنە ھۆى سەرەنج راکىشانى لاوان وەر لە تىپەپىنيدا بەلای دەستەيەك لاودا چاويان ئەخەنە سەرى تا لە چاۋ ون ئېبى ؟ ! ! لە لايەكى ترەوھ ھاواكارى ئەكەن لەزقى بۇونى پۆشاکى ناشەرعى وخراب و پەواج پىددانى .

ئەمانه چۆن ؟ گەر بىت و ئافرەتان بەيەكبارى دەست لەكپىنى پۆشاکى مۆدە وناشەرعى ھەلگىن و نەيكىن دوزمنانى ئىسلام پەنا نابەنە بەر دوريى مۆدەيەكى تر ، بەلام تاوهە بازارپى گىرفان پە كەنەنەنە تر پۆشاکى نوى تر و خراپتەر ئەخەنە بازارەوە .

**خوشكى خۆم :** گەر كچىك مالىكى جوانى پەتوى ھەبى مالىك لە چاوى خەلکى بىپارىزى لەناو خىزانىكى بەختە وەردا بىزى لە گەل ئەمەشدا مالەكەي بکاتە كەلاوهىيەكى داپوخا و خىزانە كەشى پەرتەوازە بکات تۆچى پى ئەلىي ، بى عەقلە ، ساويلكەي ، قەدرى ئەو نىعەمەتە نازانى ... هەند ئەزانى ئەو كچە كىيە ؟

ئەوە كچىكە وەر جارە وجۆرە پۆشاکىك ئەپۆشى جارىك كورت و جارى قۆل و سنگى ئەخاتە دەر جارىكىش پۆشاکىكى تەسک و تەنك ئەپۆشى زقد جارىش جلى پىياوان ئەپۆشى وئەندامەكانى لەشى بەدەر ئەكەوە .

**خوشكى بهئيمان :** پۆشاکى پۆشتە مالە جوان و پەتوەكەي و موسىلمانانىش خىزانە بەختە وەرەكە بە لەبرەكىنى ئەو پۆشاکانە باسمان كرد پۆشاکە شەرعى يەكەت و يېران ئەكەي ئەو پۆشاکە لە چاوى شەھوەت بازان ئەتپارىزى ، بە پۆشىنى پۆشاکە مۆدە وناشەرعى يەكانيش شىرازەي ئەو خىزانە تىك ئەچى كە موسىلمانانە ، چونكە گەر ھەر كچىك پۆشاکىكى پۆشتە بىپۆشى نەكۈپان چاويان ئەخەنە سەرى و نەدوائى ئەكەون و نەدلېشيان ختۇرە ئەكا .

بۆيە خوشكى بەپىز ئامان خۆت لە و پۆشاکى مۆدە و نىيو ۋوتانە بىپارىزە با نەچىتە پىزى ئەو ئافرەتانەي پىغەمبەر ﷺ لە بارەيانە و ئەفەرمۇى : " ... :

(<sup>17</sup>) ، واتە : دووكۆمەل ( ) . " ( ) ."

ھەن لە ئەھلى دۆزەخ نەمبىنیون : ... ، وە ئافرەتانىك كە پۆشتەن بەناو و لە پاستىدا پۇوتىن ، بەناز و لارولەنجەو دەرپۇنە پىوە ، و سەرنجى پىياوان بۇ خۆيان رادەكىشىن ، پىچى سەريان وەكىو بان پىشى ووشتە بەرزىدە كەنەوە ، ئەوانە نارپۇنە بەھەشتەوە ، و بۇنى بەھەشتىش ناكەن ، سەرەپاي ئەوەي كە بۇنەكە دورەپىزى ئەوەندە و ئەوەندە دەپروات .

ھەروەها كەم خۆت بەپىياوان بچوينە ، و جلىان لە بەرمەكە ، چونكە پىغەمبەرى ئازىزمان ﷺ فەرمۇيەتى : " (18) (2784) ... و سلم ."

واتە : پىغەمبەرى خوا ﷺ نەفرىنى كەدوووه لە و ئافرەتانەي كە خۆيان دەچوينىن بە پىياوان . بۆيە ئەگەر پىت خۆشە قىامەت لە دەست چى و بچىتە پىزى ئەو ئافرەتانەي كە پىغەمبەرى خوا ﷺ باسىكىردن ئەوا ئارەزوت لەچى ھەيە بىكە و ئۆبىالى خۆت بەستۆي خۆت .

**خوشكى خۆم :** چ سودىكەت لە پۆشىنى نىوھ پوت كەدوووه ، بەپاستى جىيگەي داخە خوشكى گەر بەھۆى پۆشاکىكى بىي گىانەو بچىتە دۆزەخەو بەپاستى جىيگەي داخە گەر بېركەنەوەت تەنها بېلى لاي ئەو پۆشاکە مۆدانە بکات ئەوا لە دۆزەخ نزىكت ئەكەنەو گولى كۆملەكىچىن ئېبى ئابى ؟

(<sup>17</sup>) . ( ) . (18) . ( ) . (2784) .

گولی کومه‌لگا ئەبى تۇرى گول بىنېزى ئاواي باخچە بدا ويۇنى كۆمەلگا خۆشىكەنەوە ، نەك باخچە يەكى پىر لەدپ پەروەردە بىكا كە بۇنى نى يە و تەنها ئازارى خۆي وچوار دەورەكى ئەدا .

گەر خۆت بە گول ئەزانى ئەوا كىلىكى درېكە كان بىكە بە باخچە و كەلاوه كان ئاوه دان بىكەرە وە خىزانە كان بەختە وەر بىكە ئەمەش تەنها بە پۇشىنى پۇشاڭى ئەندامە كانت داپوشى نەك پۇشاڭى وە كۆ ئەو وايەكە هيچت نەپوشىبى . بەر لە كۆتايى ئەمەوى لېت بېرسى كە لە مال دەرئەچى بۇ كى خۆت جوان ويۇن خۆش ئەكە ؟ ! ! ! بۇ كى جلى مۆدە لە بەر ئەكە بۇ لە خۆپۈشىن ئەترسى ، ئەترسى كوران تەماشات نەكەن و كەسىك نەبىت بىتە خوارىيەت وەر بەكچى بىنېنەتەوە ، لە مەياندا لەگەلتا نىم .

**خوشكى خۆم :** هەر كورپىك تۆى بە جلى مۆدە و پىرچى زەرد و پەنگا و پەنگە وە ويست ئەوا تۆى ناوى جەوهەرى تۆى ناوى بەلكو تەنها جەستەتى ئەۋى ! ! باش وايە خۆت بېپۇشى بىزانە كورانىكەن سەيرى جەوهەرى تۆى كچ بىكەن پېش ئەوھى سەيرى پۇخسارت بىكەن ، بۇيە كەر پېت وابى تا بەپۈشكەش جوان بى نۇتر مىرد ئەكە ئەوا نۇرەلەيت كەر كورپىك سەيرى رۇشكى تۆ بىا و جەوهەرى تۆ لە ياد بىكەت دووسېبى بە رۇشكى كچىكى ترەل ئەخەلەتى ئالولدەر رۇشكى يەكتىكى تر ئەبى كورپىكىش جەوهەرى تۆ بىي پېيوىست ناكات خۆتى بېرۇوت كەيتەوە خۆت بىنۇينى لە پېش چاوى . بۇيە ئامان خۆت لە تۈرە بۇنى پەروەردەگار بىپارىزە رېڭىرى خۆرۇت كەرنە وەش بە جى بىلەو ملى رېڭا راستەكە بگە . بەسىھەتى چىتەم بە پىرىدى كەشتەن تاوان كەر جلى نىوھ پوت و تەسک و تەنكى كچان نەبى چىتەر كوران دەستە و ئەزىز دائەنېشىن و ئەو پىرە يان لە دەست ئەچى كە بە هوپىوھ ئەگەنە ئەو بەرى تاوان لېيىھە .

## رېڭىرى پېنچەم

### هاورپى خراپ

**خوشكى ئىيماندار :** نۇر جار پەروەردە خىزان والە خوشكان ئەكەت هەر لە منالىيە و ئالولدەر رېڭىرى راست ئەبى لەم كاتەدا خواي پەروەردەگار مىنندەرى تر رېڭىرى بۇ رۇشنى ئەكتە وە دەبىنى بەبى ھىچ كېشى يەك ملى رېڭا راستەكە ئەگرى وەھىج بايەخىك بە رېڭىرە كان نادات تا ئەو رۇژە ئەكىك لە پېڭىكا دېت و قول ئەكا بە قولىا و ئەللى : ئەرى وەرۇن بۇوە لە راست رۇشىشىن ماندوو نەبۇوى وەرە با يەكىك لەم رېڭىرانە هەلبىزىرىن تەنها بۇ تاقى كەرنە وەم پشوئەدەيت وەم رېڭىكە ئەنەن ئەناسىتەوە لەم رېڭا بۇ ئەو رېڭا و بۇ تولە رېڭىكە ئەنەن ئەناسىنە وەيەن ئاسانە ئەم كەسە كوتۇپەش ھاورپى خراپە ، كە پېيوىست ئەكەت خۆتىلى بىپارىزى ، لە من مەپرسە ناسىنە وەيەن ئاسانە پېيوىست ناكا لەناو چاوانىا بنوسرى ھاورپى خراپ جارى پېت ئەللى جله نىوھ پوتە كانت جوانن ھەر لە خۆت دىن جارىك دەعوەتت ئەكاو كۆمەللى كورگى درېنەت پى ئەناسىنەن و جارى كاسىتىكى كۆرانى وكتىيەكى خۆشە ويسىتەت بۇ ئەھىنە و جارىكىش پلانت بۇ دائەرېڭى ئەرەنگ چويتەوە بۇ مال چ درۈيەك بىكەت رۇزىكە بەنوكە كانت بەفيق ئەدا رۇزى بەچونە بازار رۇزى پېت ئەللى باوك و دايىكت بىريان تەسکە بە قىسەيان مەكە و رۇزىكىش ئەللى دووسېبى ئەمرى تۆزى لە زيان رابوپەرە ! ئەمانە ھاورپى خراپىن و پېيوىستە نۇر خۆتىيان لى بە دور بىگرى چونكە ئەمانە دوزمنى تۆن تەنها ئەو ھاورپىيانەت نەبى كە رېڭىرى راستت پېشان ئەدەن يارمەتى دەرتىن لە گوپىاھلى كەرنى فەرمانى خواي گەورە رۇزى دوایىت ياد ئەخاتە وەك خواي گەورە ئەفەرمۇز : ﴿الْأَخْلَاءِ يَوْمَئِنْ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَذُولُ إِلَى الْمُتَّقِينَ﴾ (19) :

بەلىن ھاورپى خراپ تەنها جارىك قىيامەتت وە بىر ناھىنەتت و ئايەتىكى قورئان بەسەرتا ناخوينى لە كاتى نوپۇزە كانتا تەلىقۇنت بۇ ئەكەت و سەرقاالت ئەكا پېت ئەللى پېچت واجوان كە رەنگە كە زەردكە بە پەرق دايىمه پۇشه چىركە ساتىك باسى

پۆژووت بۇ ناكا باسى جوانى فلانه كورپت بۇ ئەكاو باسى ئە و كورپەرى ترت بۇ ئەكا و به گشتى هاوارپى خراپ لە ھەموو شتىكى باش دوورت ئەخاتە وە ورپىگىتە لە گەيشتنىت بە پەزامەندى پەروەردگارەت و فيئرى دۆپان و درق كىرىن و كارى خراپ و لە بەد رەوشتى نزىكت ئەكاتە وە پەنا بەخوا .

هاوپی چاکیش غم خورته و پیش خوشه پاست گو و پهلوشت به رز و گوپایه‌ل بی بو فرمانی پهروه ردگارت تا به و هوپیه و بگهیته ره زامنه‌ندی خواه مهزن و به هه شته که هی به بارمه‌تی خواه میهرهه بیان .

ئەمانەی باسم كردن مشتىكىن لە خەرمانى كارە خراپ و نابەجىكىنى ھاۋپىي خراپ ، ئەم فەرمۇودەيە خوارەوەش وەك زەنگىكى ئاگادار كەرەوەيە بۆ خوشكان كە ھاۋپىي خراپ بناسنه وە و لە ھاۋپىي چاك جىايىان كەنەوە پىغەمبەر ﷺ فەرمويەتى : " :

نمونه‌ی هاودهم و براده‌ری صالحان و هاودهم و براده‌ری خراب : و هکو عهتر فروش و کوره‌چی وايه ، عهتر فروش‌هکهيان :  
يان عهتریکت پی ده به خشیت ، يان لی‌ی ده کریت ، يان بونیکی خوشت دی به سه‌ردا ، و هکوره‌چیه‌کهش : يان پوشاكه‌کانت  
ده سووتینه‌ی يان موننکه ناخوشی دی به سه‌ردا .

خوشکی ئىمامدار: پىغەمبەرى خوا ﷺ فەرمۇيەتى : " (21) 927، واتە : مەرۆڤلە سەر ئايىنى بىرادەر و دۆستەكەيەتى ، جا ھەر يەك لە ئىپوھ بىروانىت

برادری و دوستاییتی له گەل کىدا دەکات .  
 ئالىرەو بىزىرىنە كى بەهاپى هەلئەبىزىرى بۇيە هەلبىزادىنى ھاپى واتە هەلبىزادىنى خوشك وبرا ، خوشكىكى دىلسۆز  
 ھاپىيەك بىت هەلەكانت بخاتە پىش چاوت بقئەوهى راستى بکەيتەو نەك پىگاي هەلەت پىشان بىدات ھاپىيە چاك ئەو  
 ھاپىيە يە كە پىش بېرىكت لەگەل ئەكا لە خويىندىنى قورئان وداواتلى ئەكانت نويىزەكانت لەكانت خۆيدا بکەي وپىشت ئەلەن  
 خۆت جوانى ئەم حىجابەش كە ئەپپوشى هيىندەتى ترجىانت ئەكانت ھاپىي باش كتىب و كاسىتى بەسۈدت بقئەھىنلى  
 لەداوى كوربان دورت ئەخاتەوە لە كارى خراب سەرزەنلى ئەكانت لەتكانە ھاپىيەتىت ئەكانت ولەخۆشى وناخۆشىدا  
 بەشدارتە و خەمى قىامەتت ئەخوات لە گۇرانى و تىكەلاو بۇون ئەتپارىزى دەستت توند ئەگرى وناھىلى ملى بېگەكان بىگرى .  
 ئەم ھاپىيە باشە ئەمەيان پىسى ئەوترى ھاپى چونكە ئەم ھاپىيەتى يە بەردەۋامە و پىشت بەخوا لەزىز سىيەرى  
 عەرشى يەروەردگار ئەبن وەك يېغەمبەر ﷺ فەرمۇۋەتى : " ... :

عهرشی خویدا دایان دهنیت ، له پژشکدا که سیبهرنی یه جگه له سیبهری عهرشی ئهونه بیت : ... دوو کەس له بەر رەزامەندی خواي پهروهەردگار يەكتريان خوش بویت ، له سەرئەو خوشەویستىيە كۆ بىنەوه ، و هەر لە سەرئەو خوشەویستىيە بىننەوه تاكو دەمنىن و له يەكتىر حىا دەبنەوه .

**خوشکی خوّم** : دوو بیچوه ناسک له دارستانیکی بیوه هی و بی درنده ژیانیان ئه بردە سهري يه کيکيان ئالوده هی دايك وهاوري  
ناسكەكانى ترى بwoo ئه و ترييان حەزى لى بwoo بزانى چى له دەرە وە دارستان هە يه سەرئەنجام ببووه هاوريي چەند چەقەل  
وگورگىك له يېستى ناسكدا خۆيان دەر خستىبوو، ياسى خۆشى دەرە وە دارستانە كەيان يقئەكىد ياسى مىوه و ئاواي

. ( )<sup>(20)</sup>

. (927 : )<sup>(21)</sup>

. ( )<sup>(22)</sup>

پوشن و شیرینیان بوقت کرد . بیچوه ناسکی به سته زمان که وته شوین ئم هاولی گیانی به گیانیانه ئه مانیش بر دیان وله بیابانیکا بته نهانه به جیان هیشت دوا جاره رچی گورگ و درنده ئه و ناوه بمو ئاگاداریان کرده و خویانیش له دوره وه ته ماشای ئم فلیمه یان ئه کرد و چیزیان لیوه رئه گرد ، ناسکه که تریش به ئاسوده بی لەگەل دایک و لەناو هاولی ناسکه کانی تری مایه وه .

**خوشکی ئیماندار :** زیانی تو خوشکه کانت جیاوازی لەگەل زیانی ئه و ناسکانه ئی یه هاولی ناسکه کان هاولی باشن و چەقل و پیویه کانیش هاولی خراپ . بقیه کاتی ئه و هاتووه ناسکه کان له و چەقل و پیویانه جودا بکهیت وه که له پیستی ناسک خویان ده رئه خن ئم چیزکه دروست کراوی خیالی خومه به لام لەناو خوشکاندا شتی وا نور پو ئهدا .

لیئەدا باچەند پرسیاریکت ئاراسته کەم :

یەکەمیان پیت ئەلی پیستت بە سروشى جوانه پیویستى بە دەرمانى خۆجوان کردن وه ناکات ، دووهم پیت ئەلی دواکە و تو و مەبە مکياج بکە کامیان باشتره ؟

یەکەمیان پیت ئەلی حیجاب بکە و بی ئەمری پەروه رەگارت مەکە ، دووهم پیت ئەلی ئم پەرپیه چى يە بە سەرتە وه واخوت داپوشیو ئەلی پیرەزى ، پرچت ئازادکە رۇر جوانه ، بەم شیوه يە کوران تەماشات ناکەن ، کامیان هاولیيە کى باش و دلسوزە ؟

یەکەم پیت ئەلی پوشاكى نیوه بوت لە بەر مەکە خوت بیپوشە مەبە سەرچاوهى تاوان و بی فەرمانى پەروه رەگارت مەکە ، دووهمیان پیت ئەلی ئەم چى يە ئە وەندە دواکە و تو و ئم پوشاكە کۆنانە چىن لە بەریان ئەکەی وەرە بچىنە بازار پوشاكىي مۆدە بکە با خەلک سەيرت كەن خۆ نات خۆن ، بەرای تو کامیان باشە ؟

یەکەمیان فيرى قورئان خويىندن و بىاسى گرنكى كات و خۆپاراستنت بوقئىكا ، دووهمیان نويىرىن گۈرانىت بوقئۇسى و كاتت بە فېرۇچە دات .

ئەمیان فيرى راست گۆبى و پەرەشتى جوان و بەرزت ئەکات ، هاولی خراپىش فيرى درۆکردن و پەرەشتى خراپت ئەکا ، بەگشتى هاولی چاڭ غەم خۆرە و يارمەتى دەرتە و فيرى گۆپپەلى كردى خوا و پېغەمبەرت ئەکا و ئەرك و فەرمانە شەرعى يە کانت لا جوان و شىرىن ئەکات و پېئى خۆشە بگەيتە رەزامەندى پەرەردگار و خۆشىبەختى هەتا هەتايى لە بەھەشتەکەی خواى گەورە .

هاولی خراپىش بە پېچەوانە و سەرت لەرق و تۈرپى خواى گەورە دەرئەکات و سەرئەنجامىش پەنا بە خوا دۆزەخ و چارەرەشى هەتا هەتايى خواى گەورە من و توش بپارىزى لە دۆزەخ .

جا خوشكم خوت بپىارىدە کامیان ھەلئەبىزى کام سەرەنجامت پى خۆشە .

**خوشکی خۆم :** سېبى کە مردى تەنها خوت بە پرسیارى هىچ کام لە و هاولی خراپانەت فرييات ناکەون ، بە لام هاولی باش بە ئامۇرگارى يە کانى پېش مردن فرييات ئەکەوى بقیه دووركە و لە هاولی خراپە کانت بلى چىتە ئىۋە هاولىم نىن ، خوشکى ئازىز كاتى ئەوە هاتووه كە مال ئاوايى لە هاولى سەرپىگە کانى خۆشىبەختىت بگەيت و توند دەستى ئەو هاولپىيانەت بگرى کە لە سەرپىگا راستەكەن لە گەليان بېق پشت بە خوا بەرە و بەختە وەريت ئەبەن چونكە ئەوان راست ئەرپىنلى ناگەرپىن توش لادەيتە سەرپىگە کان تا ئەگەيتە شوينى مەبەست کە بەھەشتەکەی خواى گەورە يە بە راستى ئەوانە سەرکە و تو و سەرفرازن .

## رېگرى شەشم

### نەزەرکردن

**خوشکی ئیماندار :** چاوه کانت توندې بەستە هەست بە چى ئەکە ؟

تاریکی و هیچی تر . بیهینه پیش چاوت ئو چاوهی که ئم دونیا رهنگا و رهنگهی پی ئه بینی ئو چاوهی باوک و دایک و هاوپیکانتی پی ئه بینی ، شه و که خه و تی که به خه بدر هاتیته و ، پیت چونه لدهستی بدهی ئو کات تنهها تاریکی ئه بینی ئاره زووی چرکه ساتیک پوناکی ئه کهی . ئم حالی تقریکه له و خوشکانهی تا ئو نیعمه ته گوره یهی که خوای په روهردگار پی به خشیون له دهستی نه دهن قه دری نازانن ، لیت ئه پرسم خوای په روهردگار چاوی بق دروست کردودی بق ئه و هی سه یری حرامی پی بکهی ؟ بق چاوی پی به خشیوی ؟ بق ئه و هی بنواری به پی خوت تاوه کو به هویه و هی بگیته شوینی تاوان ؟ یان بق ئاوه چاوی پی به خشیوی به دوای خوشیویسته که تدا بگه پی ، یان به دوای عهیب و عاری خلکدا بگه پیت ؟ خوشکم خوت ناکری ئم نیعمه ته گوره یه به بی مه بست دروست کرابی .

**خوشکه که** : ئو په روهردگارهی چاوی پی به خشیوی له هه مان کاتدا فه رمانت پی ئه کات و پیت ئه لی : ﴿ وَقُلْ لِّلْمُؤْمِنَاتِ يَعْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ ﴾ (23) ، واته : بلى به ئافره تانی برودار چاو له ئاستی نامه حرم بپوشن ، داوینیشیان له تاوانی زینا بپاریزن .

که واته چاو بپوشن له ته ماشا کردنی حرام رهنگ بپرسی که توانای بینینمان پی به خشراوه بق ده بی چاو بپوشین ؟ چاو نه پاراستن چ په یوهندی یه کی به خوشبختی یه و هیه ؟ خوشکم په یوهندی یه کی زوری هیه و هک لەم فه رموده یهی پیغه مبه ردا ﷺ به جوانی ده رئه که وی که ده فه رموی : "

( )  
(24)  
" ( )

ئه بینین پیغه مبه ردا ﷺ له فه رموده کهی به زینای چاو دهست پیکردووه چونکه بنه وای زینای دهست و قاج و دل وعه وره ته .

که وابو خوشکم وریا به تاوانه کان له ته ماشا کردن ( ) هوه سه رچاوه ئه گری ، هه رئه مهش وای کردووه کاتی جه ریری کوری عبدالله پرسیاری له پیغه مبه رکرد ﷺ سه بارهت به برچاو که وتنی له ناكاو ( ) ده لیت : فه رمانی پیکردم که چاومی له سه رلا بهم .

ئه مهش ئوه ئه گهیه نی که چاو نه پاراستن ریگره له خوشبختی چونکه گه ( نظر ) جو ریک بیت له جو ره کانی زینا کردن ئه واه خوشبختی وزینا پیکه وه نایان گونجی هه رئه مهش وای کردووه کاتی هاوه لی پیغه مبه ره پرسیاری له پیغه مبه ری خوا ﷺ کرد سه بارهت به برچاو که وتنی له ناكاو له وه لاما پیغه مه ر ﷺ پی فه رمو : چاوی له سه رلا به .

چاو پوشین و پاراستنی له ته ماشا کردنی حرام سودی زور گه ورهی هه یه له وانه : ﴿ بِهِ جِيَهِنَانِي فه رمانی خوای په روهردگاره که هوی خوشبختی یه و هک ئه فه رموی : وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَحْشُ اللَّهَ وَيَنْفِعُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِرُونَ ﴾ (25) ، واته : ئه و که سهی که گویا یه لی خوای په روهردگار و پیغه مبه ره کهی بیت ﷺ ، له خواش بترسیت ، ئه واه وانه که سه رکه و تون . ئه و ده رگایهی دل دائه خا که شهیتان لیهی وه دیتنه ناو دلتنه وه .

(23) . (31 : )

(24) . ( )

(25) . (52 : )

لە بىزاري و خەفەت رىزگارت ئەكەن ، چونكە هەر كەسىك بەردەوام چاوى كراوه بىت هەردەم لەخەم و پەزارەدا ئەژى .  
لە تاوان دوورت ئەخاتىو .

چىتر كاتى زېپىنت بەھەدەر ناچى چونكە چاونەپاراستن واتە كات بەفيپق دان .  
چىتر شەيتان جىڭكاي لەدىتا نابىتە و وناتوانى بەيارمەتى خوا كارى خراپت پى ئەنجام بىدات وله زۇر شىتى تىريش ئەت  
پارىزى .

**خوشكى خۆم :** چاوهكانت بخەرە خزمەت قورئان خويىندىن و خزمەت كردنى دايىك و باوك و خويىندىن وانهكانت بۆ ئەوهى سالىتكى زوتقۇناغەكانى خويىندىن بېرى .

چاوهكانت مەكەرە ھۆكارىيىك بۆ كېپىنى دۆزەخ بەلكو بېكەرە پىرىدىك بۆ گەشتىن بەھەشت .

### رېكىرى حەۋەم

#### گۈرانى و مۇسۇقا

ھەركە گۆيى لەدەنگە بۇو لەژۇورەكەي ترەوە كىتىبەكانى فېرى ئەدا و سەعى كردنى بىر ئەچى و دەنگى ( پادىيۆ يان تەلەفزىيەنەك ) بەرزكەتەوە !!

يان ئىش وكارى ناومال بەجى ئەھىلى بەسەردايىكى يەوە بۆ بىستىنى ئەدەنگە زولاللەي ئالودەي بۇوە ھەرلە گەل بىستىنى دەنگى چاوانى پەلە گىريان ئەبى و بەھەسرەتەوە تاتەواو بۇونى دەستەو ئەۋنۇ دائەنىشى وگوئى لى ئەگرى گوئى لەكى ئەگرى ؟

گوئى لەو گۈرانى بىزە ئەگرى كە ھەموو رۇشكى بەبى ئارامى چاوهپوانى ئەكاو چەندىن كەنال ئەگۈرى بۆ گۈرانى بەكانى ! ئەم كەسە كىتىيە كە دەست لەسەعى كردن ھەل ئەگرى وپىشت گۆيى ئەخات بۆ گۈرانى يەكانى ؟ ! ئەمە حالى زۆربەي ئەو خوشكانىيە كە بەبىستىنى قورئان وئامۇڭگارى وەرپەن بەن وله كاتى ئامۇڭگارىدا سەعى كردنى ھەيە وكارى ناو مالىيان ھەيە ، لە كاتى گۈرانىشدا تەنانەت يارمەتى ئە دايىكە نادەن كەخوايى گەورە لە بارەيانەوە ئەفەرمۇئى : ﴿ وَقَضَى رَبُّكَ أَلَا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَاهُ وَبِالْأَلَّا إِلَّا إِحْسَانًا﴾ (23) : (26)

واتە : پەروەردگارى تو فرمانى كردووە ، و بېرىارى داوه كە جىگە لەو نەپەرسىتىت ، و چاكە كارىش بىكىت لە گەل دايىك و باوكدا .

بەداخەوە : خواي پەروەردگار گۆيى بەخوشكان داوه بەلام زۇرتىرينىان لەبرى ئەوە سوپاسى خواي گەورە لەسەر بکەن و گۆپرایەلى پەروەردگاريان بن كەچى بەباشى بەكارى ناھىيىن ! قەت بەكەسىك نەگەيشتىوو گۆيى گران بۇوبىت چەند جارى ووتەيەكى بۆ دووبىارە ئەكەيتەوە تا تى ئەگا .

دەبپۇرە شوينىكى قەره بالغ و گۆيىكەن توند بىگە تەنها جولەي دەمى خەلکى دەبىنى وھىچ تىنالگەي وھىچىش نابىستى ئەي ناترسى خواي گەورە گۆيىكەن لېبسەنیتەوە وکەپىت ، نازانىت گۈرانى حەرامە گوئى گىتن لەغەيىت حەرامە ئەي ئەو زاتە گەورەيە گۆيى پى بەخشىوي ناتوانى لېت بىسەنیتەوە ئەي ئەو كاتە چى ئەكەي ؟ ! ! !

بۇ ناترسى لەپەروەردگارت زۇرەك ھەن تا خواي گەورە ئەو نىعەتە گەورەيەيان لى ئەسەننەتەوە ھەستى پى ناكەن پەنا بەخوا بېرى لەو كەسانە بېرسە كە گەورەتىرين نىعەتىيان لەدەست داوه كە چاوهكانىيانە .

**خوشکه به ریزه که** : گویگرتنت بُو گورانی سه قافهٔ وزانست پی زیاد ناکات دهوله مهندت ناکات پیزدار و به شکوت ناکات وه نه تینویتیت ئەشکیئنی و نه به خته وه دلخوشت ئەکات ، به پیچه وانه وه تنهها غم بارت ئەکات و کاتت به فیقر ئەدات .

په روهردگاریش لیت توپه ئېبى ، و پیغەمبەرى خواش ﷺ ئەفرموى :

"<sup>(27)</sup> ، واته : كەسانىك دەبن لە ئۆممەتى من داوىن پىسى و پوشىنى حەریر و خواردنەوهى مەى و مۆسیقا بە حەلال دەزانن <sup>(28)</sup> .

بُو ناتوانى بى ئەمرى مامۆستاكەت بکەى ، بُو ناتوانى بى فەرمانى هاپپىكانىت و برا و مىرددەكەت .. هتد بکەى ، ئەى چۆن بى فەرمانى په روهردگار ئەکەى كە گەورەى تو و ئەوانەشە كە تو ناتوانى بى فەرمانيان بکەى .

**خوشکى من** : ئەركى گوئى بىستنى گورانى وقسەى پپو پوج نى يە كە نەمامى ژەھراوى لە دلتا ئەنیشى دللت پەق و بى ئاگا ئەکات لە گوئى بىستنى قورئان و ئامۇڭگارى .

**خوشکى خوم** : ئەركى گوئى بىستنى ئامۇڭگارى و قورئانه بىستنى ئە وانانەى كە مامۆستاكەت ئەيلىتەوه بىستنى قسەى دايىك و باوكىھەتى .

خوشکەكەم لە ژيانا ميوانى جا توخوا كە ئەچىتە ميوانى هاپپىيەكت يان خزمىكت چەند ھەول ئەدەى بى دەنگ بىت وسەرنجى دەرووبەر راکىشى بُو لای رپەوشت بەرزىت . هيچ نېبى نىو ئەوندە ھەول دە لە ميوانى دونىادا خوت بپارىزە با لە كۆتايى دا بە باشى باس بکرىيەت و پاداشت بدرىيەتەوه .

### دوايەمەن ميوان

**خوشکى به رېزم** : لىرەدا چەند پرسىيارىكى گىرنگ يەخت ئەگرى :

خوشكم ئاپا بەم شىۋەيە و لە سەر ئەم حالەتە پىشوازى لە مەدن ئەكەيت ؟ !

بەتىيە لاپىدونى كورپان پىشوازى لە مەدن ئەكەيت ؟ ! دەبا ئە و كورپانه چىكە ساتىك مەدنەكەت دواخەن يان لە ئازارى مەدنەكەت كەم كەنەوه .

ئەتەۋى لە كاتى قسەكىردىن بە مۆبایل پىش وازى لە مەدن بکەيت ؟ ! يان بە جلى نىوھ پوتەوه ؟ ! ياخود بەپشت بەستىنت بە هاپپى خراپە كانت پىش وازى لى ئەكەى ؟ !

يان بە نەزەر كىردىن و گوئى گىرن لە گورانى ؟ !

ئەگەر لە سەر ئەم حالەتە خراپانە بىرى پەنا بە خواى گەورە ئەوا بە خراپى كۆتايىت بە ژيانات ھىنداوه چاك بىزانە و لە خواى گەورەت بىرسە گەر لە سەر ئەم حالەتەت بىرى ئەوا بە ھەمان شىۋە زىندۇ ئەكىرىيەتەوه وەك عبدوللائى كورپى عومەر خوايان لى پازى بى لە پیغەمبەرەو ﷺ ئەگىرىيەتەوه كە ئەفرموى :

"<sup>(29)</sup> ، واته : ھەموو بەندىيەك لە بەندەكانى خواى په روهردگار لە سەرج شىۋەيەك :

بىرىيەت ، ھەر لە سەر ئەو شتە زىندۇو دەكىرىيەتەوه .

جا ئەو كاتە چى بە په روهردگارت ئەللى ؟

<sup>(27)</sup> ھەرودەن دەبىنەن لەم سەرەدەمەى خۆماندا ، لە سەر كەنال و پادىق و تەلەفزىيەنەكانەوه ، كەسانىكى سەرە نەزان ، خۇ بەزانا دانەر ، بە ناو ئاين و زانستى شەرعىيەوه فەتو بە حەللىتى مۆسیقا دەدەن ، بۇ گەشتن بە مەبەستە گلاؤەكانى خۆيان .

<sup>(28)</sup> ) 91 : 186 : 1 : .

<sup>(29)</sup> ) 8015 : .

ئا به م شیوه‌یه سوپاسی په روهردگارت ئەکەيت ؟ پاداشتى ئەو جهسته رېكەی پېيى داوى بەجلى نيوه پوت سوپاسى نىعىمەتە كانى ئەکەى ؟ بە خۆ پوت كردنەوە پاداشتى ئەدەيتەوە ؟ بە تا نيوه شەو قسە كردىنى ناو تەلىقۇن سوپاسى په روهردگارت ئەکەيت ؟ گوييە كانت بۆ گوى گرتى لە حەرام دروست كراون بۆ ھەلگرتى تەلىقۇنى كوران و گۈرىنەوەي وشەي سۆزدارى ؟ زمانت بۆ نوكتە و قسەي پېپوچ دروست كراوه ؟ بەم چەشىنە سوپاسى په روهردگارت ئەکەيت .

سبەي چۆن پوت دىت لە تەنگانەدا دەستە كانت بەرزكەيتەوە داواي يارمەتى لە په روهردگارت بکەى ؟ لە كاتىك دا زمانت وتهى خىر و چاكى پىادا نايىت گوى يەكانت تەرخان كردوووه بۆ غەبىت و گۇرانى چاوه كانيشت بۆ ئىشك گرى سەتەلايت و كارى گريانە بۆ فلىمەكان قاچەكانيشت بۆ بىزازار و پىاسەي ناو پاركەكان . بەم شىوه‌يە پاداشتى چاكەكانى په روهردگارت ئەدەيتەوە كە لە سەر جوانترین شىوه دروستى كردووى وەك دەفرموئى : ﴿لَقَدْ خَلَقْنَا إِلَيْنَا إِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ﴾ (4: 30)، واتە : ئىمە مرۆقمان لە سەر جوانترین شىوه دروست كردوووه ، و پېزى لىتىناوى وەك دەفرموئى :

﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ﴾ (70: 31) ،

واتە : ئىمە پېزمان لە نەوهەكانى ئادەم ناوه .

ئەو هەموو شستانى په روهردگارت بېيى بەخشىتىيە تا مردن سوپاس گوزارى دەبۈرى . خوشكى خۆت بەچى ئەزانى ؟ بى ئەمرى په روهردگارت ئەکەيت لە كۆتايى دا هەموو دونيا و كەسەكان بەجىت ئەھىلن و ئەگەرىتەوە لاي په روهردگارت ، خوشكى من بەسىيەتى بى ئاگايى بەسىيەتى وەك ئازەل ۋىيان دونيا ھەخواردىن و خواردىنەوە و راپاوردان نى يە ھەركىز مرۆڤ بەبى مەبەست دروست نەكراوه ئەبى بۆ مەبەستىك دروست كرابى مەبەستەكەش پەرسىتەنەه روھە خواي گەورە ئەفەرمۇئى : ﴿وَمَا خَلَقْنَا الْجِنَّ وَالْإِنْسَانَ إِلَّا لِيَعْلَمُونَ﴾ (56: 32) ، واتە : جىتكە و مرۆققىشم بۆ ئەوە دروست كردوووه بۆ ئەوەي بە تەنها بىمەرسىن .

**خوشكى ئازىز :** كاتى ئەوە هاتۇوە لە بى ئاگايى بىيىدار بىتەوە با نەچىتە پېزى ئەو كەسانى كە په روهردگارت بارەيانەوە ئەفەرمۇئى : ﴿أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامُ بَلْ هُمْ أَصْلَ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ﴾ (179: 33) ، واتە : ئەوانە وەك ئازەل وان بەلكو بىگە لە ئازەللىش گومپاتىن ، ئا ئەوانەن كەسانى بى ئاگا .

كاتى سەرخەو شakanدن و خەيال و بىركردنەوە بە سەر چوو ھەستە ، بىيىدار بەرهەوە چاوهپوانى میوانە كەت بە ، ھاكا خۆى كرد بە ئۇرا مەلى فەقىرم با دەولەمەند بىم مەلى نەخۆشم با چاک بىمەوە ، مەلى گەنجىم با پىر بىم ، كى ئەلى ئەم میوانە دەرفەتى ئەوەت ئەدات بۆ پارە و ديارى دىت ، دەولەمەندى چى بۆ خواز بىننىش نايىت ، گەنجى و پىرى چى ، بۆ پىاسەي باخچەكان نايىت نەخۆشى و ساغى چى بۆيە خوشكم با چاوانت لە سەر رېڭاى راست بىت دلىشت لاي په روهردگارت ھۆشىشت بخە خزمەت دۆزىنەوە باشتىرين رېڭا بۆ پېيش وازى كردىنى میوانە كەت كە مردنە .

### وتهى كۆتايى

**خوشكى باودىدار :** كچى خۆش بەختە پېغەمبەرى خوا ﷺ و هاوه لانى كردىتى پېشەوانەك گۇرانى بىزى و ئەكتەرەكانى كردىتى پېشەوا .

**كچى خۆشبەته بەخويىندنەوە و گوى گرتى لە قورئان بىگرى بۆ حالى خوشكانى بىگرى بەختە وەر نابى ئەو كچەي بۆ بوداوى زنجىرە تەلەفزىيون و فلىمەكان ئەگرى .**

. (4: ) (30)

. (70: ) (31)

. (56: ) (32)

. (179: ) (33)

﴿ کچی خوشبخته گویی خستبیته خزمت ئامۇڭكارى و چاوه كانىشى خستبیته خزمت قورئان وكتىبى به سود ، نەك كچى گوئىيەكانى خستبىته خزمت غەيىهەت وقسەى بى مانا و تەلېقۇن و چاوه كانىشى خستبىته خزمت سەتلەلات . ﴾

﴿ كچى خوشبخته شەوانى بە نويىز و قورئان خويىندن و پارانەوە لەپەرەردەگارى بەسەر بەرى نەك بەسەتلەلات و تەلېقۇن وقسەكىدىن . ﴾

﴿ كچى خوشبخته جله كانى قەلايەكى ئەستور بن و بىپارىزنى نەك كەلاوه يەكى داپوخا و هەممو خەلک بزانى چى تىايە . ﴾

﴿ كچى خوشبخته كتىبى بەسود و ئامۇڭكارى بەسەر ھاۋىپەكانى دا دابەش بکات ، نەك وەك ھەندى كچ غەيىهەت و گۇارنى و وتە خراپ وناشرين بەسەرياندا دابەش بکات و بلاؤى بکاتەوە . ﴾

﴿ كچى خوشبخته كە پىگاي پەرەردەگارى ھەلبۈز دېيىم بەستىكى ھەبى لە زيان . نەك كچى تەنها ئاواتى ئارەزۈوەكانى بىت ، لاى گۈنگ نەبىت بەھەرج شىۋوھولەھەر چ پىگەيەكەوە بى پىيى بگات ، يان بەبى مەبەست لەم دونيايە بىت . ﴾

ھەرگىز خوشبخت نابىت ئۇ كچە رۆزىك بۆ تاوانەكانى نەگىريابى بۆ بەفېرۇ دانى كاتە زېپىنەكانى نەگىريابى ھەرگىز خەمى فەوتانى نويىزەكانى نەبىت ئایا مرۇۋ بۆ ئەم مەبەستە خولقىنراوە ؟

بە داخەوە بۆ ئەخوشكەنە ئاستى بىركردنەوەيان تەنها بېلاي ئەو پۇشاکە ئەكەن كەن ئەي پۇشىت بەپاستى ساويلكەن وجىيەي بەزەيى پىدا ھاتنەوەن كچانىك كە نەيانتونىيە ئەو جەستەيە بېپارىزنى كە پەرەردەگار بە ئامانەت داويانەتى لە زيانىكى كويىرەوەرى وکات بەفېرۇدان ئەزىن غەم ناخۇن حەرام و حەلآل ناكەن و گوئى نادەن .

بۆ ھەممو ئافرهتاتنى دۇنيا بۆ خوشەویستانى دۇنيا ئەي كچانى مۆبایل و كەنال ئاسمانىيەكانى ، ئەي كچانى گۆرانى بىز و خۇرۇوت كەرەوەكانى مۆدە ، تا كەي ناگەپىنەوە ؟ ! ! ! كچىك خوشبختە تەنها مەرك لە خواپەرسىتى دايىپى من وەك برايەكى دىلسۇزى خوشكەكان بۆ خوا ئەم نوسىنەتەن پېشىكەش ئەكم چەن پىگەرەكىم بۇتان پۇون كرده و كە بۇوەتە كۆسپ لەبەرددەم ئىيە و خوشبختىتىان بۆ ھەتا ھەتايى ، چەن پىگەرەكىم دەست نىشان كردوە كە لە پىگاي پاست لاتان ئەدەن .

دە ئىۋەش ملى پىگا راستەكە بىگىن و سەيرى دواوهى خوتان مەكەن چى تاوانتنان كردووە تەوبەيەكى بەدل ھەممو ئەسىرىتەوە پىيوىست ناكات سەير دواوه بکات تەنها چاوت لەسەر پىگا راستەكە بىت ھەر چۆننەك بىت ھەر دوو پىگاي راست و پىگەرەكانىش كۆتايىيان دېت بەلام كۆتايىي پىگەرەكان ئەتباتە مالى گورگ و درنەكانى شەھوەت بازان ، ئەتباتە بىبابانىكى بى سىتېر و بى ئاو تەنها درك ئەبىنى ، ئەبى ھەواي گەرم و سوتىنەر ھەلمىزى و ئەرەقى خوت بخۇيتەوە .

پىگا راستەكەش ئەتباتە باخىتكى سەوزى فيئنک ئاوى سارد و ھەواي فيئنکى تىايە دارى سەوز و مىوهى جۇرا و جۇرى تىايە بۆ دوا جارىش پىگەرەن نامىنى و ئەحەسىيەتەوە .

ئامان خوشكى بۆ پشودانىش لامەدە سەر پىگەرەكان پشودانەكەشت بخە ئەو باخەي چاوه روانتە بۆ ئەوهى كات بەفېرۇ نەدەن .

ھەر ئىستا تەوبە بکە و خوت بېيچەوە و بېپىكەوە خوشكەكانى تىيشت چاوه روانتن .

﴿ وَآخْرُ دَعْوَانَا أَنَّ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴾